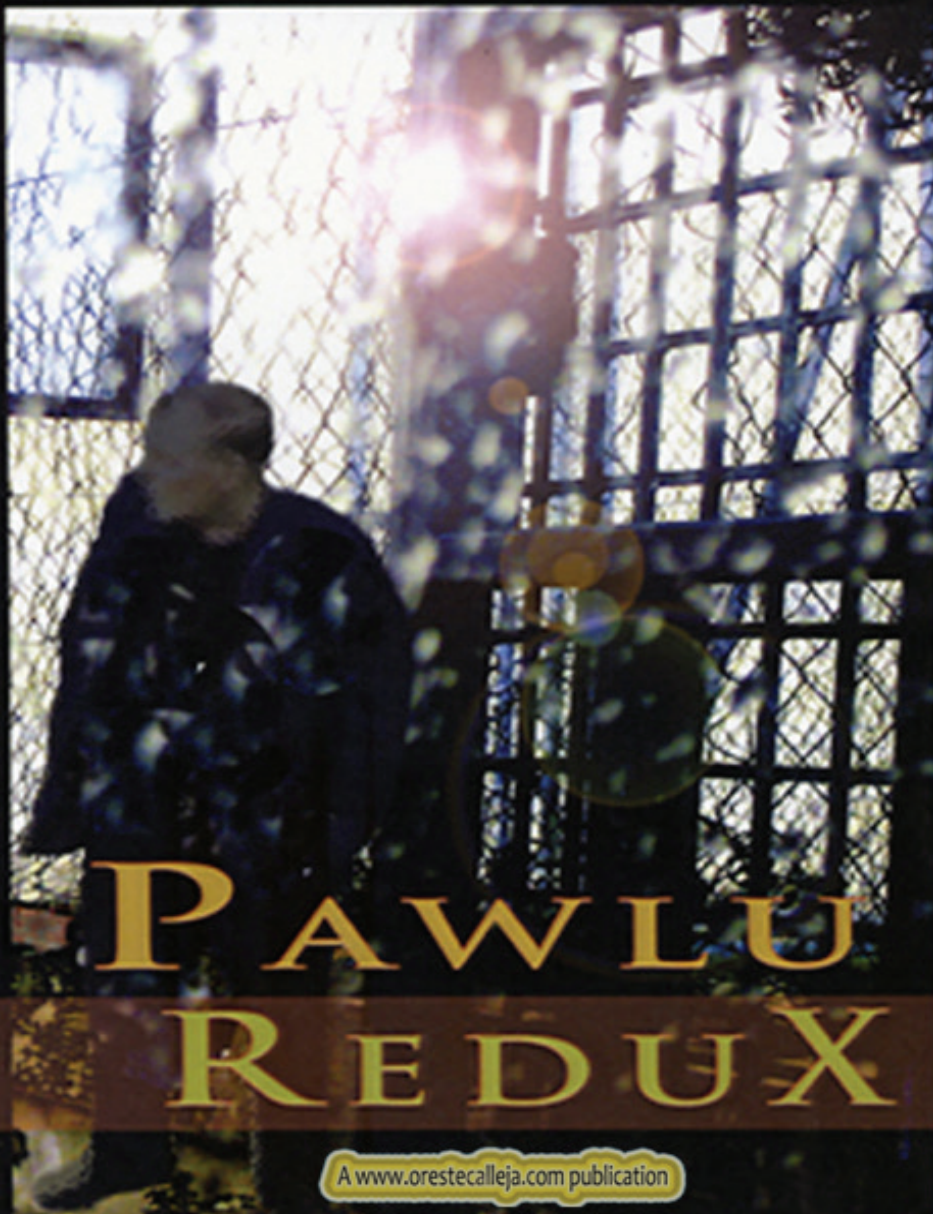

PREMJU LETTERARJU NAZZJONALI
2004 GĦAD-DRAMA

ORESTE CALLEJA

PAWLU
REDUX

A www.orestecalleja.com publication

PAWLU REDUX

*Dramm Rebbie tal-Premju Nazzjonali
tal-Ktieb g as-sena 2004*

id-drammi ta'
ORESTE CALLEJA

PAWLU REDUX

PAWLU REDUX
2017©Oreste Calleja
ISBN 978 99957 896 64
It-Tieni Edizzjoni

Edizzjonijiet diġitali
EPUB, MOBI, PDF, AMAZON KINDLE, IBOOKS
huma disponibbli mis-sit tal-Internet tal-awtur

PUBBLIKAZZJONI
www.orestecalleja.com
webmaster@orestecalleja.com

<http://teatrumalti.blogspot.com.mt>

*Il-produzzjoni, l-issettjar tal-ktieb
u d-disinn tal-qoxra:
O. Calleja.*

*Id-drittijiet kollha miżmuma mill-awtur.
Permess bil-quddiem biex dawn l-iskripts jinadm, jittellg u g all-palk, g at-televiżjoni jew g ar-radju, jew g al g amliet o ra ta' xandir jew ta' distribuzzjoni g andu jinkiseb ming and l-awtur.*

LIL
KARLA U KIRSTEN

AVVIŻ IR-RIVOLUZZJONI LI MHIX SE TIXXANDAR.

Tmiem millennju m'huwiex biss żmien li fih wiehed jieqaf biex janalizzazzjoni l-ġrajjet li għaddiet minnhom id-dinja madwarna, jew kemm-il rivoluzzjoni falliet jew irnexxiet, imma huwa wkoll, għal uħud, żmien ta' introspezzjoni qalila personali. Huwa veru li Pawlu huwa karattru newrotiku, kittieb ta' ideali skaduti, bniedem tal-poplu, mitluf f'dinja qadima li m'ghadux jagħraf, wisq anqas jgħożż; klandestin ġo artu stess. L-ideali li fuqhom immudellajt hajtek, l-imperattiv, kif isejjahlu Pawlu, li ddominaw nofs seklu ta' hajtek, jasal ukoll biex jaqa' taħt l-istess lenti bla hniena u tiskopri li r-rivoluzzjoni tiegħek personali ghejjet tirribella kontra l-kompromess.

Għax għal Pawlu Schembri Panzavecchia, il-komunikazzjoni ma' ġensu, mal-qarrejja tiegħu, u fuq kolloxx dan l-aħħar ftit snin meta l-pluraliżmu offrilo pulptu iehor minn fejn jista' jindirizzahom, permezz tar-radju, tidher li hija komunikazzjoni li tilfet kull sens, sbroffat u qabżet kull limitu, sfregġjat ruhha fi djalogu moqżiež daqs kemm irrepitibbli ma' ġens ipokrita u bigott li dad-diskors huwa l-lingwaġġ li jifhem l-aħjar. Hajtu għamluħielu trasmissjoni mwahhra, vittma tad-*"delay mechanism,"* ftit sekondi misruqa biex fihom kontinwament jinhema l-kompromess. Imma mis-sittinijiet sa tmiem il-millennju armajn il-protesta ilha li bierdet u Pawlu jagħraf li r-rivoluzzjoni mhix se tixxandar, ma tistax tixxandar, la fuq it-televiżjoni (b'apoloġija lil Norah Jones u Gil Scott-Heron) u l-anqas fuq ir-radju. Wisq anqas f'kitbietu.

Il-paranoia tiegħu tidher li rawmet Lehen iehor li jhuf warajh bla hniena, jikkiflu berah pjagi li qatt ma fiequ. Ix-xewqa frustrata għall-komunikazzjoni wara kolloxx jista' jkollha għerug wisq aktar sempliċi. L-unika fidwa tista' forsi tinstab kieku jirnexxilu sa fl-aħħar jikkomunika ta' l-anqas ma' bintu, armajn tfajla matura, li hija kulma baqagħlu minn relazzjoni li qatt ma rnexxilu jżomm shiħa; relazzjoni minn tal-bidu, li warajha bħalha ġew hafna, iżda li tagħhom ma fadalx għajr dellijiet ta' żminijiet meta l-hegġa għall-bidla kienet qawwija, friska u forsi ġenwina.

Ir-rivoluzzjoni mhix se tkun fuq it-televiżjoni, Pawl; mhux se tkun

tista' taghfas buttuna, tixxahxah u tintelaq, kultant tahrab harba għal ftit trab u daqsxejn 'buzz', u bejn riklam u iehor tahtaf birra jew tnejn. Ghax ir-rivoluzzjoni mhix se tkun fuq it-televiżjoni, habib, la l-lejla u lanqas fil-millennju ġdid.

IR-RIVOLUZZJONI FIX-XENARJU URBAN MALTI LI MHIX SE TIXXANDAR FUQ IT-TELEVIŻJONI.

Kif murija fuq il-Palk taghna, ir-rivoluzzjoni fix-xenarju urban Malti, fuq l-ghatba ta' millennju ġdid, b'identità internazzjonali ġdida, hija rivoluzzjoni illużorja, forsi wkoll deriżorja u illusiva. Għalhekk m'hix se tixxandar.

Le, ir-rivoluzzjoni mhix se tixxandar, u lanqas ma nistenna li dad-dramm xidarba jixxandar, jinhadem jew jitla' f'xi żmien qarib wisq. Il-verità hi li ma nafx nixtiequx jixxandar. Ma nistax nimmaginah imxandar, ippubblikat jew b'xi mod iehor imwassal lill-pubbliku. Bhal Pawlu, jien ukoll nahseb li armajn li tippriedka r-rivoluzzjoni, imwieżen fuq spallejn il-kompromessi, ma jistax jiggarrantixxi wisq kredibbiltà. Il-lingwaġġ tal-kompromess, bhal ta' Pawlu kkastigat, immanettjat u miftum minn bintu, jaqbeż il-limiti ta' l-oxxenità u l-kliem moqzież tal-protesta tiegħu jistgħu xidarba jissiktu biss fi triq lejn damasku minn Lehen mis-sema li mhux lakemm jinftiehem fil-kakofanija tal-medja sfrenata. Imma t-triq lejn damasku fix-xenarju urban Malti, kif muri fuq il-Palk Malti, hija triq illusiva u illużorja, forsi wkoll deriżorja – triq imwiegħra li ntilfet minn fuq il-mappa ġeografika kulturali. Għalhekk mhix se tixxandar il-fidwa ta' sehibna Pawlu Paspawlu. Għalhekk:

L-AVVIŻ:

*Ir-rivoluzzjoni mhix se tixxandar fuq it-televiżjoni, habib;
mhux se tkun tista' taghfas buttuna, tixxahxah u tintelaq,
kultant tahrab harba għal ftit trab u daqsxejn 'buzz'
u bejn riklam u iehor tahtaf birra jew tnejn...
ghax ir-rivoluzzjoni mhix se tkun fuq it-televiżjoni.
La l-lejla u lanqas fil-millennju ġdid, habib.*

Oreste Calleja
Ottubru, 2004

*P*awlu
*r*edux

IL-POST

L-Ewwel u t-Tieni Att:

Stazzjon tax-xandir tat-televiżjoni u r-radju.

L-azzjoni ssehħ fl-istudjow tar-radju.

It-Tielet Att:

Dar, il-Belt Valletta.

IŻ-ŻMIEN

Illum, fi tmiem il-millennju.

KARATTRI

PAWLU: fuq l-erbghin sew; radjukronista u kittieb.

MELDA: ftit iżghar minnu, *head of programmes* u maniġer ta' l-istazzjon.

DENNIS: xi erbgha u ghoxrin sena – assistent tal-produzzjoni.

CHER: *tmintax-il sena – bint Pawlu.*

FREDERICK: *l-ghoxrin qabizhom – habib ta' Cher.*

VINCENT MEDINA GRECH: *ta' xi hamsin sena, intellettuali jew intellettwalizzanti.*

IL-LEHEN *fuq it-telefown u r-radju, jinbidel skond iċ-ċirkostanzi kif indikati fid-dramm: mara, raġel, eċċ.*

Karattri ohrajn:

SURĠENT – 2 PULIZIJA – WARDEN

TOMMY, DJ żaġżuġh – CAMERAMAN

L-EWWEL ATT

Studjows tar-radju: Studio One u Studio Two, ghalkemm minn Studio Two ma jidhirx hlief il-bieb tieghu fuq il-lemin. Iż-żewġ studjows m'għadhomx importanti bhal ma kienu darba, issa li l-kumpanija fethet ukoll stazzjon tat-televixin.

Studio One titla' ghalih minn xi ftit targiet fuq ix-xellug, u jikkonsisti f'żewġ ikmamar żgħar imdawrin bil-ħġieġ: f'wahda hemm mejda tonda, sigġijiet, mikrofni, eċċ, u hdejha, mifrud minnha b'partixin b'tieqa ohra tal-ħġieġ, tidher it-'technical area' bl-apparat tax-xandir.

Isfel, fuq quddiem tal-palk, l-uffiċċju tal-Kap ta' l-Istazzjon (Melda) u l-Assistent tagħha (Pawlu). Il-kamra hija mghammra b'xi sigġijiet u żewġ skrivaniji: wahda (ta' Melda) kbira u ordinata, b'fuqha telefown, fax-printer, eċċ; l-ohra iżgħar, mimlija karti u mbarazz u ngumbrata b'apparat tal-kompjuter. Wara din l-iskrivanija hemm loker tal-metall u maġenbu, bieb żgħir li jaghti għal gabuba fil-hajt (b'xi xkupa u barmil) taht it-taraġ li jwassal għal Studio One. Fuq xkaffa żgħira hdejn il-loker, xi kotba u magna elettrika tal-kafé, xi kikkri u zokkor.

Mal-hitan fejn jidhru sew, xi avviz jew tnejn "No Smoking." Faċċata, partixin tal-ħġieġ, il-bieb tal-hruġ mill-istazzjon tar-radju u, 'il hinn minnu, fil-kurutur li jaghti għall-istazzjon tat-TV, jidher il-bieb ta' 'toilet'.

Xi hadd harbex MERRY XMAS bl-abjad fuq il-ħġieġ minn barra, hekk li minn ġewwa jidhru bil-maqlub. Hdejn il-bieb, pożambrella mghobbija b'ghadd ta' ġgieget, b'xi serbut bozoz żgħar tal-Milied iteptu fuqha: sigra tal-Milied patetika.

Sakemm jinfetah is-siparju jinstemghu siltiet qosra u mħallta

ta' aħbarijiet storiċi relatati għaż-żminijiet tas-snin sittin, sebghin, fuq sfond baxx ta' mużika ta' l-istess żmien. (Beatles, Battisti, Bob Dylan eċċ)

L-Ewwel Xena

Meta jinfetħ is-siparju, il-palk jinsab f'nofs dalma.

Trasmissjoni diretta: fuq il-bieb li jagħti għal Studio One fejn hemm DENNIS, PAWLU u VINCENT hemm bozza hamra mixghula turi 'on air.'

DENNIS jinsab fit-'technical area', liebes nuċċali tax-xemx skur, jisma' biss u nofsu rieqed, bil-qiegħda u nofsu mohbi wara l-apparat tiegħu, ma jitharrikx, hekk li wiehed għall-bidu bilkemm jintebah bih.

In-naħa l-oħra tal-partixin tal-ħġieġ, PAWLU u VINCENT – huma wkoll f'nofs dalma, jitekllmu fuq il-mikrofni.

Għall-bidu d-diskors tagħhom jinstema' biss minn fuq il-'monitor speakers' li hemm barra l-istudjows hdejn iż-żewġ skrivaniji.

Ma' ftuh is-siparju, id-dawl jogħla bil-mod il-mod hekk li jiffoka biss fuq VINCENT u PAWLU mal-mejda: VINCENT fit-tarf tas-siġġu, attent iħares lejn il-mikrofnu, b'xi ktieb u karti quddiemu; PAWLU mitluq lura, imxaxxah u jpejjep, saqajh hafjin fuq il-mejda, boots tal-ġilda stil kawboj quddiemu.

VINCENT: ...Però minkejja kollox kienu żminijiet sbieħ, Pawl, trid tammettiha.

PAWLU: Minkejja kollox, iva. Mhux hekk?

VINCENT: Veru li ftit għadek issib daż-żminijiet min ikollu l-ħeġġa bħal ma kellna ahna dak iż-żmien.

PAWLU: Però trid tghid li għadek issib, tahseb int, Sur Medina,

nies konvinti, nies ta' principju? Ftit kemm huma ffit? Veru għadek issib?...

VINCENT: Iva, għadek issib; konvint, Pawl. Ghalkemm, birrispett kollu, ma rrid ninsulta lil hadd, però...

PAWLU: U għaliex le? Insulta! Jekk haqqhom!... Niehdu l-istudenti per eżempju, għidli fuq l-istudenti. L-istipendji per eżempji...

VINCENT: Insomma...

PAWLU: ...Jien ukoll għandi tifla, studenta. Kelli insomma... X'tgħidli fuqhom l-istudenti? Int li tagħmilha magħhom ta' kuljum?

VINCENT: Heqq, Pawl, iż-żgħażaġh, l-ewwelnett, ma tistax tikkundannahom hekk, *à priori*... L-istudenti daż-żmien m'humieq, kif jahsbu hafna, hekk bla idealizmu, jew bla azzjoni. *It's a fallacy.*

PAWLU: Hekk tahseb?

VINCENT: U hekk hu...

PAWLU: Hekk tahseb?...

VINCENT: Heqq, veru, m'għadekx issib, bhal fi żmienna, dik nammettuha, però għadek issib...

PAWLU: Xiex? Xi ssib?

VINCENT: ...Veru, forsi mhux — ta' l-anqas kif naraha jien — mhux b'dik il-hegga, dik il-konvinzjoni li kellna ahna...

PAWLU: Ma naqbilx! Mhux dak biss — mhux mill-hegga biss neqsin.

VINCENT: M'għandhomx dik il-konsistenza mela. Daż-żminijiet l-aljenazzjoni, tinsiex...

PAWLU: L-indolenza trid tghid.

VINCENT: ...Veru, ma narax dik il-kontinwità.

PAWLU: Indolenza u superfiċjalità...

VINCENT: ...Tisma' b'hafna ghaqdiet, hafna ghaqdiet godda li jibdew bil-pompa kollha, però mbaghad?... kemm terġa' tisma' dwarhom imbaghad, wara li jghaddi ftit taż-żmien?...

Id-dawl fuqhom issahhaħ sew — il-vučijiet huma 'live', u mhux aktar fuq l-ispeakers.

PAWLU: (*jiddritta xi ftit*) Inkunu ċari, Sur Medina: biex jippużaw dejjem issibhom lesti...

VINCENT: Insomma...

PAWLU: ...hux dak li trid tghid?

VINCENT: ...meta jiġu għall-fatti, hawn min jghidlek li m'ghandhomx dik il-konvinzjoni...

PAWLU: (*jahtfu*) Tghid int, żgħażaġh bla bajd! Ejja nkunu ċari u ma noqogħdux induru mal-lewża, Vince! Ilkoll bla bajd! Ilkoll kemm huma.

VINCENT: Insomma...

PAWLU: Bla bajd!

VINCENT: Insomma, ma nghidx li...

PAWLU: Bla kukki mela! U n-nisa daqshom irġiel!... Imma ejja naraw x'jahsbu s-semmiegħa! Jidher li hraqna 'l xi hadd sew!... Qajjimna 'l xi hadd awlillejl! F'daqqa wahda għandi d-dwal iteptu fuq il-linji kollha. Ġigġifogu! Ejj' nisimghuhom dawn l-ilpup tal-lejl. Infakkarkom: il-mistieden speċjali tal-lejla huwa s-Sur Vincent Medina Grech, l-hekk imsejjah Guru ta' l-Ahhar Millennju, awtur tal-pubblikazzjoni "Rxoxt Elfejn". Hello – qed nisimghuk – tista' titkellem.

LEHEN: (*fuq speaker; matul il-bqija tax-xena huwa lehen li jidher li qed jiġi mmanipulat b'xi kompjuter, hekk li saħansitra kultant m'intix ċert hux lehen ta' mara jew ta' raġel*) Hello?

PAWLU: Hello – tkellem.

LEHEN: Hello.

PAWLU: Iva – tkellem, qed nisimghuk. Ma’ min qed nitkellmu?

LEHEN: Nista’ nitkellem?

PAWLU: Iva! Hekk tghid l-ewwel klawnsola ta’ l-artiklu 42 tal-Kostituzzjoni ...S’issa ta’ l-anqas!...

Tisfira ta’ ‘feedback’ fuq il-mikrofnu. Pawsa.

VINCENT: Jekk forsi nista’ niehu spunt żghir fuq dan, “Irxox t Elfejn” jantiċipa li sa tmiem l-ewwel deċenju, per eżempju, tiġi abrogata per prinċipju l-libertà ta’ l-espressjoni...

PAWLU: (*jaqtaghlu*) ...Hekk hu; wara l-kollass ta’ l-Internet. – Tkellem, habib!

LEHEN: Hello!

PAWLU: Tkellem – se naqtaghlek sieheb! Ghidilna min int.

LEHEN: Paul?... Qieghed *on air*?

PAWLU: Bonswa sieheb!...

LEHEN: ...Taqtaghlix, Paul!

PAWLU: Jekk ma titkellmux!... Ċaw!

LEHEN: Taqtax! Trid li tibqa’ maghruf bhala d-DJ li l-arroganza tieghu swiet id-demmm ta’ l-innoċenti? Li ġera d-demmm minhabba l-ksuhat tieghu! Dak li trid?

Doċċa kiesha — Pawsa.

PAWLU: X’demmm?

Pawsa.

LEHEN: Taqtaghlix.

DENNIS jixghel id-dawl fil-kamra ta’ gewwa; ghadu nofsu mimdud lura fuq is-siġġu, imma donnu qed iqum minn xi nagħsa. Jisma’ b’aktar attenzjoni.

PAWLU: Ok. (*inizżel saqajh minn fuq il-mejda*) Ok. Żomm ftit.Wow – żomm ftit!

LEHEN: Jekk taqtaghli, hażin ghalik.

PAWLU: Żomm ftit. Ok, x'inho dil-biċċa ta' demm u mhux demm? Tkellem ċar jekk ghandek titkellem. Demm min? X'ghandna hawn; lupu tal-lejl jew vampir?

(jinduna li DENNIS qed jaghmillu ġestikulazzjoni tal-ġenn biex jaqtaghlu u ma jkomplix jitkellem fuq it-telefown)
Anzi ara ha; ha nitfa' did-diska u nkellmek privat...

LEHEN: Le – irridhom jisimghuni. Irrid li kulhadd jisma'!

PAWLU: Ara sieheb, l-ewwel ghedtli rrid inkellmek, issa qed naċċetta li nkellmek privat u tiġi tghidli li ma tridx tkellimni! Di' ċajta! Loghba!...

LEHEN: Taqtaghlix!

PAWLU: Tajjeb – mela żomm il-linja! U taqtax int! Sadanittant isimghu din hbieb... Ftit paċenzja l-ahwa!

Tibda l-mużika: il-kanzunetta “The Eve of Destruction.”

PAWLU: Hello... Hello, ghadek hemm?

LEHEN: *(jghid xihaġa, imma tinstema' biss tisfira tal-‘feed-back’)*

PAWLU: Baxxi r-radju. Hello?...

“Eve of Destruction” titbaxxa.

Skiet perfett.

LEHEN: Hello.

PAWLU: Tkellem. Ghandek żewġ minuti.

LEHEN: Tlieta – u aktar ukoll.

PAWLU: Xiex – tlieta?...

LEHEN: Minuti. *“Eve of Destruction”*, ta' Barry Mc Guire: tliet minuti u tnejn u tletin sekonda. 1965. Iċċekkja. Miktuba oriġinarjament minn P.F. Sloane li kiteb ukoll ghat-Turtles u r-Rolling Stones... Tridni nkompli? Ghandi raġun jew le?

PAWLU: Kumbinazzjoni.

LEHEN: Le. Mhux kumbinazzjoni.

PAWLU: Eh le?

LEHEN: Xejn m'hu kumbinazzjoni.

PAWLU: Eh le? Għażiltha int dik id-diska forsi?

LEHEN: Kieku ridt. / Xejn m'hu kumbinazzjoni. Missek taf.
Kollox huwa maħsub.

PAWLU: Xiex 'maħsub'?

LEHEN: *You die when you die.*

Pawsa.

DENNIS: (*iqum f'salt minn postu; ixejjer lil PAWLU b'urġenza, għalkemm ma jinstemax x'inhu jgħid minn wara l-ħġieg.*)

LEHEN: *You die when you die.*

PAWLU: (*iħares lejn DENNIS*) Din xi theddida jaqaw?

LEHEN: Int qed tghidha, *Cowboy*.

PAWLU: (*jilbes il-'headphones', jagħmel sinjali lil DENNIS u jurih li fehem x'inhu jgħidlu*) Jekk din hija theddida, taf li kapaċi nsiru nafu minn fejn qed iċċempel hux hekk, *habib*?

LEHEN: Ma jimpurtax.

PAWLU: ... jew *habiba*, x'int.

LEHEN: Ma ġara xejn. Hekk jew hekk dalwaqt naqta' u nerga' nċempel wara. Biss, irridek titfagħni *on air* darb'ohra. Ċaw, Paul.

PAWLU: Stenna! X'jiġri jekk ma nitfgħekx *on air*?

LEHEN: Ma jaqbillekx, dak biss li ngħidlek. L-istazzjon tiegħek jista' jagħlaq imbagħad. Dak li jiġri. Darba għal dejjem. U kollox ikun mitmum. U mhux biss għall-istazzjon l-anqas.

PAWLU: Qed theddidni.

LEHEN: Iva. Tinsiex: *on air!*

PAWLU: Stenna! X'jismek int?... U fejn taf li se terġa' taqbad –

dat-telefonati kollha jistennew?

LEHEN: Jien naqbad. Dejjem naqbad – meta rrid. Ghedtlek: m’hemm xejn kumbinazzjoni.

PAWLU: Stenna! Ta’ l-anqas ghidli ismek... Ta’ l-anqas nintroduċik... Hello... Hello! X’il-qahbeċ!

DENNIS: (*fuq l-interkom*) Qata’.

PAWLU: Insibhom jien ukoll...

DENNIS: Hallik milli ssibhom.

PAWLU: ...Ara kif insibhom!

DENNIS: ...Hallik! Fejn hi l-memo li hallietlek Melda?

PAWLU: Xiex? X’memo?...

DENNIS: Ta’ Melda!

PAWLU: Jaqaw avżawkhom biex jittrejsaw x’diehel il-lejla?

DENNIS: Avżawkom?... Daż-żgur li avżawna! Mela vera ma qrajthiex dik in-nota?

PAWLU: X’nota?...

DENNIS: Tghidlix ma qrajthiex!... Ġieżupiet!

PAWLU: X’nota? (*ifittex fil-karti quddiemu*)

DENNIS: (*johroġ mill-kamra – jinżel lejn id-desk bil-kompjuter fuqu*) Fejn hi? Fejn gażbartha! ‘Qas biss qrajtha u ġa alla m’ghamilha!

PAWLU: (*iqum huwa wkoll, jiehu l-boots minn fuq il-mejda u johroġ fil-bieb tar-‘recording-room’*) Xiex? U mela ma qrajthiex. Imma dak – dak irrid naf min kien! Dak mhux tas-soltu, Dennis. Smajtu lehnu? X’kien dak, raġel jew mara?

DENNIS: (*iqalleb id-desk*) Lili qed tghid! M’hemmx bżonn tghid lili li mhux tas-soltu!...

PAWLU: (*jipprova jdeffes saqajh hafjin fil-boots*) X’il-qahba qed

tfittex?

DENNIS: (*jilmaħ lil VINCENT li wkoll qam u ġie fil-bieb wara PAWLU*) Skużana ftit, Sur Medina, jimporta? Daqt inkunu mieghek.

PAWLU: (*idur u jdahħlu lura fl-istudjow*) Daqt mieghek, Vince. Ejja... Ghandek dak il-manifest ta' l-Għaqda Rxoxt 2000 li ridt taqra, għax ma ttihx daqqa t' għajn?... Nitilqu bih malli tispicċa dis-song.

VINCENT: (*ipogġi*) Tajjeb, orrajt – però dak kien qed jheddek bis-serjetà jew?

PAWLU: U x' serjetà!

VINCENT: X'qal? Għamel xi bomba xi mkien? Mhux hawnhekk hu?

PAWLU: Dawn ruhi l-hass u l-bass tagħna, il-hobż u l-ġobon tagħna ta' kuljum! Xi hadd għadha ma waqgħetlux żokortu! Dalwaqt inkunu mieghek ara, Vince!

PAWLU *johroġ u jagħlaq il-bieb warajh. Jinzel jiġri t-taraġ hdejn* DENNIS *li għadu jqalleb u jfittex fuq l-iskrivanija.*

PAWLU: (*ipogġi ma' l-iskrivanija, jilbes il-boots l-iehor*) Da' x'qed itik int? Toqghodx tghaġġibha quddiem dak!

DENNIS: Tghid hekk għax ma qrajthiex int, hux! 'Qas biss qrajtha!

PAWLU: Iva xiex? Xi qrajt?

DENNIS: Dik in-notice!...

PAWLU: Iva tqalliblix! X'notice? X'kien fiha mela?

DENNIS: Dik, bit-timbru tal-pulizija fuqha – tghidlix li ma rajthiex!

PAWLU: Pulizija?... X'pulizija?

DENNIS: X'pulizija! Il-KGB! Inkredibbli — ma qrajthiex! Hemm poġġithielek Melda, hemm quddiem imniehrek, fuq l-iskrivanija, biex malli tixghel il-kompjuter taraha! Taf li dritt

hemm tmur ideffes imniehrek!

PAWLU: Fejn? Tqallibx! Harbattli kapitlu shih! Fejn?...

DENNIS: Hawn! Hawn hi! (*itemmaghhielu*) Aqra! Twissija ohra ta' theddida ta' bomba! U trid tittiehed bl-akbar serjetà! Innumru ta' emergenza fejn ghandek iccempel: hemm! Aqra! Se jkunu ghasa ghar-radjjiet kollha! Jahsbu li l-istess wiehed li poġġa dik il-bomba Ta' Qali!

PAWLU: (*jaqra*) Il-qahba dinja!

DENNIS: U hemm ara, flok firma... Hemm aqra!

PAWLU/ DENNIS: *You die when you die!*

PAWLU: Il-*password* tieghu: *You die when you die!* Kienu jafu! Ghal darba f'ghomorhom – dawk il-qabda laham mibjugh! X'ghedtlek! X'ghedtlek jien! Tigi tghidli s-soltu xi hadd m'ghandux x'jagħmel.

DENNIS: Jien – jien niġi nghidlek!?!... Iddawwarhiex fuqi issa! Int li 'qas biss qrajtha! Tidhol xprunat minn barra – nies ilhom siegha jistennewk – u dritt fuq il-*mike!* Allahares m'avzajthomx jien biex jibdew jimmoniterjaw.

PAWLU: U iva! L-aqwa li jafu! Tahseb kellhom žmien jittrejsjawh?

DENNIS: Hekk nahseb. Kellhom ikolli nghid. (*jersaq lejn il-kamra tieghu – ihares lejn l-arloġġ*) Ara waslet...

PAWLU: (*jitle' t-tarag*) Ċempel u staqsihom.

DENNIS: (*jitle' warajh*) Xiex? Ghandhom icemplu huma malli jittrejsjawh...

PAWLU: *Int* cempel! Irrid naf.

DENNIS: U orrajt! Ara se nitfa' riklam. Aktar jaqbillek toqghod mohħok hemm int. Theddida ta' bomba mhix ċajta, Paul.

VINCENT: (*minn ġewwa – libes il-'headphones'*. *Kien qed jisma' kollox*) Theddida ta' bomba? Mela veru kien qed jheddek

dak!...

DENNIS: *Shit! (malajr jigrì fuq l-istrumenti u jifti xi buttuna.)*

PAWLU: M'ghandix bżonn lilek tghidli mhix ćajta, Den! Int mohhok hemm, u mhux nofsok rieqed! U ćempel id-Depot, tinsieħ?... (*idur / jiftaħ il-bieb tar-recording studio*) Arani miegħek, Sur Medina; tinkwieta xejn. Issa nispegalek...

VINCENT *jidher jargumenta u jinkwieta wara l-ħgieġa, iżda l-mikrofnu huwa mitfi.*

PAWLU: (*lil DENNIS – diehel lura f'postu*) U ćempel lil Melda wkoll!

DENNIS: Lil Melda? Dal-hin? Aqta' kemm se tieħu gost.

PAWLU: X'ala l-bubun! Xoghli m'hux li nagħti gost lilha!

DENNIS: (*wahdu*) Kien xi darba. Se jkollì nćempillha fuq il-mobajl.

PAWLU: ...Qajjimha jekk hemm bżonn!

DENNIS: Niddubita hiex rieqda.

PAWLU: Xiex? Taf fejn kellha tmur il-lejla?

DENNIS: Ej – bil-mod! Jekk ma tafx int!... Żgur lili se tiġi tghid!

PAWLU *jidhol lura fl-istudjow: ittajmjaha tajjeb: l-ahħar noti ta' 'Eve of Destruction'.*

PAWLU: (*jidhol ikanta fuq il-kliem hekk kif dawn jiffedjaw*)...“*Tell me, over and over again, you don't believe we're on the eve of destruction.*” ... Mela, Vince... Sur Medina, dan nahseb huwa spunt tajjeb biex ngħaddu għall-moviment ġdid tagħkom... Naf li għandek il-manifest hawn lest quddiemek. Min jaf kieku tibda biex tikkwotalna xi ftit minnu...

VINCENT: Hekk hu. L-ewwel ta' min wieħed forsi jibda mill-preambolu.

PAWLU: Hekk hu; jista' jonqos! Inħalli l-preambolu f'idejk mela.

VINCENT: *Right*. Mela... Il-fenomeni tal-Pe Emme Te, jew, bil-Malti, it-TPM (*alfabet Inġliż*), It-Tensjoni Premillennarja – fenomenu li qed jgħid id-dinja kollha issa li resqin lejn is-seklu wiehed u għoxrin...

PAWLU *jqum, jagħmel sinjal lil VINCENT biex ikompli jaqra, itaptaplu fuq spallejh u johroġ. Jittawwal lil DENNIS.*

DENNIS: (*inizżel it-telefoni*) Għalxejn; jew *busy* jew qiegħda xi mkien fejn ma tistax tirrispondi.

PAWLU: Ipprovajt *l-Old Village?* (*ikompli nieżel isfel lejn id-desk tiegħu u jmur jiftah kexxun*)

DENNIS (*johroġ fil-bieb*): Ipprovajt, u naf x' se tgħid: Żewġt irġiel bħalkom u m'intomx kapaċi tittakilja biċċa kriżi?

PAWLU: (*johroġ pakkett sigaretti – ikebbes.*) Qajjimha! Ghidilha awtorizzajtek jien, il-*junior partner* tagħha! Dak li għamilna popolari ghidilha! Dak li taha ftit kredibbiltà, ghidilha! (*iżomm in-nifs għal bosta sekondi; jerhij u joffri lil DENNIS.*)

DENNIS: (*ixengel rasu*) Dak jonqosni l-lejla.

PAWLU: Hawn – ipprova dan-numru.

DENNIS: Fejn dan?

PAWLU: Ċempel!

Ipoġġi mad-desk u jibda jittajpja fuq il-kompjuter.

DENNIS: Dan mhux in-numru ġdid tiegħek?

PAWLU: Tiegħi iva! La għadni nhallasha jien il-kera! – Ghaliex; forsi m'hemmx ċans marret s'hemm il-lejla? Forsi darilha r-rih u niżlet s'hemm – min jaf fejn qatt jehodha r-rih dik!

DENNIS: (*iċempel in-numru*) L-ahhar li ksirtuha halfet li qatt aktar, 'qas jekk iġġib il-*Bad Boy Cleaners* u jagħmlulek ġimgha jnaddfu!

PAWLU: Hallik mill-*Bad Boys*! Sa dal-ghodu kien beda jirnexxili

ndawwarha. (*jarah jerġa' jniżżel it-telefown*) M'hix hemm?

DENNIS *ixengel rasu.*

PAWLU: *Shit!* Fejn il-qahba tmur? – Erġa' pprova! (*ikompli fuq il-kompjuter. Donnu hsieb iehor:*) Irrid kopja ta' dak ir-rekording, Dennis.

DENNIS: X'rekording?

PAWLU: Ta' dak li ċempel issa! Irrid kopja.

DENNIS: Tghidlix ġa bdejt taħseb tużaha f'xi storja?

PAWLU: (*ikompli jittajpja.*)

DENNIS: Kemm jonqsok?

PAWLU: Xiex?

DENNIS: Novelli. Għall-ktieb.

PAWLU: Tnejn. U nurihom imbagħad min jien – min għadu Pawlu Schembri. Jien – jien nispiċċah b'bomba s-seklu għidilhom. Nurihom kif inehhuli l-ktieb mis-sillabu! Wara tnax-il sena jerdghuhuli minghajr ma naqla' habba li hi habba! Nurihom... Kif tispelli 'ideal'– bil-'j' jew minghajrha?... F'ghoxx il-Malti!!

DENNIS: Ara 'l min qed jistaqsi!... Ma tafx int, l-istilla tal-letteratura Maltija!

PAWLU: Min qallek li naf nisPELLI? Stilla kadenti – jew dekadenti kieku stess.

DENNIS: Ghax ma tghidx li harqitlek mohhok dik il-haxixa.

PAWLU: (*harsa lejn VINCENT wara l-ħġieġa*) Ara jerġa' jisimghekk dak! Billi ma jlablabx biżżejjed! X'inhu jghid? X'ghadu jghid u jippontifika?...

DENNIS *jgħolli l-volum ta' l-ispeaker fuq l-iskrivaniġa ta' PAWLU.*

VINCENT: ...Huwa fatt – u huwa veru wkoll li l-era ta' l-informatika

holqot theddida fejn l-istudju ta' l-armamenti l-aktar qerrieda sar disponibbli ghal kulhadd – ghal kulhadd! Imma l-akbar theddida, it-theddida bil-wisq akbar, ġejja mill-intellettuali!

PAWLU: (*jitfilu*) Tisimghu? Mela toqghod tibza' minn daqsxejn duhhan jew haxix! L-intellettuali l-haxixa hazina!

DENNIS *jerġa' jghollilu biex jisma', imbaghad jibda tiela' lura f'postu.*

VINCENT: ...Qatt fl-istorja tad-dinja ma kien hawn tant nies istruwiti, b'edukazzjoni hekk gholja, qatt ma kien hawn daqshekk gradwati, u daqshekk nies b'talenti hekk kbar... imma bla xoghol fejn jistgħu jużaw it-talenti tagħhom! U hemm qieghda t-theddida!...

PAWLU: Min jaf minn fejn seraqha dik!

DENNIS: (*wasal fuq*) Attent – nahseb beda jmajna.

PAWLU: Lil min ikkopja tghid biex ġab it-teżi għall-*masters*? Biex lahhquh *lecturer*! (*iqum mill-kompjuter – jghaġġel għal fuq*) Tmiss xejn – għadni m'ghamiltx *back up*! U kompli ċempel – ipprova n-numri kollha! Erg' itfa' '*Eve of Destruction*'!

Jidhol lura hdejn VINCENT.

PAWLU: Prosit, Vince! *A one!*

VINCENT: Grazzi. Imma dak l-ewwel – dak bis-serjetà kien qed jghid, jew?

PAWLU: Xiex?

VINCENT: Dak l-ewwel, dwar bomba u mhux bomba?

PAWLU: U xe`, Vincent! (*Lil* DENNIS) Ara ġej! / Dawn il-praspar jġru kultant, emminni.

VINCENT: Le, imma skużi, Paul, ghax jekk dak bis-serjetà...

PAWLU: Ara ġej! ... / Niżgurak!

Tinstema' 'Eve of Destruction'

PAWLU: (*jidhol ikanta fuq il-kliem, hekk kif dawn jiffedjaw*)
 ...*"Tell me, over and over again, you don't believe we're on the
 eve of destruction."*

PAWLU: Ok; ergajna maghkom, jien u s-Sur Medina Grech, u s'issa ghadna hajjin kk'Alla jrid! Allura, Vince, qlibna mis-sebghinijiet u dahhaltna fil-millennju ġdid f'hakka t'ghajn. Trid tammetti però li l-affarijiet, b'xorti tajba jidhru li bierdu xi ftit! Ta' l-anqas tmiem is-seklu juri li l-gwerra bierda ntfiet ghal kollox...

VINCENT: Veru, però spiċċajna b'aktar gwerer minn qatt qabel. U l-Bomba, it-theddida nukleari hemm baqghet.

PAWLU *jaghamillu sinjal biex ma jkomplix fuq is-suġġett.*

VINCENT: Irrid nghid, it-tmiem tal-Komuniżmu ma ġabx il-paċi kif hafna kapitalisti riedu jbellghuhelna. Ara l-Jugoslavja, il-Bosnija, il-Kosovo!

PAWLU: Veru, però trid tammetti li l-inkubu ta' gwerra atomika naqas.

VINCENT: Naqas. Imma l-biża' baqa'. Ara l-Korea, l-Iraq...

PAWLU: Hekk hu. Il-biża' naqas ukoll imma.

VINCENT: Però ma jfissirx li m'ghadux hemm il-periklu.

PAWLU: Veru.

VINCENT: Infatti l-proliferazzjoni kibret. Kibret – minkejja l-marċijiet kontra l-gwerra kollha li saru, l-aktar barra minn Malta, dak iż-żminijiet.

PAWLU: Bhas-soltu però, hawn Malta ftit li xejn; kulhadd jonghos...

VINCENT: Però kien hawn, eh. Jien, kif taf, u mhux biex niftahar, però jien kont minn ta' l-ewwel, jekk mhux l-uniku, li attendejt kull marċ nazzjonali u internazzjonali kontra l-proliferazzjoni

ta' l-armi. Kont Parigi fis-68, Kent State, l-Amerka fin-1970, Londra fil-81... Le, il-periklu ghadu.

PAWLU: U xorta l-proliferazzjoni zdieget...

VINCENT: Zdieget sew...

Jidher DENNIS *jaghmillu sinjali li dahlitlu telefonata urgenti!*

PAWLU: Skuzani ftit, Vince. Jidher li ghandna xi hadd iehor fuq il-linja. Hello.

LEHEN: Hello, Paul. Ergajt jien.

PAWLU: (*pront*) Ara x'jidhirlek minn din, Vince: '*Give Peace a Chance*'. Ara tqajjimleqx ftit nostalgija!

Il-kanzunetta.

PAWLU: (*fuq it-telefown*) Bdejt iddejjaqni sieheb!

LEHEN: Itfaghni *on air*. U nehhi dik id-diska oxxena minn hemm, dik ir-riha tintenn ta' fossilizzazzjoni mentali!

PAWLU: Int ma tikkmandanix x'naghemel, sieheb!

LEHEN: Tihodnix bič-čajt lili, Paul.

PAWLU: Meta tibda thallasli l-kera, imbaghad ikkmandani kemm trid.

LEHEN: Ghaliex? Minn meta bdejt thallasha int il-kera, Paul? Sa fejn naf jien il-*partner* tieghek hi thallasha l-kera u int thallas l-ikel u l-kontijiet ta' l-appartament... meta thallashom. (*pawsa*) Ma titkellimx issa, Paul? Qrast fil-laham il-haj forsi? Ghedtlek – jiddispjačik jekk tihodni bič-čajt lili.

PAWLU: U ghaliex le? Tridx thallina! Kif tridni niehdok bis-serjetà meta l-anqas ismek ma trid tghidli. X'jismek?

LEHEN: Čittadin.

PAWLU: Čittadin! Issa žgur niehdok bis-serjetà!...

LEHEN: Kulhadd čittadin.

PAWLU: Ċempilt stazzjoni hażin sieheb! Ċaw!

LEHEN: Pogġejtilhom bomba! Bomba – qed tismaghni!

PAWLU: Bomba?

LEHEN: Bomba.

PAWLU: X'bomba? Pogġejtilhom... Pogġejtilhom lil min?

Pawsa.

PAWLU: Fejn?

Pawsa

LEHEN: Ghamiltni *on air*?

PAWLU: Ghalfejn?

LEHEN: Biex nghid li ghandi nghid.

PAWLU: Ghid lili l-ewwel xi trid tghid.

LEHEN: Imbagħad tpoġġini *on air*?

PAWLU: Jiddependi. Jekk se tinsulenta jew tagħmel malafama lil xi hadd, niżgurak li le. 'Qas jekk tagħmel bombi kemm tagħmel bombi.

LEHEN: Ma se ninsulenta lil hadd. Anzi. Hekk jew hekk intom *bid-delay* ixxandru.

PAWLU: X'*delay*? Din trasmissjoni diretta; kieku kif qed inkellmek?

LEHEN: Tagħmilnix bahnan, Pawl, bħall-e '*fans*' moroniċi tiegħek. Dejjem tittardjaw ix-xandira dawk il-ftit sekondi biex tiċċensura dak li jkun qed jintqal.

PAWLU: Fejn hemm bżonn biss imma, sieheb. Għal min irid jabbuża biss.

LEHEN: Bħali tghid int.

PAWLU: Int ghedtha.

LEHEN: X'gost taghtik, ghid il-verità, Pawl, din is-setgħa kollha

li ghandek f'ponot subghajk – din li tista' taghlaq halq dak li jkun kif u meta trid – kemm titfi swiċċ? Eh, x'gost hu dak? Dik l-omnipotenza kollha... Dik biżżejjed biex ittaffilek xi ftit il-frustrazzjoni miżera tieghek kollha? Biżżejjed biex tkabbarlek ftit l-istatura – bhalma jaghmlu dawk iż-żewġ pulzjeri takkuna fil-*boots* ta' *cowboy* li thobb tilbes? Eh, ghidli, *Cowboy*? Naqta' rasi li m'ghadekx hafi – naqta' rasi li ergajt ilbisthom dawk il-*boots*. Eh, xi tghidli, *Cowboy*? (*pawsa*) Ma tirrispondinix? Ghadek hemm? – Hello!

PAWLU: Mhux tieghek il-5 cents? Mela nhalli lilek titkellem.

LEHEN: Ara tispicċalek dik id-diska.

PAWLU: X'diska?

LEHEN: Ghidlu jitfa' gozz riklami 'l dak ir-ruffjan tieghek. Mhux tal-Coca jmiss tghid?

PAWLU: X'Coca?

LEHEN: Ir-riklam, haffef; ma tmurx ittelliflhom xi ftit liri. Imbagħad żgur jaqbillek tibda tinkwieta min se jhallas il-kera.

PAWLU: Stenna hemm.

LEHEN: Tinkwetax, għad irrid ngħidlek fejnha l-bomba, insejt?

PAWLU: X'bomba?...

DENNIS: (*jistenna fuq it-telefown – jaghmillu sinjali minn wara l-ħġieg – qed jiehu hsieb hu.*)

PAWLU: Ara jien ukoll il-lejla!

Pawsa

PAWLU: (*iqum – itektek fuq il-ħġieg ta' DENNIS*) Qbadt? Qbadt jew le?

DENNIS *ikompli jitkellem fuq it-telefown, jaghmillu sinjal li semghu.*

VINCENT: Dak għadu fuq il-linja?

PAWLU: Iva! Oqghod hemm – naf x’jien naghmel. Attent. (*idur fuq il-mikrofnu*) Ergajna maghkom, jien u siehbi hawn, Vincent, nitkellmu fuq is-sittijiet, zminijiet meta l-moviment taghkom, Vince, tfaçça għall-ewwel darba, mhux hekk?

VINCENT: Hekk hu.

PAWLU: Biex imbaghad spiçça hesrem fil-bidu tas-sebghinijiet.

VINCENT: FI-1971.

PAWLU: Minghajr qatt però ma rnexxielu jilhaq l-attenzjoni tal-pubbliku daqskemm forsi lehqu movimenti oħrajn.

VINCENT: Eh iva, din però ta’ min wiehed jippreçizaha ftit. Dan minhabba li ahna ma kellna ebda agenda politika – mhux bħal hafna oħrajn! Dak li hadd qatt ma jghid: kemm hawn politka wara dawn il-movimenti...

PAWLU: Hekk hu. Imma ha nitfa’ ’l das-semmiegh – nisimghu għandux xihaga xi jghid. Hello, għadek hemm?

LEHEN: Hawn għadni. Ili biex naqbad mieghek, Paul. Ili xahar ngħassislek.

PAWLU: Tghassisli? X’jigifieri?

LEHEN: *Dio è morto.*

PAWLU: Skuži?

LEHEN: *Gott ist tot! ... God is dead.*

VINCENT: Alla huwa mejjet!

LEHEN: *Gott ist tot!*

PAWLU: Grazzi, dik fhimtha... Meta miet? Fis-sittinijiet? Dak li xtaqt tghidilna, habib?

LEHEN: Fost affarijiet oħra. U kieku ridt stajt għedtha qabel. Lilek u lil kull stazzjon tar-radju li hawn. Meta ridt ...u x’hin ridt.

PAWLU: Donnok tiehu gost tipprova timpressjonana kemm int omnipotenti, siehbi.

LEHEN: Int ghedtha.

PAWLU: Imma xorta mieghi ghogbok taqbad.

LEHEN: Ghedtlek; kont ili nghassislek.

PAWLU: Tghassisli... Dak il-kliem xejn ma joghgobni, habib.
X'jigifieri tghassisli?

LEHEN: Għazilt lilek. Imissek thossok onorat.

PAWLU: Grazzi. X'ghedt li jismek?

LEHEN: Mikiel.

PAWLU: Mikiel? U kunjom?...

LEHEN: Mikielang. – L-Anġlu Kustodju.

PAWLU: Ah – dak il-Mikiel! Ok, Vince! Mela Alla huwa mejjet?
Trid niddiskutu jekk Alla hux mejjet allura? Veru m'hix
eżattament it-tema taghna llum, Vincent, però...

VINCENT: ...L-anqas m'hi xi tema ġdida ġdida.

PAWLU: Biex ma ninsewx li ġimgh'ohra l-Milied! Imma jekk das-
semmiegh jixtieq jerga' jiftah l-argumentt...

LEHEN: Tippetronizzanix, *Cowboy!* Taf li din mhix ċajta.

PAWLU: Naf? Xi tridni naf? Mela jien naqra l-imhuh, habib.

LEHEN: Imma jien iva.

PAWLU: Iva, eh. Iva – għax bilhaqq int l-anġlu kustodju tieghi...
taf kollox.

LEHEN: Aktar milli tahseb int. Naf pereżempju b'dik il-karta li
għandek quddiemek — dik il-karta mill-Kummissarju bit-
theddida ta' bomba.

PAWLU: X'theddida?

LEHEN: (*ċanfira*) Paul, Paul!

PAWLU: Ok. Mela jekk taf... jekk taf, xi jfisser? Sinjal li...

LEHEN: Sinjal li jafu bija. U għalhekk baghtu jwissukom. Bhalma

baghtu jwissu r-radjiġiet l-oħra kollha.

PAWLU: Ah – mela mhux aħna biss konna l-ixxurtjati.

LEHEN: Le. Imma lilek biss ċempilt. Il-lejla ta' l-anqas.

PAWLU: Tajjeb – ċempilti, la jien il-bezzul. Se tghidli dwar din il-bomba allura?

LEHEN: Diġà għedtlek. *God is dead... And you die when you die.*

PAWLU: Thobb titkellem bil-kritogrammi sieheb.

LEHEN: Il-kliem irhis. U l-kliem irhis, imprezzabbli.

PAWLU: *Rebus* eh, sieheb – veru *rebus* int!

LEHEN: Nahseb għal-lum tkellimna biżżejjed, Paul. Tajtek biżżejjed fuqieħ thabbel mohħok.

PAWLU: Ma tajtni xejn. Lili mhux qed iddejjaqni, habib. Komplì, komplì jekk trid. Is-semmiegħa tagħna ma dejjaqniehomx żgur!

LEHEN: Għal-lum nahseb biżżejjed.

PAWLU: Għandi sieħbi Vincent hawn studjah sewwa lil Nietzsche, le, Vince? Jekk trid niddiskutu jekk Alla hu mejjiet jew le, ma nahsibx li stajt issib persuna aktar adattata, xi tghid, Vince?

VINCENT: Heqq, jekk dan seħibna jixtieq jiftah l-argument...

LEHEN: (*fuq kliemu*) Le, dan seħibkom ma jixtieqx. Seħibna Vincent, Paul, kulma jaf dwar Nietzsche huwa kors ta' gimagħtejn li suppost attenda fis-Sorbonne a spejjeż tal-Gvern.

VINCENT: Oj, stenn ftit!...

LEHEN: ...is-Sorbonne – xi għoxrin sena ilu. U niddubita attendieħ il-*lectures* kollha. Mohħu kien aktar f'ċerti laqgħat aktar misterjużi li kellu f'ċerti nhawi tal-kwartier Latin. Għidlu jgħid x'jaf dwar il-Brigata Rossa – staqsih! Jew forsi kienet brigata roża?

VINCENT: X'int tghid?... Xi brigata? Ara x'int tghid, ta! Dan qed

johroġ *on air*?... Dik malafama. Paul!

PAWLU: Hallih jghid!

VINCENT: X'jigifieri hallih jghid! Mhux *on air* nispera!

PAWLU: Iva – *on air*! Qed tismaghna? Hello, Mikiel; hemm għadek?

LEHEN: Le, m'iniex... Tinkwitax, Paul; nerga' nċempillek. Ċaw għalissa. (*jaqta'*)

PAWLU: *Christ!* ... Skużawni l-ahwa; pawsa qasira u nergħu nkunu magħkom minnufih!

Kanzunetta tixxandar fuq ir-radju.

DENNIS: *Yeehaa!* (*iniżżel it-telefown*) Qabduh, Paul! Jafu minn fejn qed iċempel!

PAWLU: Faqqa' subgħajk: zammejt看 dak il-ħin kollu fuq il-linja!

DENNIS: Bagħtu l-pulizija...

PAWLU: Fejn? Jafu min hu?

DENNIS: Ma ridux jghiduli.

PAWLU: Ukoll!

DENNIS: Però għandhom l-indirizz.

PAWLU: Jalla jsibuh. Jekk ma qabdux did-darba, ma jaqbuh qatt. Ġiet alleċ il-lejla wkoll...

VINCENT: Jien sejjer...

PAWLU: Fejn – stenna Vince!

VINCENT: Ma missekx hallejtu! B'liema wiċċ? Malafama din – malafama, Sur Schembri!...

PAWLU: U x'malafama! Hallik mis-sur!...Mela ħsibtني bahnan, lili, Vince? Bdejt naqtagħlu kultant, ma rajtnix?... Mhux kollox hareġ *on air*... Veru, Dennis? Ghidlu...

Telefown iċempel.

DENNIS *jirrispondi* “Hello – Radio YK2”

VINCENT: Xiex mhux kollox! Irrid nisma’ r-*recording* kollu. Tghidlix li intom ma taghmlux *back-up recording* ta’ x’ johroġ *on air?*...

PAWLU: U mela ma naghmlux. Niżgurak – kelli nhallih ipaċpaċ, Vince, ifhimha din. Jekk dal-miġnun veru poġġa xi bomba xi mkien, altru milli mill-malafama tieghek kien ikollna biex inhabblu rasna. Hawn ara – ara dan il-*warning* mill-Kummissarju!

VINCENT: X’a la sormi mill-kummissarju! Malafama dik... Malafama sfaċċata!

PAWLU: ... Iva aqra! Ghandhom rapporti minn sorsi ta’ min jorbot fuqhom –

VINCENT: Malafama sfaċċata!...

PAWLU: ...Sorsi serji, fejn jissuspettaw li se jkun hawn xi attentat terroristiku! L-ewwel wiehed f’Malta ta’ dal-kalibru! Hawn aqra... (*imma dlonk jieqaf, jirrealizza li m’ghandux ihallih jaqraha*) Però zommha ghalik din – f’ ġieh kemm hemm; zommha ghalik ghax tghallini; dik mhux suppost tohroġ minn hawn. Qed nafdak, Vincent!

DENNIS: (*fuq it-telefown*) Ok – Ok. Nistennew minn ghandkom. /Le, hadd ma jiftah fommhawn, niżgurak. (*idur fuq VINCENT u jehodlu minn idu l-karta li tah PAWLU, – ikompli*) Niżgurak. Iva. / Isma’ din theddida, sieheb! / Ma jimpurtanix min int. Lili hadd ma jheddidni, hanini. (*jaqta’*) Bahnan! Tajba wkoll... Din isbah, Paul. Wahda ahjar mill-ohra.

PAWLU: X’ ġara?

DENNIS: Ma nafx. Ma nafx, ma nafx, ma nafx! Pajjiż tal-Mickey Mouse!

PAWLU: X’ ma tafx! Aqlaghha!

DENNIS: Ċemplu mid-Depot. Mill-Furjana.

PAWLU: Allura? Sabu min kien?...

DENNIS: Leqq! Ma sabuhx kieku!

PAWLU: Xiex mela? X'g'ara?... Jafu min hu?...

DENNIS: Min hu, le! Imm'ara minn fejn, iva!

PAWLU: Minn fejn?.

DENNIS: : H'Attard.

PAWLU: H'Attard!...

VINCENT: Il-Manikomju! X'ghedtlik jien!

DENNIS: Jew Hal Balzan... Skond jekk ma jagħmilx ma' H'Attard
jew Hal Balzan!

PAWLU: X'il-qahba qed tghid!... Iva aqlagħha.

DENNIS: Heqq... It-telefown, in-numru tat-telefown minn fejn
ċempel... Jinsab fil-Palazz, San Anton. Dik hi, hanini.

PAWLU: San Anton.

DENNIS: Preċiżament – fl-istudju tal-President. In-numru privat
tiegħu. Tal-President ta' Malta! Dik hi, hanini!

It-Tieni Xena

L-istess xena.

L-ghada tard fil-ghodu.

Matul ix-xena jidhru għaddejjin barra fil-kuratur għadd ta' nies; uħud jgħaddu, kultant isellmu u jtektku mal-ħgieg; ohrajn, il-maġġoranza, 'qas biss jittawlu ġewwa. Kulhadd jidher sejjer xi mkien aktar importanti minn din l-antikamera ta' stazzjon tat-TV, fl-eqqel ta' ġurnata tassew habrieka.

PAWLU huwa liebes kwazi l-istess bhax-xena ta' qabel, biss issa għandu fuqu sidrija tal-ġild u jinsab bil-qieghda ma' l-

iskrivanija tieghu, hdejn saqajh xkora tal-posta. Minn ġo fiha johroġ ittra wara l-ohra, jissepara u jiehu l-ittri indirizzati lilu u jghodhom bla ma jiftahhom, jaghmillhom lasktu madwarhom, u jpoġġihom mazz mazz quddiemu fuq l-iskrivanija.

DENNIS *jinsab warajh mal-magna tal-kafè, iferra' żewġ kikkri.*

Minn fuq l-ispeaker tinstema' xandira ta' l-ahbarijiet.

ANNOUNCER FUQ IR-RADJU: ...Għalkemm ma ntlahaq ebda ftehim fi tmiem is-*Summit*, in-nazzjonijiet partecipanti qablu li jerġghu jiltaqghu s-sena d-diehla fl-Arabja Sawdita. / Lura mis-*Summit* il-President ta' Malta u s-sinjura tieghu, wara nuqqas minn Malta ta' ghaxart ijiem, waslu minn Brussell dal-ghodu, iżda ma rrilaxxaw ebda stqarrija ufficjali, ghajr li l-pajjiżi msiehba jinsabu ferm kuntenti bil-kontribut li qieghed jaghmel il-pajjiż biex iġib il-paċi fil-Mediterran.

PAWLU: M'hawnx għalihom ulied Pawlu!

Waqt li jkomplu l-ahbarijiet, DENNIS idur b'żewġ kikkri tal-kafé f'idu u jmur ipoġġi wahda fuq l-iskrivanija ta' MELDA. Jiehu belgħa mill-kikkra l-ohra, jpoġġiha fuq l-iskrivanija ta' PAWLU u jmur lura ma' l-ixkaffa tal-kafé. Jiftah pakkett gallettini u jpoġġihom bl-akbar reqqa fuq plattina.

ANNOUNCER: Aktar ahbarijiet lokali fil-qosor: Is-Socjetà Astroloġika Maltija harget stqarrija fejn iddikjarat kategorikament li m'hemm ebda bażi fl-ahbar li dehret f'xi ġurnali lokali li l-Meteora Risus li bhalissa riesqa lejn Venere tista' b'xi mod teffettwa lid-dinja u wisq anqas lill-gzejjer Maltin. / Jum aktar decisiv u storiku ghax-xandir f'Malta u fl-Ewropa: wara sentejn ta' diskussjonijiet, ir-rapporti finali tal-Kummissjoni Ewropea se tilitaqa' ghada l-Università ta' Malta...

DENNIS *imur fuq l-iskrivanija u jpoġġi l-plattina bil-galletini hdejn il-kafè. Ibaxxi l-volum ta' l-ispeaker.*

PAWLU: Hallih!

DENNIS: U ghad baqa'!

PAWLU: Ghollilu!

DENNIS: Baqa' kwarta riklami qabel ir-requests! Qed nghidlek!

PAWLU *jiftah il-loker li hemm warajh u jpoġġi l-mazz ta' l-ittri tal-ġurnata ġo fih. Jidher li hemm gozz ġmielhom, kollha rrangati u ffajljati puliti puliti.*

DENNIS: Pajjiż tal-Mickey Mouse! Imbaghad jghidu li l-imġienen qeghdin ġewwa. Kemm dahlu llum?

PAWLU: ...Hamsa u sebghin! U dawk ta' f'ismi biss! U digà reġghu ċemplu li hemm balla ohra tistenniena l-Posta!

DENNIS: U jerga' jċempel dak il-lejla, naqta' rasi.

PAWLU: Tghid?

DENNIS: Daqs balla.

PAWLU: Jew bomba! Bumm!

DENNIS: Iva, oqghod hudha biċ-ċajt. Komplu hudha biċ-ċajt!

PAWLU: Xi trid taghmel? Mid-deni hu dak li tista' – xejn xejn mill-bierah sal-lum nikkalkulaw li rduppjana s-semmiegha taghna! F'temp ta' jumejn! Ghada trid taraha l-posta!

DENNIS: Grazzi. Nippreferi ma nirduppjawhomx hekk.

PAWLU: Jekk ma ntellghux mitejn s'ghada, niekol il-boots!

DENNIS: Kull iblah li hawn fil-gżira se jtieha ghall-kitba dal-ghodu!

PAWLU: Ilhom li tawha! U mhux il-boloh biss!

DENNIS: Jien ma nafx xi żżommhom taghmel. X'tista' qatt issib fihom? Żgur qatt m'int se taqrahom kollha!

PAWLU: Dawk l-ittri?... Naqrahom – bil-mod, imma naqrahom.

DENNIS: Iwa hallini naqra wahda jien – darba f'ghomrok.

PAWLU: Mhux qabel narahom jien.

Iċempel it-telefown fuq id-desk ta' MELDA.

DENNIS: (*jghodd kull ċempila*) ... *Two – three – four... (jirrispondi mal-ħames ċempila) Yellow! ...Skuži? Ha nara hux hawn. Just a moment, please! (jgħatti t-telefown b'idu) Paul?...*

PAWLU: (*beda jigħbor l-ittri mhux tiegħu, jghodd u jifagħhom lura f'ixkora għalihom*) Leqq – ma jien hawn għal hadd. Hlief il-Prim. Jew tal-Posta.

DENNIS: Hello – jiddispjaċini imma ma jidholx qabel l-erbgha llum. Thallilu messaġġ forsi? Ok... Min?!... Hello!... Stenna! Kellmu int... (*jagħmel sinjali tal-ġenn biex PAWLU jerfa' t-telefown*) Stenna. (*jisma'*) Wow! Irrepeti, please... Irrepeti... Please!... (*inizzel ir-riċevitur*) Issa isbah!

PAWLU: X'gara? Min kien? Tghidlix... Le – ara ma tghidlix!

DENNIS: Hu. Kollu kemm hu!

PAWLU: Imma l-anqas brekfast ma jhallini nieħu! X'qallek?

DENNIS: Qalli għidlu li ċempel l-Anglu Kustodju! Dak li qalli...

PAWLU: Ara veru bezzul jien!

DENNIS: U li nesa jgħidlek “proset tal-program” il-bierah!

PAWLU: Veru bezzul!

DENNIS: Naqta' rasi li jerga' jċempel.

PAWLU: Hi, tassew? Mur obsor!

DENNIS: U ara taħsibx li ma jafx li int qieghed hawn. Qalli ried ihallik tispicċa l-brekfast! U tghodd kemm irċevejt ittri dal-ghodu minn dak il-vjeġġ speċjali – li kelli nagħmel jien il-Posta!

PAWLU: Dan fejn jaf x'irċevejt?

DENNIS: Kif jaf in-numru privat ta' Melda? 'Il hadd ma ttih dik.

– Insomma ,il hadd 'il hadd ma nghidx!...

PAWLU: Kif jaf li se jsibni hawn? 'Qas biss suppost dhalt dal-ghodu!

DENNIS: Ikolli nghid veru qed jghasses passik...

PAWLU: X'iz-żubbaba!... Ergajna! Kont ghedtlek!

DENNIS: Insomma – warajna koll!

PAWLU: Kont ghedtlek jew le?

DENNIS: ...Dil-qahbeç paranojja kollha!

PAWLU: Paranojja! Tahseb li kont qed nivvintaha li kien hemm min jghassisli passija? Eh – x'tahseb? Hlomtha? Ma nista' mmur imkien; qed nghidlek, inhosshom warajja kull fejn immur. Sa jumejn ilu, l-iStrand, ghedtlek kont?

DENNIS: Ghedtli... Kollox ghedtli.

PAWLU: Ghedtlek? Dak li baqa' jsus warajja; ukoll x'hin dhalt ghand Alfredos ma' Terry? Sat-toilet baqa'...

It-Tielet Xena

Jinfetah il-bieb ta' Studio Two u tohrog MELDA.

PAWLU u DENNIS *jisktu minnufih.*

MELDA: Hi. (*tmur tiehu l-kafè*) U min hi din Terry?

PAWLU *jagħmel sinjali lil DENNIS biex iżomm fommu sieket fuq li ġara. Jagħlaq baxx baxx il-loker u jerga' jdur lejn l-ittri fil-borża tal-posta.*

DENNIS: (*kollu hlewwa – joffrilha gallettina*) Hi, Melda! Lestejt?

MELDA: Għal-lum. Baqaghli neditja xi nofs siegħa. Issa naghmilha l-lejla. Nidhol ftit qabel il-programm. (*Lil PAWLU; tosservah*) Hi, Paul. Meta tibdlu r-roster napprezzaha hafna kieku tindenjaw

ruhkom tavżawni l-ewwel

PAWLU: (*ikompli xogħlu*) Mmm.

Xi hadd itektek fuq il-ħgieg tal-bieb. MELDA xxejjirlu. Jiftah il-bieb u jdeffes rasu.

RAGEL: *Knock 'em dead, Melda! Knock 'em dead!*

MELDA: Ċaw, Pierre! *Break a leg! (it-ton ferrieh jisparixxi immedjatament hekk kif dak li kien johroġ)*

MELDA: (*tixrob il-kafé*) U kemm tela' l-jackpot illum, nistghu nkunu nafu?

PAWLU *dejjem jghodd, jissepara u jitfa' l-ittri lura fl-ixkora bil-posta.*

DENNIS: Min sibt għall-ġimgha d-diehla? Għadu mistieden misterjuż?

MELDA: 'Qas xejn. Vernon Coleman. Ma qallekx?

DENNIS: Vernon... Coleman? Aah!

MELDA: Vernon Coleman.

Tiehu ktieb minn fuq id-desk tagħha u tghaddih lil DENNIS.

PAWLU *jibqa' ma jghollix rasu minn xogħlu.*

MELDA: Arah int, ta' l-anqas! Nispera turu ffit aktar entużjażmu waqt il-programm. Ili ġimgha nghidlu lil dak biex jipprepara.

DENNIS: (*iqalleb fil-ktieb*) Però żgur mhux biex nitkellmu fuq stress u mhux stress.

MELDA: Nispera li le! Irridu jirrepeti u jobżoq dak kollu li għandu fuq l-istonku fuq Malta u l-Maltin. Ippruvaw oħroġu *slant* anti-neokolonjalista. Halluh iredden kemm irid. U fuq kollox isimghu sew dik l-intervista li għamiltu l-ġimgha l-oħra. Nibdew biha.

DENNIS: M'għandix nifhem li biddel fehmtu dwar Malta... .

MELDA.: L-irmixk ta' l-Ewropa. Il-latrina tal-Mediterran, eċċ. Dawk l-akkwati bqajna. F'idejkom issa.

DENNIS: Jien ma nafx kif issibhom int, Melda.

MELDA: *Contacts*, contacts, Dennis hanini.

Minn wara dahar MELDA, PAWLU jghajbu u johroġ ilsien sa' l-art: Laghqi!

DENNIS: Se tkun hawn għat-telefonati?

MELDA: Mhux il-lejla! Ċerta li Paul ma jimmissjanix. Ara biss li jkollu mohhu hemm.

Minkejja kollox, MELDA hija u tagħmel biex tohroġ, tghaddi idha minn xagħar PAWLU u thabbilhulu. Mument rari, jekk mhux uniku, ta' intimità.

MELDA: Hallejtlek in-numru fuq il-kompjuter, Paul. Jinqala' xihaga l-lejla ċemplu hemm. Inkun qed nismaghkom.

PAWLU jghaġġel jghodd l-ahhar ftit envelops qabel ma tohroġ, jagħmillha sinjal biex tistenna.

PAWLU: ...*Fifty-nine, sixty!* (malajr jaqbad lapas u jhażżeż numru fuq karta. Iwarrab l-ittri li ġa għadd u jixhethom ġo borża kbira sewda tal-plastik. Lil DENNIS:) Ghollilu ftit!

DENNIS jagħmel kif qallu. MELDA xxengel rasha u tagħmel biex tohroġ.

PAWLU: Melda, pupa *darling*, nispera li hallejtli xi *notes* fuq dak Coleman...

MELDA: *Notes!* (tmur tbaxxi r-radju) Ghedtletk!... (tipprova tikkontrolla ruhha) Qed ngħidlek: hemm kollox fuq il-kompjuter. U hemm dak il-ktieb tieghu. Tih daqqa t'ghajn ta' l-anqas! Kieku taf x'bokka għandu bih! Imma fuq kollox isma' l-intervista tieghi mieghu...

PAWLU: Mela — int x'tahsibni lili?

MELDA: ...Qabel jibda l-programm. Ismagħha qabel! U pprepara ftit mistoqsijiet bis-sens, Paul. Għandek ġimgħa! (tpoġġilu

lura l-ktieb fuq l-iskrivanija.)

PAWLU: Min qallek ma nippreparax?

MELDA: Kultant, dan l-aħħar tidher qed tlaqlaq. Dak li qalli!

PAWLU: Inlaqlaq – jien!

MELDA: ...Tfittex x'sa taqbad tghid mela.

PAWLU: Inlaqlaq sabih.

MELDA: ... Kif se tkompli.

PAWLU: Dak apposta. Biex tara kemm johroġ spontanju! Mhux sempliċi botta u risposta! Ma tridx thalli l-impressjoni li għandek kollox infassal u lest.

MELDA: Mhux li kien xi darba!

PAWLU: Trid tkun frisk! Thalli s-semmiegh jahseb li qed tippjana xi strateġija kif iġġieghel lil dak li jkun jghid li ma jridx...

MELDA: *Right. Anyway.* Aqra li ppreparajtlek. Dik l-intervista swietli żewġ *trips* Londra u xahar xogħol. Biex ma nsemmix...

PAWLU: ...Li lili stajt stedinti mieghek. Londra.

MELDA: Ta' l-anqas aqrahom!

PAWLU: ...Imqar bhala *business expence!*

MELDA: Ahjar tghid *liability!* – Aqrahom, Paul. Qabel – mhux wara!

PAWLU: *Yes, boss! Jahool! (jerga' jgholli l-volum tar-radju)*
X'hin hu?

MELDA: Smajtni nispera, Paul...

PAWLU: Xxxx! Hawn hi – ġejja... *Right on cue!* X'ma thobbux lil Tommy! Dak li għandhom iż-żagħżagħ ta' llum! Predittibbli u responsabbli! Kif thobbhom int, Melda.

RADJU: U xewqat sbieh għal persuna speċjali. Għalik Cherie, minghand xi hadd li jixtieqlek l-isbah affarijiet f'gheluq it-

tmintax-il sena tieghek, ghalik Cherie – il-Lucky Birthday tal-gurnata: Sonny and Cher “I’ve got your babe!”

Tibda l-kanzunetta.

PAWLU: *I’ve got YOU, Babe! Pastizz! X’I’ve got your babe! (imma jkompli jisma’ sodisfatt)*

MELDA: Paul... Jehtieg nitkellmu...

PAWLU: Xxx. *Please!*

MELDA *tersaq biex tbaxxi l-volum.*

PAWLU: LE! *Please, Melda! (idu fuq idha fuq il-controls. Wiçç’imb wiçç maghha) Mument wiehed... Please?*

MELDA *xxengel spallejha u twarrab.*

PAWLU *jibqa’ wieqaf għal ftit, jisma’ l-kanzunetta, imbaghad, konxju li l-ohrajn qed josservawh, jersaq lejn it-telefown. Jaççerta ruhu li tpoġġa lura f’postu. Jistenna. Jarahom iharsu. Imur jigbor l-envelopes mill-art.*

DENNIS: *(lil MELDA – taht l-ilsien) Kellha ççempillu. Cher. — It-tifla!*

MELDA: Naf!

DENNIS: Hallilha messaġġ fuq l-answering machine.

MELDA *tisma’ imma ma tidhirx qed trattab qalbha wisq.*

DENNIS: Qatt ghadha ma resqitlu ’l hawn. U mhux se tersaqlu, ibqa’ fuq kliemi.

MELDA: Ghandha aktar sens komun minnu. U minni!

DENNIS: Tmintax-il sena. Jiddedikalha song eżatt fil-hin li twieldet, sena wara sena, u tibqa’ twebbes rasha.

MELDA: Kien ikun ahjar kieku hu kien hemm ...fil-hin eżatt meta twieldet!

PAWLU *jqum u jmur jitfi l-volum. Isib il-ktieb ta’ MELDA, jiftah il-qoxra, jaghlaqha u jitfghu għal fuq l-iskrivanija*

tagħha. Jekk hemm element ta' sfida, huwa sottili hafna. Skiet.

Icempel it-telefon. Pawsa. DENNIS jerfa' r-riċevitur fuq id-desk ta' PAWLU.

DENNIS: Hello, YK2 Radio!

Jisma', hekk kif PAUL johroġ idejh biex jghaddilu r-riċevitur.

PAUL: Cheri?...

DENNIS *inizzel ir-riċevitur.*

DENNIS: *Sorry. Wrong number.*

MELDA: *(ixxengel rasha) Kultant, Paul... Ismagħni, Paul.*

PAWLU: *Yes, Herr Komendant?*

MELDA: *Ismagħni ftit... (tiġbor il-ktieb)*

PAWLU: *Ja?*

MELDA: *Pawlu!... Mohħok hemm il-lejla. Qed tismagħni — mohħok hemm!(titfagħlu l-ktieb bis-saħħa lura f'hoġru)*

PAWLU: *Oj! (issa mhux ċajta – jaf li ġejja) X'jiġifieri?*

MELDA: *Jiġifieri mohħok hemm! Dak li jiġifieri! Tal-bierah għadha m'ghaddietx.*

PAWLU: *Xiex tal-bierah? (qabel ma terġa' tahtfu) U iwa... Ta' dak il-miġnun?*

MELDA: *Dak iva.*

PAWLU: *X'ridtni naghmel? Mhux tort tiegħi jekk xi miġnun ifettillu jaqbad miegħi. Taf daqsi.*

MELDA: *Naf. Naf li dak mhux tort tiegħek.*

PAWLU: *Allura...*

MELDA: *Li ma nafx hu kif il-ġurnali kollha – KOLLHA ta – sa l-anqas wiehed – sa sbieħ il-jum saru jafu minn fejn giet it-telefonata. U kif kienu jafu li ahna konna ġa nafu – li konna*

mwissija li se jkun hemm theddida ta' bomba? Dak li ma nistax nifhem.

PAWLU: Tajba din! Ir-radji kollha kienu jafu – wissewhom il-pulizija u xi hadd minnhom qalilhom...

MELDA: Le. Hadd ma kien jaf hliefna.

PAWLU: Xiex?

MELDA: Il-pulizija lilna biss wissew minn qabel dwar theddida ta' bomba. Lilna biss.

PAWLU: Lilna biss... Ghaliex lilna biss?

DENNIS: Kif kienu jafu l-pulizija li proprju lilna kien se jċempel? Dak li nixtieq naf, minn tant radjijiet?

PAWLU: Dak għax jien beżżul...

MELDA: Il-kif mhux importanti! Kienu jafu. Fatt. Bhalma huwa fatt li l-ġurnali saru jafu wkoll minn xi hadd *hawn ġew* li t-telefonati ġew mill-Palazz San Anton. Halliha li kulhadd jaf li kienet loghba! Li dahlu fil-kompjuter... U jalla tibqa' loghba...

DENNIS: Jalla tibqa' loghba...

MELDA: ...Li hħakkjaw il-kompjuter tal-Maltacom...

DENNIS: ...Allahares qatt. Dak li jonqosna...

MELDA: *Shutup*, Dennis! Intom... intom it-tnejn biss kontu tafu minn fejn ġiet it-telefonata. Il-pulizija lilkom biss infurmaw, u wissewkom biex ma ssemmu xejn. Lil hadd. U qalulkom għal ġieħ wiċċi – b'rispett lejja. Dak il-messaġġ għaliya biss kien.

PAWLU: *Right*. Naturalment. *For your eyes only!*

MELDA: Iva, Paul – għal ġieħ wiċċi. U minhabba fik... Minhabba fikom, għax lablabtu quddiem Ċensu Medina Grech – li malajr sab mezz ixandar li jaqbillu – minhabba fikom tlift kull kredtu li min jaf kemm domt biex akkwistajtu. U tlift il-*contact* tieghi mal-pulizija.

PAWLU: (*li DENNIS*) Int ghedtilha, hux?...

DENNIS: Hsibt li ma kenitx se ssir taf, hekk jew hekk?

PAWLU: *Right*. Ghax insejt li Herr Madam ghandha *contacts* kullimkien. U ma' kulhadd.

MELDA: Ghalfejn lablabtu quddiemu minn fejn giet it-telefonata?
U biex tkompli tghaxxaqha wrejtuh ukoll it-twissija tal-pulizija.
Li kienet *highly confidential!* L-anqas ahna ma suppost kellna narawha!

PAWLU: Kien hemm raġuni...

MELDA: ... Taf li dak ra wkoll minn min kienet iffirmata? ...
X'raġuni? Kien hemm raġuni ghaliex issem mew ismijiet fil-gazzetti u kkompromettew nies li xogholhom hu li ma jurux isimhom?

PAWLU: Kien hemm raġuni, qed nghidlek! Kien diġà beda jhedded li se jfittixna għall-malafama.

MELDA: Kieku tużaw id-*delay* kif suppost tużawha ma kienx ikollok dik il-problema!

PAWLU: ...L-eluf li ghamel dak fil-qrati, taf daqsi! Kellu ghajnejh diġà qed jibbru bil-liri, jahseb biss għal kemm se jfittixna...

MELDA: U int biex tippaċifikah...

PAWLU: Mhux nippaċifikah. Kienet *trade-off!*

MELDA: Urejt u t-twissija tal-pulizija. Bhala *trade-off?*...

PAWLU: Strategija. U ridt nurih li din kienet haġa serja. — Dak il-hin ma kellix mohh!

MELDA: X'ma kellekx mohh, Paul?

PAWLU: Ma kellix mohh in-nejk tieghu! Ok?

MELDA: Le, mhux Ok, Paul. Naf tajjeb kemm u meta ma jkollokx mohh in-nejk int. Imma dan, dan l-istazzjon tieghi, u mohhok qatt m'ghandu jkun fuq in-nejk hawn ġew. Dan – dan ir-radju

tieghi – u jekk terġa’ taghmel ohra – haġa wahda biss biex tikkompromettih... it-tnejn li intom!

DENNIS: Jien x’ghandi x’naqsam?

MELDA: Jekk terġa’!... Jekk terghu!...

PAWLU: X’jiġri? Ghidli x’jiġri?...

MELDA *tersaq eqreb... Imma ma tghidx kelma ohra. Iddur, tahtaf il-briefcase u tohroġ ’il barra.*

Ir-Raba Xena

PAWLU: Qahba mara! *Fuck! Fuck! Fuck!* Qahba nisa! U jien kelli nispiċċa proprju hawn ġew – maghha! (*idur fuq DENNIS*) *U fuck you, Dennis! Ghedtilha hux? Ma flahtx iżżomm halqek maghluq.*

DENNIS: M’ghedtilha xejn!

PAWLU: Le! Qratlek mohhok mela! Jew ghorkitek żokortok u ġeghlikek tobżok kollox!

DENNIS: Taf daqsi li ma tista’ taħbilha xejn!

PAWLU: Qatt ma hbejtliha xejn l-anqas int, hux!

DENNIS: ...Daqsi taf! (*jitla’ lejn il-kamra tieghu*)

PAWLU: Daqsek daqs da’! Daqsek!...

DENNIS: Daqsi u aktar minni!

PAWLU: Ta’ l-anqas – ta’ l-anqas kont taħseb li se tiehu gost tara dil-korrispondenza kollha; tarana nirduppjaw is-semmiegħa! (*jaqbad f’idu l-borża bl-ittri — jitla’ warajh*) Minn fejn taħseb li ġew dawn — mis-sema? F’gimagħtejn irduppjajthomlha! F’gimagħtejn! Imma ara taħseb li se tibqa’ tafulek! Ara taħseb! Ghax jgharralek! Irduppjajthomlha – jien irduppjajthomlha, mela kazz! (*jagħti daqqa ta’ ponn lill-borża u din tinfaqa’*)

*Ghadhom f'ras it-taraġ, quddiem il-bieb tat-'technical area'.
L-ittri jtiru u jinxterrdu ma' kullimkien.*

DENNIS: Ara se terġa' thallathom! Ghadek kif għoddejt kollox...

PAWLU: Arahom — fuq il-hames mija f'gimgha! Mela hames mija nejk?! Hames mija nejk? U fejn qatt rat daqshekk posta f'gurnata wahda dik? Qahba mara!

DENNIS: (*jiġbor xi envelop*) Int halliha – issa tara ta' għada! Żgur intellgħu mitejn ohra wara l-bierah!

PAWLU: (*jitbaxxa jiġbor l-ittri mhalltin*) Halli kollox!

DENNIS *jiġborlu xi tnejn ohra u jagħtihomlu.*

DENNIS: Hemm tliet mija hemm isfel. Naqta' rasi.

PAWLU *jkompli jiġbor .*

DENNIS: Ahjar terġa' tghoddhom.

PAWLU: Xi hsibtni se nagħmel! U nghidilha eżatt, sa l-anqas wahda, kemm hawn! Dak iċ-ċertifikat tiegħi! Ghoxx il-liba ta' mara!

Iċempel it-telefown.

DENNIS *idur u jerfa' r-riċevitur mill-kamra tiegħu.* PAWLU *jieqaf zopptu.*

DENNIS: Hello!... Iva... Stenna – yes! (*urgenti*) ...Paul!

PAWLU: Cherie? (*jitlaq l-ittri minn idejh*)

DENNIS: U le – x'Cheri!...

PAWLU: Min?... Hu!?...

PAWLU *taqbiżlu, itajjar l-ittri kollha minn idejh u jahtaft it-telefown minn idejh* DENNIS.

DENNIS: (*ma jridx itihulu*) STENN!... (*jipprova jagħfas malajr buttuna fl-apparat quddiemu*)

PAWLU: Hallih għalija, ja liba! HALLIH!...

DENNIS: LE, PAWL!...

PAWLU *jimbuttah bil-herra u jwaqqghu minn fuq is-sigġu.*

PAWLU: Ġib! (*jerfa' t-telefown – jagħfas il-buttuni jteptpu*) Liema qahba wahda?... (*lit-telefown*) *FUCK you*, liba! Qed tismaghni: *FUCK YOU!* Mur tnejjek int u l-bombi tiegħek kollha! JA LIBA ppastardjat! (*u jsabbat it-telefown f'postu.*)

DENNIS *jibqa' ma' l-art issummat.*

DENNIS: (*abjad karti*) *Jesus Christ, Paul.*

PAWLU: Ja liba, pufta l'hu...

DENNIS: Paul. X'ghamilt? (*hsieb ikexkex*) *Oh, my God, Melda...*

PAWLU: X'Melda? F'ghoxx kemm ghandha...

DENNIS: ... Ghaxxaqtha, Paul! Toqtlok sejra.

PAWLU: Tghidlix li kienet hi?... U kieku stess!...

DENNIS: X'Melda?... Le. Mhux Melda... Dak... Dak kien mill-uffiċċju tal-President, San Anton!

PAWLU: U mur ħudu!... Xi President!...

DENNIS: Qed nghidlek! Gharaft il-lehen...

PAWLU: Dak x'inhu?

DENNIS: ...Xiex?

PAWLU: Isma'...

Qed jirreferi għall-hoss li ġej minn fuq ir-radju: hoss ta' beep, beep beep, donnu 'dial tone' ta' telefown, kif ukoll ripetizzjoni ta' dak li qalu ftit sekondi ilu fuq ir-radju : trasmissjoni "live" irritardjata bi ftit sekondi. Dan jibqa' sejjer sa tmiem l-att.

PAWLU: (*bilkemm jiflah ilissen*) *Fuck.* (*jihdiel, imbaghad, ta' l-aħħar, kważi bi sfida*) "FUCK!"

Il-kelma tidwi fuq l-ispeakers isfel, qegħdin "live" u "on

air” .

PAWLU *jinzel helu helu lura bil-qieghda fl-art. Jitlaq bla heġġa l-ittri minn idejh.*

Joghla bil-mod il-hoss ta' BEEP, BEEP, BEEP...

TOMMY *jidhol sparat minn Studio Two u jitla' jġgri 'l fuq lejn it-'technical area'.*

Fl-istess waqt DENNIS iqum jġgri u jhares lejn l-apparat quddiemu, jipprova jfittex xi swiċċijiet li kien miss PAWLU.

DENNIS: *(iġebbed xagħru) Mamma mia!*

Jasal hdejh TOMMY u t-tnejn jitfixklu u jtellfu 'l xulxin hekk kif jippruvaw jagħfsu u jitfu xi buttuni.

Sa fl-ahhar jieqaf il-beep beep beep...imma mhux qabel ma nisimġhu lil PAWLU , ftit sekondi ilu...

PAWLU *(fuq ir-radju) ...FUCK!*

Tieqaf it-trasmissjoni.

Is-sikta għal sekonda wahda biss, imbagħad tfaqqa' kanzunetta operettistika... Oh Cincilla! minn La Vedova Allegra.

TOMMY *malajr ibaxxi l-volum.*

TOMMY: *Mela Alla ġenninkom lilkom? Tafu li kontu on air – TAFU? Kontu on air!... TAFU JEW MA TAFUX?*

DENNIS *jinzel bil-qieghda fl-art hdejn PAWLU.*

TOMMY *jhares lejhom għal ftit, imbagħad ixejjer idejh u rasu, jerga' jidhol xprunat fi Studio Two.*

“O Cincilla!” tibqa' għaddejja brijuża.

Tmiem L-Ewwel Att.

IT-TIENI ATT

L-Ewwel Xena

Aktar tard.

L-istess xena.

Qabel ma jinfetah is-siparju: ċempil insistenti tat-telefowns; fl-isfond baxx, il-program li hemm ghaddej fuq ir-radju.

Hdejn il-bieb ta' barra hemm imdendlin fuq il-pożambrella fost hwejjeġ ohra l-ġakketta tal-libsa ta' MELDA u ġlekk ta' PAWLU. Fl-art taħthom, il-boots ta' PAWLU, kif ukoll xkora kbira bil-posta.

MELDA hija liebsa "pullover" shun tas-suf, imma tahtu ghandha libsa "business-like" u pulita. Qieghda bil-qieghda ma' l-iskrivanija, titfa' l-affarijiet lura fil-kexxun.

Fuq printer hdejn l-iskrivanija hemm xihaġa qed tipprintja.

MELDA: Paul! Paul tax-xjafek!

Iċempel it-telefown u MELDA pronta tahtfu.

MELDA: *Yes! – (sadanittant tghaġġel issakkar biċ-ċwieviet taghha u titfagghom ġo' briefcase – titfi u tiskunnettja laptop li kien hemm imqabbad mal-komputer ta' PAWLU. Aktar formali) Yes, Maġġur!... Għadni kemm kellimt lill-Assistent iss'issa! Le, għadu mhux hawn, imma appik! ...Jaf b'kollox. Niżgurak li ma jaghmilx trouble; mhux jekk irrid ikompli jaħdem hawn! / Niżgurak, iva! / Jien le, ma nistax inkun hawn – għandi l-konferenza l-Università, infatti bilkemm se nlahhaq. Le, niżgurak! Ibqa' ċerta, Maġġur! / Ibqa' ċerta. Bongu għalik ukoll.*

Tniżżel it-telefown li pront jerga' jċempel.

MELDA: (*thallih icempel*) Paul! Naf li dhalt dal-ghodu! PAWLU!
Pawlu Qahbu Schembri!

*Taqbad mazz karti li ghadhom kemm hargu mill-printer,
tistejpiljahom u titfagghom fil-briefcase.*

MELDA: Hello? / Yes. Hi, Konrad. / Le, ma nsejtx, tibzax. Inkun
hemm kwarta ohra. – Iva, lestejtlek kopja tal-*paper*, (*nofs
dahka*) Nizgurak mhux itwal minn ghoxrin minuta. Se ngib
zewg cameramen taghna wkoll, jekk ma jimpurtax... / Grazzi.
Narak. (*tnizzel it-telefown*)

*Lestiet li kienet qed taghmel fuq il-kompjuter; tohrog CD
minnu li titfaggha wkoll fil-briefcase. Taghlaq il-briefcase.*

*Tiehu karta ohra li ghadha kif harget minn fuq il-printer u li
fuqha hemm miktub b'ittri kbar "Do not touch", u tmur
tpoggiha fuq l-ixkora bil-posta hdejn il-bieb ta' barra.*

MELDA: *Do not touch*, Paul! Ghadek taf taqra nispera. U ara ma
tghidlix ma tifhimx bl-Ingliż!

*Tinza' l-pullover u tiehu l-gakketta taghha minn fuq il-
pozambrella u tohrog fil-kurutur.*

MELDA: (*minn barra*) *M'ghandix hin nilghab noli mieghek, Paul.
Ara x'qed nghidlek: qis li tikkopera magghom ghax b'rasek
idur. M'hemmx aktar nejk — qed tismaghni, hux? Ta' l-ahhar
tkun! Lil Dennis ga kellimtu. U ara li twiegbu dawk it-
telefowns!... Qed tismaghni!*

Tidhol lura.

*Libset il-gakketta u qed taghmel l-ahhar labra f'xagharha,
issa migbud lura li jkompli jaghtiha dehra aktar profess-
jonali.*

*Taqbad il-'briefcase' u tasal sal-bieb imma tieqaf hekk kif
tilmah il-gakketta ta' Pawlu fuq il-pozambrella. Tnizzel il-
'briefcase' u tfittex fil-bwiet tal-glekk sakemm issib borza*

żghira; ixammem, ixxengel rasha, iddur u tohroġ lura fil-kuratur. Nisimghu t-‘toilet’ jifflaxxa u ftit wara MELDA tidhol lura. Ixxengel rasha ddiżgustata, tipprova tinjora ċ-ċempil tat-telefowns.

MELDA: Paul, ara ma tiċċaqlaqx minn hawn qabel ma jġu! (*ta’ l-aħhar*) U wieġbu dawk il-qahba telefowns!...

Tohroġ.

It-Tieni Xena

Jghaddu xi waqtiet.

Jinfetah il-bieb tal-gabuba wara d-desk ta’ PAWLU u minn qalb il-bramel, xkupi u mbarazz iehor, kwazi jaqa’ aktar milli johroġ PAWLU. Liebes bhal qabel, imma hafi u l-lehja ma qaxxarhiex.

Ihares madwaru biex jaċċerta ruhu li m’hemm hadd, imbaghad imur hdejn it-telefowns u jnehhi r-riċevitur minn postu. Jieqaf iċ-ċenċil tat-telefowns. Idur lejn l-ixkora bil-posta. Isib il-karta bid-“Do not touch” fuqha u pront iqattaghha.

PAWLU: (*aċċent Ċiniż*) Zorry, no spijk de inglix!

Bil-boots f’idejh, jibda jkaxkar l-ixkora sa l-ewwel sigġu li jsib; ipoġġi u jilbes il-boots. Iqum, imma dlonk jieqaf, jitfa’ harsa suspettuża lejn il-glekk fuq il-pożambrella. Ifittex il-borża li hadet MELDA, ghalkemm jaf li mhux se jsibha.

PAWLU: (*idendel il-glekk f’postu*) Ghoxrin lira dik, Melda hanini! Orrajt!... (*ihares madwaru, ifittex kif se jpattihelha*) Orrajt, mela!...

Jiehu l-pullover ta’ MELDA u jfittex fil-bwiet, imma dlonk jilmah xalla tal-harir.

PAWLU: Aha! Pure Chinese silk! (*it-tikketta*) Giorgio Armani!...

Ċiniż iehor! Mur obsor!

Imbaghad itella' l-maktur sa wiċċu u jimsah imniehru fih bl-akbar gost. Jiftah il-maktur u jeżamina r-riżultat bl-akbar reqqa... hekk kif barra l-bieb tal-ħġieġ tfaċċa xi hadd liebes ta' ANĠLU BJOND: raġġiera, xagħar twil bjond, u ġwienah kbar, enormi, fuq spalltu. F'idu għandu kaxxa tal-kartun imdaqqa.

Jibqa' wieqaf għal mument ihares lejn PAWLU, li hekk kif jarah, jeżita għal sekonda, imbaghad xorta jkompli jagħmel li kien se jagħmel... jobżoq fil-maktur tal-harir.

L-ANĠLU BJOND jieqaf skantat.

PAWLU jitbissimlu u jxejjirlu helu helu bil-maktur.

PAWLU: *All is fair in love and war, Sweetie Pie!*

L-ANĠLU BJOND ihares indeċiż lejh, imbaghad idawwar denbu u jdabbar rasu.

PAWLU, sodisfatt, ipoġġi lura l-maktur pulit pulit fuq il-pullover.

Jerġa' jiehu l-ixkora u jibqa' hierēġ biha lejn Studio Two.

It-Tielet Xena

Barra l-bieb ta' barra jitfaċċa L-ANĠLU ISWED bil-kaxxa mdaqqa f'idu: liebes bħall-anglu l-iehor, imma xagħru u wiċċu suwed bil-'make-up'.

Ihares 'il ġewwa, ifittex lil PAWLU. Jiftah il-bieb u jipprova jidhol, imma l-ġwienah huma goffi u kbar wisq u ma jistax jgħaddi.

Warajh jitfaċċaw DENNIS u L-ANĠLU BJOND mgħobbijin b'siġra kbira tal-Milied.

DENNIS: *Hawn – poġġiha hemm ara; issa ndaħhalha jien.*

ANĠLU ISWED: Le, żomm.

Inizzel il-kaxxa fl-art, jinża' l-ġwienah u jhallihom jistrieħu mal-hajt tal-passaġġ. Jidhol bil-kaxxa tal-kartun, ipoġġiha ġewwa fl-art u jżomm il-bieb miftuh.

DENNIS *jidhol warajh bis-siġra tal-Milied, mghejjun mill-ANĠLU BJOND. Dan ghandu l-istess problema tal-ġwienah u ma jistax jidhol.*

ANĠLU ISWED: Stenna – nihodha jien minn hawn.

DENNIS *jidhol bis-siġra u L-ANĠLU ISWED jieħu minn idejn l-iehor u jkompli jgorr is-siġra 'l ġewwa hu.*

L-ANĠLU BJOND *jibqa' jistenna barra l-bieb.*

DENNIS: Hawn... Halliha hemm, fir-rokna. Issa nara x'se jaghmlu biha. Int żgur li għal hawn qalulkom?

ANĠLU ISWED: Hekk qalu. Dawn Studios One u Two, mhux hekk?

DENNIS: Hekk hu kieku. Xi hadd haseb fina milli jidher... Grazzi anyway. Tawkom taraġ ukoll!

ANĠLU ISWED: Hekk jew hekk kellna nitilghu. Ghandna d-dress-rehearsal għall-pagaent. (johroġ)

DENNIS: *Thanks anyway!* Tridux kafé jew xihaga... Te? *Herbal tea?*...

ANĠLU ISWED: (lill-ANĠLU BJOND) Trid?

Izda dan ihares lejn l-arloġġ, ixengel rasu u jdur biex jitlaq.

ANĠLU ISWED: Forsi aktar tard, fil-break.

Johroġ u jmur ma' l-iehor.

DENNIS: Okedokey!

Jiftah il-kaxxa: jidher li fiha xi tiżjin tal-Milied u xi bozoz tad-dawl. Iqalleb ftit aktar, jerġa' jitfa' kollox ġewwa. Jintebah bir-riċevitur mitluq fuq l-iskrivanija. Ipoġġih lura

f'postu, iżekżek u jdur u jaghmel l-istess bit-telefown fuq l-iskrivanija l-oħra.

Iż-żewġ telefowns pront iċemplu f'daqqa. Malajr jaghfas buttuna u jitfi l-hoss.

DENNIS Stajtu ta' l-anqas thallu l-answering machine on!

L-ANĠLU ISWED *jidher lura fil-bieb.*

ANĠLU ISWED: Il-ġwienah! Insejthom...

DENNIS: Ma tantx tmur bogħod minghajrhom kieku!

L-ANĠLU ISWED *jibda jilbishom imma ma jsibhiex faċli.*

DENNIS: *(jersaq jghinu)* U l-anqas bihom milli jidher – m'int sejjer imkien!

ANĠLU BJOND *jitfaċċa lura, jistennieh barra.*

ANĠLU ISWED: Isma' min jaf kieku nhalluhom hawn? ...Int jimporta nhalluhom hawn għal ftit?

DENNIS: Il-ġwienah?...

ANĠLU ISWED: Heqq. Ma nistghu mmoru mkien bihom; bilkemm nghaddu minn dak il-kurutur u dawk il-bibien. U qabel nofs siegħa mhux se nkunu *on*.

DENNIS: Jekk tridu. Halluhom hawn. Hemm ara, f'dik ir-rokna. *(juri lejn id-desk ta' PAWLU)*

ANĠLU ISWED: *(jidhol)* Ipoġġi xi hadd hemm?...

DENNIS: Hekk jghidu! Poġġut u lest! — Niċċajta! Thabbilx rasek ara. Nahseb li dak jista' jibda jitqies post vakanti! Jew jekk m'hux, daqt ikun.

ANĠLU ISWED: *Ok mela! Thanks!*

Sakemm l-anġli jinżgħu l-ġwienah u jqeghiduhom hdejn l-iskrivanija, DENNIS jipprova jisma' xi messaġġi minn fuq l-'answering machine'.

LEHEN TA' RAĠEL: *Ĉaw, Dennis! Narak l-Erbgħa hdejn il-*

Venda. Arthur ghadu kemm ġie minn Amsterdam; jixtieq jarak. À bientot!

Pawsa, klikk, u lehen iehor.

IT-TIENI LEHEN: Mister Schembri; L-Ispettur Dimech. It-tielet messagġ dan – u ta' l-ahhar! Jew iċempel xi hadd minnufih hawn, jew nibghat surġent b'mandat u nissekwestra kollox! No – more – bullshit!!

Klikk.

IT-TIELET LEHEN: A hara! A pufta!... Pufta lkoll li intom!

DENNIS minnufih iwaqqaf il-makna.

DENNIS: Va fa 'n culo!

L-ANĠLU ISWED: (fil-bieb - lest biex johroġ fil-bieb) Sorry?

DENNIS: Eh? X'ghedt?

ANĠLU ISWED: Skuži?...

DENNIS: Ghedt xihaga?

ANĠLU ISWED: Le xejn. Grazzi. Mhux se ndumu.

DENNIS: Ok, Ok. Morru xerrdu l-bxara t-tajba! Il-paċi maghkom.

Ir-Raba' Xena

Il-bieb ta' Studio Two jinfetah u jitfaċċa PAWLU.

PAWLU: U mieghek ukoll.

DENNIS: Ġież! Kif qtajtni!

PAWLU: Dak li jiġrilek taghmilha ma' l-aṅgli.

Johroġ 'trolley' minn ġewwa r- 'recording room'. Mghobbi fuqu hemm gozz envelops marbutin flimkien mazz, mazz bil-lasktu, kollha ndaqs u preċiżi, imqassmin skond id-daqs ta' l-envelop: xoghol metikuluz u ta' l-akbar reqqa.

DENNIS: Kemm hemm – għoddejthom kollha?

PAWLU *ma jwegħbux u jibqa' sejjer bihom lejn id-desk tiegħu.*

PAWLU: Dawn x'qed jagħmlu hawn?... (*juri l-ġwienah*)

DENNIS: Ma kontx naf li għadek hawn.

PAWLU: Ovvja.

DENNIS: Tgħidlix irqadt hawn?

PAWLU: Ma ngħidlekx mela.

Jaqbad u jipprova jwarrab ġwejnah b'id waħda waqt li jressaq it-'trolley' vicin. Izda mhux lakemm terfa' dak il-ġwejnah goff.

PAWLU: U kemm ix-xjaten huma tqal. Dan min itir bihom? Altru milli ruh bla ġisem!

Jara li se jaqgħulu l-pakketti ta' l-envelopes u jitlaq il-ġwienah biex iżommhom.

Hoss ta' ticrit u xihaga tinqasam: il-ġwejnah li nqabad bejn it-'trolley' u d-desk.

DENNIS: Attent! Hawn, ġib. (*jghinu – ihares madwaru jara fejn jista' jpoġġi l-ġwienah*) Daqsieq fihom ukoll!

PAWLU: X'inhuma jagħmlu hawn?... Itfagħhom hemm ġew ara. (*juri lejn ir-'recording room'*)

Inehhi l-ġwienah l-ohra u jitlaqhom fl-art.

DENNIS: Hemm ġew? U jekk ?...

PAWLU: U itfagħhom!

DENNIS, *mhux konvint li hi idea tajba, imma jagħmel kif qallu.*

Iqahqah hekk kif jidhol fil-kamra. Jitlaq il-ġwienah u jmur jiftah tieqa hemm ġew.

Johroġ irewwah id-duhhan 'il barra b'idejh.

DENNIS: Stajt ftaht tieqa. Qisu Belsen hemm ġew!

PAWLU: Qatt hadd ma miet bl' indahhan jien! Anzi! Ittir! – Ukoll minghajr ġwienah! (*jaqbad mazz envelops – wiehed f'kull id*) Aqta' kemm illum? Sitt mija u tlettax!... Sitt mija u tlettax jekk tghodd li dahlu l-istazzjon dirett! (*jipprova jiftah il-loker u jsibu msakkar. Johroġ mazz ċwieviet u jiftah il-katnazz billi jdawwar ukoll il-combination.*)

DENNIS: U nofshom, il-biċċa kbira, mimlija tghajjir!

PAWLU: Kif inhobhom jien! Ma nistenna xejn ahjar minn dal-poplu ta' moghoż! (*nesa l-combination; jiftah kexxun, johroġ 'notebook', jaqra l-'combination' u jdawwar in-numru*) Imbagħad irridu nidhlu fl-Ewropa! Għal ma' xi tribu ta' l-Asja, jaħslu wiċċhom u jixorbu l-bewl tal-merhliet tagħhom f'nofs deżert – għal hemm tajbin ahna! Altru għandux raġun Vernon Coleman! Hekk haqqu għamillhom Alla – u mhux bagħthom hawn, jixxemmxu u jiddandnu fl-Isvizzera fil-Mediterran! (*jiftah il-loker*) *Eh voilà* – it-teżori tieghi!...

DENNIS: (*jantiċipah – semagħha elf darba*) ...Il-qerda tieghi!

PAWLU: Il-qerda tieghi! (*ipoġġi l-mazzez ta' envelops ġewwa l-loker sa ma jibqa' biss mazz wiehed żgħir, forsi għaxar ittri*) U l-ftit teżori veri tieghi. Il-ftit li fihom xi sugu. U din ohra ta' llum. (*johroġ ittra ohra mill-but*) Din fiha biżżejjed karattri – biżżejjed stejjer biex nikteb trilogija ohra! Kieku taf, Den, x'jiktbulek in-nies meta jibded iqerru mieghek! Kemm hemm nies imdejġin jixtiequ jifthu qalbhom ma' xi hadd! L-Elena Rigbijiet ta' kull rahal u ta' kull hàra!! Kemm hemm nies lesti jferrghu qalbhom għal ftit mumentu ta' helsien...

DENNIS: Ftit mumentu ta' glorja...

PAWLU: ...għal ftit mumentu ta' glorja!

DENNIS: Ftit mumentu ta' popolarità!

PAWLU: ...Ftit mumentu ta' popolarità! Il-fatt hu, hemm ġew jinsab il-veru karattru Malti – il-veru polz tal-poplu. Bil-miżerja u l-holm fieragh tiegħu, is-sottokurrent, il-vina maġġura ta' ruh il-poplu, kif qal darba kittieb famuż.

DENNIS: Però tgħidlix ma żżewwaqhom xi ftit meta tiġi biex tikteb rumanz – li ma ddahhalx ftit mill-fantasija distorta tiegħek...

PAWLU *jpoġġi mal-kompjuter u jahdem fuqu, kultant jikkopja xihaga mill-ittra li poġġa hdejh.*

PAWLU: X'hemm għalfejn! Kulma tkun trid taf tagħmel tagħraf tintrepreta. U tibdel kemm tibdel l-ismijiet xorta ssib min jahseb li qed tgħid għalih. Ukoll jekk qatt ma' jghaddilek minn mohħok! Hlief forsi tinduna wara – meta jiġi jghidulek kif qaxxartu l-karattru tagħhom! – “kemm int introspezzattiv” – qaltli wahda – “qisek għext hajti għalija!”

DENNIS: M'gheditlihiex li 'qas hajtek ma taf tgħixha?

PAWLU: Kieku stess tgħidilhom... Billi tgħidilhom.

DENNIS: Isma', x'inhid din ta' l-Ispettur Dimech? Hallina miċ-ċajt, Paul. Dak int qlajt it-telefowns minn posthom?

PAWLU: X'telefowns? Mela għandna telefowns hawn?

DENNIS: Smajthom dawk il-messaġġi?

PAWLU: X'messaġġi? Ah – dawk! L-ilhna mill-ilhinn! Mit-*“Twilight Zone”*? Le, dawk mhux għalina, Dennis hanini! Dawk ikolli ngħid qed jippruvaw jagħmlu kuntatt ma' l-estraterrestri fuq il-meteora qerrieda, qabel ma tasal fuqna... (*ihares lejn l-arloġġ*) minn hawn u... meta qalu? Is-Sibt, le?

DENNIS: Hallik min-nejk, Paul...

PAWLU: ...Għad baqa' mela!

DENNIS: Ghidli — l-Ispettur Dimech lilek ried ikellem?

PAWLU: X'Ispettur Dimech?

DENNIS: Mhux aħjar ma' tagħmilhiex ta' l-iblah, Paul. Kellimtu?

PAWLU: Ċempel xi hadd b'dak l-isem, jekk niftakar sewwa.

DENNIS: X'ried?

PAWLU: Mhux lili. Lill-*Manager!*

DENNIS: X'ried?

PAWLU: Qed ifittex l-Anglu Kustodju. Għalxejn għedtlu li l-angli tagħna bħalissa huma lkoll okkupati fil-*pagaent* tal-Milied. B'rīzq il-lostra l-istrina!...

DENNIS: X'kienet din dwar sekwestru u mhux sekwestru?...

PAWLU: Sekwestru?...Boh! Semma' xi sekwestru? Aah! Għax ċemplu ta' l-Awtorità wkoll – u qaluli li se jnehhuli l-liċenzja tax-xandir minhabba użu ta' lingwaġġ disklu u oxxen. Jew xi kelma ohra simili; kelma pużillanima, biex jevitaw li jgħidu l-ghoxx! – fejn l-ghoxx ma tinghadx!

DENNIS: Din int stedintha, Paul, u jien ma kelli x'naqsam xejn! Mhux se nehel jien mieghek did-darba! Xahrejn baqaghli biex iġeddu l-kuntratt u mhux se nfotti kollox minhabba fik!

PAWLU: Wiehed irid iżomm sod, Dennis! Dennis, *kompar!* – l-integrità professjonali! Il-fratellanza ġurnalistika! – Fejn huma? (*jgħannqu mieghu, ibusu u jhaddnu mieghu*) *Kompar!* Tibzax – nappellaw lill- '*Press Club*'! L-*Ombudsman!* Il-Kummissjoni kontra l-Korruzzjoni! L-Għaqda tad-Drittijiet tal-Bniedem! Jiġġieldu huma għalina! F'gieħ il-libertà ta' l-espressjoni hielsa! It-trasparenza legġendarja!

DENNIS: (*jinhall minn mieghu*) Int iġġieled kemm trid għad-drittijiet tieghek...

PAWLU: ...It-trasparenza fantażma!

DENNIS: ... Jien naf niġġieled ghal tiegħi, grazzi! Jekk trid taf, ġa ktibt kollox eżatt x'ġara... U jiddispjaċini, Paul, imma iva, il-htija hija kollha tiegħek! U jien, ahjar tkun taf, ġa ghamilt kollox *in black and white* u poġġejtha fl-*email* ta' Melda!

PAWLU: Iddiżappuntajtni, Dennis Habib. Ma kontx naghmlek daqshekk pront biex tipproteġi l-warrani.

DENNIS: Ghid li trid. Il-fatti ma jinbidlux. U għadek m'għedtlix xi jrid das-supretendent Dimech...

PAWLU: Spettur Dimech.

DENNIS: Ah – spettur! U xi jrid?

PAWLU: Dak li qatt ma se jiehu.

DENNIS: Xiex? Tkellimnix bl-epigrammi...

PAWLU: Dak li jkollu jghaddi minn fuq ġismi mejjet biex jiehdu!

DENNIS: ...Jew analogiżmi, x'inhuma.

PAWLU: X'inhuma... Huma x'inhuma. Kliem biss, dak li huma – kliem moqzież u kliem pużillanimu. Kliem sincier jew kliem viljakk. Imma tiegħi. Ghax lili fdawhom. Jien il-Qassis il-Kbir tagħhom. Jien il-konfessur tagħhom – jien il-wied tad-dmugh tagħhom – jien l-apoteosi u jien il-miżbla. Jien l-Alla tagħhom li jweghedhom il-futur li qatt ebda profeta ma wettaqlhom, jien li nurihom 'il Ġerusalemme Ġdida! Jien il-kalċi li jixorbu minnu, u jien l-isputatur li jobżqu fih! Ghax huma tiegħi u jien tagħhom. U qatt it-tnejn ma jinfirdu minn xulxin. Qatt u hadd!

DENNIS: Issa fhimt kollox. Tehux għalik jekk ngħidlek li għalhekk qatt ma qrajt xejn minn tiegħek...

PAWLU: Ma nehux. Min hu sidek? Min hu Alla sidek, jekk mhux il-muża?

Iqum; lesta milli kien qed jikteb; imur bl-ittra u l-envelop lejn il-loker, jiftaħ kexxun u jiffajljahom hemm.

DENNIS: Ok, ara fhimtx xihaga: dan l-ispettur Dimech talbek taghtih xiex? Xi kitba?... X'kitba? U ghaliex ghandu bzonn mandat?

PAWLU: (*isabbat wahda fuq il-loker*) Ghax ma jista' johrog xejn minn hawn gew – xejn! Ghalhekk! – Mandat jew mhux mandat. Jien u Melda konna ftehemna! L-unika haga li ma cedejtilhiex! Flus, hinijiet tax-xoghol, li ma npejjipx, li ma nixrobx, li ma nitjnejjikx hawn gew!... Imma dawk l-ittri tieghi. Dawk li jigu f'ismi – dawk tieghi! U ta' hadd aktar! (*jaghlaq u jsabbat il-kexxun tad-desk*)

DENNIS: L-ittri?...Dak li jridu allura?... L-ittri?

PAWLU *jsakkar il-loker bil-katnazz.*

DENNIS: U nghid jien xi jriduhom jaghmlu?... U kieku stess? Ma nahsibx li ghandhom pretensjonijiet letterarji, jew li jridu jimminaw it-tezor tieghek ghal xi plot, jew jisirqulek xi karattru?...

PAWLU: Jimminaw iva... B'xi bomba jkollhom jimminaw...

DENNIS: Bomba... Aha... Iriduhom biex jippruvaw isibu... Aha!!... Ghalhekk! Qed jindagaw fuq l-Anglu Kustodju! Iridu jafu qattx kitiblekx!

PAWLU: Qattx kitibli.

DENNIS: Qattx kitiblek...xx. *Whatever!* Biex forsi jsibu l-*handwriting* tieghu, il-*fingerprints* tieghu fuq il-karta! Jew fuq l-envelops! Jew it-timbru fejn impustaha!

PAWLU: X'timbru – x'envelops? Mela jien inzomm timbri jew enveloppijiet!

DENNIS: Mela x'taghamel? Kollox izzomm hemm gew... Anki l-bolli! Jew bolol x'inhuma.

PAWLU: Bolol – plural miksur. U kieku stess ghall-Missjoni nzommhom...

DENNIS: Ejja, Paul. Din serja. Taf li din serja.

PAWLU: Naf – li tibdel jew tisraq il-kliem – it-tnejn serji wkoll. Naf. Kulhadd sar serju... Ismaghni, Dennis. L-ewwel nett, fejn jafu xi nżomm dawk? Jien... jien ma nżomm xejn. Fejn inżommhom, hemm ġew? Fejn? Jekk xi hadd jinzerta jistaqsik... Ghid il-verità...

DENNIS: X'int tghid? X'jistaqsini?...

PAWLU: Ifhimni issa, Dennis. Jien inżomm xihaga hawn ġew? Il-posta li nirċievu ahna, dak il-qabda tghajjir u insulti: x'nambuhom ahna?

DENNIS: X'int tghid?

PAWLU: Ifhimni Dennis, x'nambuh dak l-imbarazz ahna, eh?... Qed tifhimni? (*teghmiża*) *Mi segui?* X'nambuh dak iż-żibel, eh?... Eh !? Jekk xi hadd jistaqsik?...

DENNIS: Aah! X'nambuh. Veru kieku.

PAWLU: Liema miġnun se jżomm dak l-imbarazz, ġurnata wara ġurnata? Ġimgha wara ġimgha! Xahar...

DENNIS: ...wara xahar! Mhux loker wiehed kieku trid!

PAWLU: Appuntu! X'loker? Mela hawn xi loker hawn? (*malajr jaqbad is-sigra tal-Milied u jghatti l-loker biha*) Eh? X'loker? Liema miġnun?

DENNIS: Tassew! Liema miġnun?

PAWLU: Kollox dritt ghal gox-xredder imur! Kollox: l-ittri kollha, l-ittri bl-insulti, *requests*, riklami...

DENNIS: ...Kompetizzjonijiet!

PAWLU: ...L-ittri tal-kompetizzjonijiet – miftuha u m'humiex!

DENNIS: Dak veru!

PAWLU: ...Kollox: dritt ghal gox-xredder!

DENNIS: Dritt ghal gox-xredder!

PAWLU: Hamsa 'l hawn, Kompar! Tini *five*!

DENNIS: Kompar!... (*pawsa*) Però ahna xredder m'għandniex hawn...

PAWLU: (*jagħti daqqa ġo mohħu. Dlonk paċenzjuż*) Dak hadd ma jafu; hlief jiena u int, Dennis. Jiena...

DENNIS: ...U int.

PAWLU: U int.

DENNIS: U Melda. U Tommy. U Linda wkoll...

PAWLU: (*ixejjer b'idu – jaqtagħlu*) U kieku stess hemm xreder fil-*mail-room* tat-televisin. Dix-xehħa kollha magħna! Mindu fethu dak il-mishut TV! Kulhadd għandu kollox hemm: modems, mobajls, skanners, faksis! CD's! Lejżer printers!... Hemm iva — għalina biss sabuha lussu jagħtuna xreder?

Il-Hames Xena

Fil-bieb miftuh tal-kamra tfaċċa SURĠENT tal-pulizija.

Itektek mal-ħġieġa b'ċerta ufficjosità.

SURĠENT: Miss Melda hawn?

PAWLU: Miss min, skużi?

DENNIS: (*malajr*) Ej, Frankie! X'hemm!

SURĠENT: Bongu...

DENNIS: Bongu. M'hix hawn ta. Tkun hawn x'il-... (*iħares lejn l-arlogg*) xi sagħtejn ohra. Kellha tiġi meta l-konferenza tieqaf għall-brejk.

SURĠENT: Hażin. Ma nistax nistenna.

PAWLU: Hasra! Ċaw mela!

DENNIS: Nistghu nghinuk ahna f'xihaġa?

SURĠENT: Int Paul Schembri?

PAWLU: Pawlu Schembri. Panzavecchia. Min-naha ta' ommi.

Mizzewġa Schembri. Ovvja. Imwielda l-Belt, qrib il-Kamerata...

SURĠENT: Isma' ftit. Ersaq 'l hawn.

PAWLU: ...Qrib taghkom infatti. Palazz kbir. Kif titla' ma' l-Ambassador dur fuq ix-xellug u ibqa' niežel...

SURĠENT: Ismaghni! U aqta' l-paroli!

PAWLU: Palazz kbir. Fethuh ghat-turisti. Palazzo Rokka Piccolissima. Minima infatti!

SURĠENT: Jekk ma taghlaqx halqek, naghlaqhulek jien.

Hekk kif gholla lehnu KUNTISTABBLI iehor tfaċċa fil-kurutur.

DENNIS: Paul – aqtaghha! Diġà ghandna nkwiet biżżejjed! F'għieh kemm hemm!...

IL-KUNTISTABBLI jfesfes f'widnejn is-SURĠENT. Dan jaghmel sinjal b'rasu. L-iehor jisparixxi.

PAWLU: (*jimita t-tfesfis – lil DENNIS*) *The plot... chickens!* Psss psss psss psss!

IS-SURĠENT jinjurah, jaghti pass 'il ġewwa; ihares madwaru. Ixammem. Ihares lejn DENNIS. Imbagħad lejn PAWLU.

PAWLU: Jaqaw allergiku, Surġent?

SURĠENT: Jiddependi għal xiex... U għal min.

PAWLU: Aha! Spirtu pront! Sinjal ta' intelligenza sottili dak...

SURĠENT: Tini l-ittri u mmorru, sieheb. Bil-qalb it-tajba. (*jurih dokument li ghandu f'idu.*)

PAWLU: X'ittri?

SURĠENT: (*minnufih rozz*) Aqra. Taf taqra jewwilla?

PAWLU: (*impressjonat*) Sottili sottili! ...Però mhux daqs tant

imbaghad!

Ihares darba tnejn lejn il-karta; tidher karta pjuttost twila u goffa u uffičjali. Irewwah fuqha b'idu, taparsi ma jistax jaqra.

PAWLU: Skużani, dad-duhhan kollu; ghajnejja ghadhom idemmghu.

Kien hawn xi ċuċ ipejjep hawn, naqta' rasi! (*jiehu n-nuċċali tax-xemx minn ghajnejn DENNIS – jilbsu u jaqra*) Aha! Aah..ha!

SURĠENT: Ejja sieheb – m'ghandix aptit kummiedji dal-ghodu.

Hlejna nofs ta' nhar inċemplu la trid taf... Jien lilek nisimghek kuljum. U issa li rajtek – naf ghaliex qatt ma ggustajtek! Qatt qalulek kemm int dardira? Blokka silġ? (*jahtaf lura l-karta – itajjar in-nuċċali minn idejn PAWLU*)

PAWLU: (*jitbaxxa u jigbor in-nuċċali*) Tssk! Tssk! Tssk! Surġent!

Mhux ghax niehu ghalija, però...

SURĠENT: (*izommlu idu u ma jhallihx jilbes in-nuċċali*) Ara,

naqtghuha. Tini l-ittri u mmorru. Qed taraha dik il-firma, hux? Taghrafha, hux?

PAWLU: Aha! Però, jiffirma dak jew jiffirma l-iehor, mhux se ntik ittri li m'ghandix.

SURĠENT: Le? M'ghandekx?... Trid tghid li m'ghandekx? Dak li trid tghid? Taf li dan dokument uffičjali, hux hekk?

PAWLU: Mid-daqs... kbir ikolli nghid. UFF-iċjali żgur... (*dlonk dubbjuż*) Hmm; insomma żgur.... Però mandat m'hux.

SURĠENT: Eh le? Ebda korrispondenza, trid tghid?...

PAWLU: Ikolli nghid...le. *No, sir. Sorry.*

SURĠENT: Eh le, *Cowboy?*

PAWLU: *Negative, Xerif!*

IS-SURĠENT *johroġ 'notebook' mill-but; ifittex lapas – jaqbad wiehed minn fuq l-iskrivanija.*

SURĠENT: Taf x'qed taghmel hux hekk, Sur Schembri? Qed tostakola l-Ġustizzja fil-qadi ta' dmirha. Dak li qed taghmel. Taf li dan każ serju hux hekk? Dan mahsub li hu każ ta' att terroristiku ġenwin. Altru minn Lockerbie! Hemm konsegwenzi serji għal min jgħin u jipproteġi l-kriminal f'każi bħal dawn...

PAWLU: X'niproteġi? Għal dawn l-erba' ittri! Tahseb li nżommu rmixk bħal dak ahna? Daqqa t'għajn... u żitt! (*iċarrat karta invizibbli f'idu*)

SURĠENT: Trid tghid li m'għandek xejn hawn ġew mela? Ebda korrispondenza? Dak li qed tghid allura?

PAWLU: Xejn ma ngħidx. Xi haġa hawn...

SURĠENT: Mhux ittri imma. Mhux ittri tas-semmiegħa tar-radju?

PAWLU: U anqas semmiegħa tat-televisin.

SURĠENT: X'taghmel bihom l-ittri li tirċievi kuljum?

PAWLU: Naqrahom. – Xi kultant.

SURĠENT: (*jikteb, imma bi sforz*) Kemm tirċievi?

PAWLU: Ivarjaw.

SURĠENT: Xi kemm?

PAWLU: Trid taf eżatt? Ivarjaw... ivarjaw fil-kwalità żgur.

SURĠENT: Kemm?

PAWLU: ...Hafna. Ivarjaw... Ikun hemm min jgħajrek pastizz jew pufta – speċjalment din ta' l-ahhar, popolari hafna – u jkun hemm min jgħajrek mixtri u mishut, jew trajditur... Però hemm xi ffit li jadurawni.

Jidhol IL-KUNTISTABBILI minn barra. Ifesfes f'widnet is-SURĠENT waqt li DENNIS, bil-mod il-mod, jibda riesaq lura, jitla' bis-serqa t-turġien sa ma jasal fuq u jidhol fil-kamra tiegħu. Jitbaxxa u jistahba wara l-apparat tax-xandir.

SURĠENT: (*li qallu L-KUNTISTABBILI jserrahlu mohhu. Jagħlaq*

in-‘notebook’. *M’hemmx aktar ċajt*) It-telefown hadd ma jirrispondihawn?

PAWLU: Kultant. Waqt xi programm.

SURĠENT: Taf li ghandek it-telefowns kollha jċemplu?

PAWLU: Veru?

SURĠENT: (*jersaq pass. Ihares lejn il-buttuni kollha jteptu*)
Hadd ma jirrispondihom dawn?

PAWLU: Dak għax nibżgħu, Surgent.

SURĠENT: Tibżgħu?...

PAWLU: Nibżgħu, mela.

SURĠENT: Tibżgħu. U minn xiex?

PAWLU: Li jkun hemm xi hadd *on air* – taf int: *ON AIR*; jġigifieri...

SURĠENT: Naf x’jġigifieri!

PAWLU: (*impressjonat*) Hmm, x’ghedtlik jien!... (*idur jipprova jindirizzaha lil DENNIS – kieku jaf fejn sparixxa*) ...Hekk hu, mela; jekk tirispondi telefown u tghid xihaġa mhux xierqa *on air*.. xi kelma loska – avolja mhux oxxena! – taf li abbli jġu ta’ l-Awtorità u jehdulek il-liċenzja, hux?

SURĠENT: Jehdulek il-liċenzja?

PAWLU: Mela j’ommi! ‘Kk m’ghandix nirrispondi telefown!

KUNTISTABBILI: (*rozz: ordni ta’ l-ahħar*) Aqbad dak it-telefown u rrispondi. Ghandek il-manijer fuq il-linja: tordnalek li ttina d-dokumenti kollha li neħtieġu.

PAWLU: U fejn tafu kedana int? Taqra l-imhuh tat-telefowns, Xerif?...

KUNTISTABBILI: Qed ngħidlek irrispondi t-telefown. Jekk trid taf, ikkuntattja lill-Boss tiegħek fuq il-mobajl kif għamilna ahna. Hi awtorizzatna niehdu li hemm bżonn.

PAWLU: Lili ma qaltli xejn.

KUNTISTABBLI: Jekk tirrispondi t-telefown tghidlek.

PAWLU: *I'm sorry*, hanini; m'iniex *on duty* qabel l-għaxra ta' l-lejla. *Sorry*. Tridx tara l-iskedina? Għandi l-provi – hawn. Anzi... hawn. Fuq il-gazzetta. Trid tara – il-paġna tat-TV u radju?... Qrajtha l-gazzetta illum? X'tixtri; “Il-Gwida” jew l-“Antenna”?... “L-Orizzont” jew “In-Nazzjon”? ...Imma tghidlix! Skużani, ma rridx nimbarazzak. Tikkommettix ruhek!

IS-SURĠENT *jersaq deċiż lejn it-telefown*.

Jieqaf – jipprova jara jekk jistax jagħfas xi buttuna.

PAWLU: Ha nara – liema tghid? *Eenie, meenie, miney, mo!...* Imma ma ntikx tort ma tridx tikkommetti ruhek, Surġent. Għalfejn imbagħad! U jekk tagħfas xi buttuna hażina?... Biex taqdi dmirek? Min se jtik il-grazzi nġhid jien! U tghid int...

SURĠENT: Aghlaq halqek!

PAWLU: Heqq, ma ttinix tort ma rridx nikkommetti ruhi jiena l-anqas, mhux hekk habib? Jien lilek ma niġix nistaqsik...

SURĠENT: Aghlaqlu! Haqq dik il-baġħla!... (*idur fuq f'daqqa — jerga' jtajjarlu n-nuċċali minn idu*) Fejn mar l-iehor? Ghid lil dak jirrispondih hu... (*jersaq lejn il-bieb ta' Studio Two*)

PAWLU: Eqq, eqq – tidholx hemm. *Red light! Red Alert!* Qegħdin *on air*, Surġent! Oqghod attent, sieheb! Anki hawn ġew għandna r-regolamenti tagħna ahna! Tidhol hemm naf nagħmel ċitazzjoni lilek!

IL-KUNTISTABBLI *jibda riesaq għal fuq* PAWLU.

SURĠENT: (*jagħmillu sinjal biex jieqaf*) Ok. Ok. Gustuż!... Tajjeb. Sejrin. Għal did-darba... Però, nerġghu niġu!... U tkun storja ohra mbagħad.

PAWLU: Tiġu bir-rinforzi, eh?

KUNTISTABBLI: U ma ndumux!

Jimxi ghal wara s-SURGENT. Xihaga ccaqcaq fl-art taht saqajh; ghaffeg in-nuccali.

PAWLU: Ezerçitu korazzat!

KUNTISTABBLI: ...Tkun storja ohra. Ibqa' cert!

PAWLU: U issa, irtirata dinjituza, m'ghandniex xi nghidu. (*jirreçta: risposta – mill-boghod*) *Si salvi chi può!* Ebda istrijonizzmi, please... (*l-istess*) *No quarter!*

Johroġ IS-SURGENT bil-KUNTISTABBLI warajh. Isabtu l-bieb warajhom.

Is-Sitt Xena

Skiet.

PAWLU *jiehu nifs twil. Jinzel gharkubtejh hdejn in-nuccali mghaffeg.*

PAWLU: (*jigbor u jilbes il-frej*m) Giorgio Armani, Giorgio Giorgio. kemm isiru dñubiet f'ismek. Issa tabilhaqq kollox çar daqs il-kristall...

DENNIS *johroġ mill-kamra. Jinzel hdejn PAWLU.*

PAWLU *jnewwillu l-frej*m imkisser.

PAWLU: *Size twelve.* Dijanjozi disperata; tassew jiddispjaçini. (*ipogġi bil-qieghda fuq l-ahhar tarġa.*)

DENNIS: (*jaqbad lil PAWLU minn xaghru fuq mohhu u jigbdu lej*h – *ihares sew f'ghajnej*h) X'hadat dal-ghodu? Xi blajt? Eh? Qatt ma rajtek daqshekk... daqshekk...

PAWLU: Miġnun? Mitluf? Iddisprat?... *Funny? Schizzo!*

DENNIS: Fottejt kollox, Paul. Veru did-darba fottejt kollox. Veru... did-darba, m'hemmx tama. U veru jiddispjaçini ghalik. Jien jiddispjaçini. Ghalik. (*ipogġi fuq it-taraġ hdej*h. PAWLU *jmej*jel rasu f'hoġru.)

PAWLU: Ghaliex? Ghax se jqallftuni minn hawn issa? Kemm-il darba keċċitni, Melda, ghid? Kemm-il darba tista' tkeċċini mara, hekk jew hekk?...

DENNIS: Did-darba, did-darba, Paul.

PAWLU: Did-darba ta' l-ahhar, tghid int? Ma jimpurtanix aktar, Dennis. Hekk jew hekk. Ghalfejn? Ghal min ninxtehet quddiem dak il-mikrofnu nitkellem mal-baħħ, jew ma' l-ihirsa hemm barra? Ġurnata wara ġurnata, lejl wara lejl? Ghejejt. Ghejejt. Dennis, Halbuni... Halbuni mejjet. Redghuli sahhti kollha.

DENNIS: Jehtieg tara x'se tagħmel, Paul. Dawk jerġgħu jiġu, u jkollu ngħid ma jdumux. Kulma qed jistennew lil Melda. U jekk ċemplulha u qalghuha minn dik il-konferenza, qed ngħidlek, holl xaghrek.

PAWLU: Ma jimpurtanix. X'a la l-bubun. M'hemm hadd hemm barra, Dennis. Ma tafx int ukoll, Dennis? M'hemm hadd. Dik hi l-verità, Dennis. Nilludu ruhna biss. Nitkellmu biss ma' l-ihirsa, l-estraterrestri mistohbija n-naħa oskura tal-qamar, jistennew biss il-meteora qerrieda tinzel fuqna, jistennew li jimraru l-ilmiet, u tghaffigna lkoll, biex imbagħad jinżlu huma jsaltnu flokna...

Iqum f'daqqa, imur lejn il-kompjuter u jixegħlu.

PAWLU: Imma jiġri x'jiġri – dawk l-ittri ma jehduhomx! Dawk tieghi – u tieghi biss. Melda, jekk trid, Melda tkeċċini kemm trid, imma dawk imorru mieghi. Dawk ġo fihom hemm jien...

DENNIS: X'se tagħmel?

PAWLU: (*jiftah programm u jibda jittajpja*) Il-fajls tieghi. Dawk m'hu ser jarahom hadd. Il-kitba tieghi. Ghoxrin sena xogħol, Dennis. Ghoxrin sena... Sempliċi disketta u tiġborlok hajtek kollha fuq biċċa plastik. Tahseb li se nħallihielhom – li se npaxxihom? Naf kif jahdem mohħhom, Dennis – naf. Dawk

mohhhom żghir – prevedibbli u predittibbli! L-ewwel l-envelops, imbaghad l-ittri... imbaghad il-kitba tieghi! L-ewwel jaghqluqi halqi – l-ewwel isikktuni – imbaghad iduru għall-kitba tieghi, il-kitba tieghi... għal dan (*il-kompjuter*), hawn ġew, mohhi maghsur u ppakkjat lest – u kemm jifthu u jghawru ġewwa fih.

DENNIS *ixengel rasu. Ikun se jiftaħ halqu.*

PAWLU: Tghidhiex! Le mhix paranojja din! M'hijiex, qed tifhem? Dak li jridu dawk! Kemm jikklikkjaw buttuna u mbaghad ohra, u jaqrawli mohhi kollu... sa ma jsibuli ruhi! Isibuli ruhi – u jqaçctuhieli barra! Imma jien infottihom – jien!... Hekk! (*klikkijiet u hsejjes mill-kompjuter sa ma disketta żghira tohroġ mill-kompjuter u hu jahtafha*) Eject! Din ma jarawha qatt. Hadd u qatt! (*jiftagħha f'envelop u jixhetha f'but f'hobbu*) U issa – delete!

DENNIS: X'se thassar?

PAWLU: Kollox! Bid-Dos, ir-Ram, il-cache u l-virtual reality b'kollox! U addio – addio Pawlu r-Redux fis-sajber spejs!

DENNIS: Nittama li taf x'int tagħmel. (*itih dahru – donnu qed jahseb fi'xi haġ'ohra*) Dak biss ngħidlek...

PAWLU: Naf... Ma tantx tidher inkwetat int però.

DENNIS: Xiex?

PAWLU: Behsiebni neqred dan kollu – hajti kollha b'daqqa wahda, klikk wahda qisni qatt ma għext... u int tistaqsini 'Xiex'?

DENNIS: (*sforz*) Int żgur li għandek kollox ġo dik id-disketta? F'ġieħ Alla, Paul – issejvjajt kollox? Taf x'ghamilt?...

PAWLU: Naf. Dak – minn dak tista' sserrah mohhok. Strumblat forsi, iva, imma fejn tidhol il-kitba tieghi – fejn tidhol ruhi – naf x'jien nagħmel... Ruħ wahda għandi jien: din! (*is-CD*) U din l-ohra – din delete! *Voilà!* Klikk wahda çkejjna... u kollox itir

fejn l-anqas l-estraterrestri ma jistghu qatt isibuh! *Goodbye, goodbye! ...You say hello... And I say goodbye! Goodbye, Goodbye – you say hello... Hello hello! ...and I say goodbye!*
Klikk! Klikk!

Is-Seba' Xena

Tektika fuq il-bieb tal-ġieġ. Hemm iż-żewġt ANĠLI barra.

PAWLU: *(ghadu mohbi wara l-kompjuter) Hello! – Goodbye!*

DENNIS: *Yes?*

ANĠLU ISWED: *Ġejna ghal dawk... (ihares lejn ir-rokna u jintebah li l-ġwienah m'ghadhomx hemm)*

PAWLU: *(suspettuż) Dawk xiex?... (hekk kif jara sewwa min huma) Ah, viżitaturi estraterrestri! Konna qed insem mukom!*

DENNIS: *Hawn, ġej. Kellna nnehhuhom ftit...(jidhol fir-rekording studjow igib il-ġwienah)*

PAWLU: *Allura, x'ahbarijiet ghandna mill-Infinit?*

ANĠLU ISWED: *Xejn speċjali. Xejn ġdid.*

PAWLU: *No news is good news, mhux hekk?*

ANĠLU ISWED: *Int... Pawlu Schembri, le?*

PAWLU: *Nammetti! Hati!*

ANĠLU ISWED: *Gharaftek mill-vuċi.*

Jersaq biex jagħti daqqa t'id lil DENNIS li jibda johroġ il-ġwienah wahda wahda mill-kamra. Izomm l-ewwel tnejn ghalih imbagħad jghaddi l-ohra 'l barra lill-ANĠLU BJOND li jibqa' lura u ma jidholx.

PAWLU: *Kulhadd hekk jghidli! Wiċċi ma tantx għadu jidher fil-pubbliku dan l-ahhar.*

ANĠLU ISWED: *Niftakrek meta kont zġhir però: dejjem fuq ix-*

Xandir.

PAWLU: Żmien iehor dak! Madankollu, l-ahbar tal-mewt tiegħi kienet esagerata. U prematura. Kif tista' tara.

DENNIS *johroġ bl-ahhar gwejnah.*

DENNIS: *I'm sorry, nahseb li din inkisret xi ftit...*

L-ANĠLU *jehodha u jeżaminaha.*

PAWLU: Ma ġara xejn. Labra u hajta kulma trid.

ANĠLU ISWED: Veru, però ahna se nkunu *on* għaxar minuti ohra...

DENNIS: Staqsi l-istudjow hemm ġew. Staqsi għall-*Props*. Malajr jirrangawha – tehux hsieb. Int stenn; jalla kellix labra hawn, u xi biċċa tejp.

ANĠLU ISWED: U iva. (*idur lejn il-bieb*) Ukoll kif inhi hekk jew hekk, ftit tidher. Sakemm ma jżżummjawx fuqna. X'tahseb, Cher?...

L-ANĠLU BJOND *qieghed jilbes l-ewwel gwejnah. Tiehu l-iehor imma tibqa' ma twegibx.*

Pawsa.

PAWLU *mahsud, jersaq lejn il-bieb.*

PAWLU: Cher?...

L-ANĠLU ISWED *ihares lejh.* PAWLU *jwarrbu min-nofs.*

Pawsa twila.

PAWLU: Cher?... Hi.

L-ANĠLU BJOND/CHER: (*pawsa*) Hi.

PAWLU: Cher... Idhol...

Pawsa.

PAWLU: Ma tidholx, issa li qieghda hawn?...

CHER: Ahjar le... Sar il-hin.

PAWLU: Baqa' ghaxar minuti, le? (*lill-ANĠLU ISWED*) Hux hekk ghedt?

ANĠLU ISWED: (*mhux jifhem x' inhu ghaddej*) Eh. Imma jekk sar il-hin, veru...

PAWLU: Ghaxar minuti. (*jibda se jgholli leħnu*) Ghadek kemm ghedt!

Pawsa

PAWLU: (*lil CHER*) Please.

CHER: Ikolli nerga' nnehhi dawn.

PAWLU: Nghinek?

CHER: Le – m'hemmx ghalfejn.

Tibda tnehhi l-ġwienah bil-mod. L-ANĠLU ISWED jersaq u jghinha hu. CHER tidhol fil-kamra.

Pawsa, skiet, ġhajr mużika tal-Milied fuq ir-radju.

PAWLU: (*lil DENNIS, aktar biex ikun qal xihaga*) It-tifla tieghi – Cher.

L-ANĠLU ISWED ihares lejn CHER.

ANĠLU ISWED: Ma kontx naf.

PAWLU: Ma tantx tiftahar bija forsi.

CHER ittih harsa. Tkun se terġa' ddur lejn il-bieb.

PAWLU: (*malajr*) ...Mhux ġhax hemm biex tiftahar. Ma ntihiex tort. Qatt ma tajtha tort. Skużani...

CHER: Le. Ma jimpurtax. (*lill-ANĠLU ISWED*) Tort tieghi. Missni ghedtlek. Missieri u ommi ddivorzjaw. ... Imma kont ghedtlok.

ANĠLU ISWED: Ah.

PAWLU: Htija tieghi. Kont jien li...

CHER: (*taqtagħlu*) M'hemmx ghalfejn. (*tieqaf*) Mhux il-kas. Issa ilu s-snin hekk jew hekk. Ma ntikx tort... li m'gharaftnix.

(imma xorta hemm lehha ta' akkuza fi kliemha)

DENNIS: *Happy birthday, Cher.*

CHER *tinhasad; thares lejh.*

PAWLU: *(introduzzjoni) Dennis – sound engineer.*

DENNIS: *U producer!*

CHER: *Hi. (harsa lejn L-ANĠLU ISWED) Frederick. Habib. Konna Itqajna s-Sixth Form...*

FREDERICK / L-ANĠLU ISWED, *itiha harsa kurjuza.*

Jiehu b'idejn DENNIS l-ewwel, imbaghad b'idejn PAWLU.

PAWLU *jehodlu b'idu – induna bil-harsa ta' bejniethom – josservah sew.*

CHER: *(l-introduzzjoni – sa fl-ahħar) ...Missieri.*

FREDERICK: *Hi. Jiddispjaċini. Ma kontx naf...*

DENNIS: *(jehodilha l-gwejnah minn idejha u jmur jiftah kexxun; johroġ labra u jfittex għall-hajta) So-oo! Smajtha d-dedika dal-ghodu?...*

CHER: *X'dedika?*

PAWLU: *Xejn!(harsa – jiprova jsikkta.)*

DENNIS: *(jghaddi l-hajta minn ghajn il-labra qisu mhux hu) Paul dal-ghodu ddedikalek kanzunetta. "I've got you, Babe". Sonny and Cher.*

CHER: *Le. Ma smajthiex.*

DENNIS: *(jinsisti – jibda jsewwi l-gwejnah) Imma daqqewha; fl-ghaxra u kwart preċizi.*

CHER: *Ehe?*

DENNIS: *Preċizi! Il-hin preċiż meta ghalaqt tmintax, le?*

CHER: *Jien? ...Ah! (pawsa) Ah. Imma ghadni m'ghalaqthomx.*

PAWLU: *Xiex?*

CHER: It-tmintax.

Pawsa – CHER tpoġġi. Tohroġ sigarett. Tkebbsu.

DENNIS *iħares lejn PAWLU.*

CHER: Naghlaqhom il-lejla. Fl-ghaxra u ghaxra infatti. Biex inkunu preċiżi.

Toffri lil DENNIS – dan iċaqtaq rasu, “Le” – jipprova jindika b’ħarstu t-tabella ”No Smoking”. CHER pronta tinjorah.

PAWLU: Allura taghlaqhom il-lejla, it-tmintax? Kif jista’ jkun?

CHER: Għaliex le? Dak il-hin twelidt. 10.10... PM. Biex inkunu preċiżi.

PAWLU: PM?...

CHER: PM. (*nofs tbissima*) Għalhekk qatt ma smajthom mela d-dediki tiegħek dawn l-aħħar tliet snin, mindu mietet in-nanna. Kont għedtli, dak inhar tal-funeral – l-unika darba li l-tqajna f’dawn l-aħħar ...kemm? Hames snin? Daqshekk kien ilna: hames snin. U kont għedtli: Niddedikalek kanzunetta fil-*birthday* tiegħek, fil-hin eżatt meta twelidt. Kont għadek kburi dak iż-żmien, għadhom kemm fethu r-radju u x’naf jien... “Niddedikalek kanzunetta.” U dik l-ewwel darba emmintek. Għedt: xejn xejn nara x’inhu dal-Pluraliżmu. Għal darba emmintek. U saru l-ghaxra u nofs, saru l-hdax... U mort norqod. Bla *Sonny and Cher*.

PAWLU: Imma kont daqqejthielek fil-ghodu. Dal-ghodu wkoll.

CHER: Ah, fil-ghodu. Mela issa naf. Ghax int assumejt li fil-ghodu twelidt jien. Żball żgħir. Wara kollox, int ma kontx hemm, ma’ ommi, meta twelidt jien. Kont... fejn kont preċiż, preċiż?

PAWLU: L-Ingilterra.

CHER: Hekk hu. L-Ingilterra. *Scholarship*, le? Oxford.

PAWLU: Cambridge. Għall-Masters.

CHER: *Right*. Però ommi – ommi kienet tghid li nqala' xihaga – ma ġġradwajtx, le? X'kien ġara?

PAWLU: Kont tlift xi xahar studju. Kont ma niflahx.

CHER: *Right*. Ma tiflahx. Konvalexzenza twila mbagħhad nassumu...
U tlift kollox.

PAWLU: Kien hemm raġunijiet.

CHER: Skuži kienet tghid il-Mama.

PAWLU: Mhux skuži.

CHER: U n-Nanna wkoll.

PAWLU: In-Nanna wkoll, jista' jonqos!

CHER: Ommok.

PAWLU: Ommi!...

CHER: (*tqum*) U jien nġhid: Missieri! Jien kelli 'l missieri u int kellek 'il ommok. Kulhadd salibu. Allura – *c'est la vie!* Imma! Tidher li sa fl-ahħar sibt rokna – sibt bejta dawn l-ahħar snin. U bil-*Millennium Edition* b'kollox! (*il-kompjuter*.)

PAWLU: U int? Sibtha l-bejta? (*ihares lejn FREDERICK*) Kif inhi l-Mama?

CHER: Ghax ma tistaqsihiex?

PAWLU: Ghax għalxejn. Ma twegibnix.

CHER: Ah. Forsi bdejt tistaqsi tard wisq. (*b'indifferenza*) Bhalissa qieghda l-Ingilterra. Hi wkoll, *combination!*

PAWLU: Ah. U hallietek wahdek.

CHER: Għandna l-eżamijiet. Kieku stess, *I'm old enough*. – Hekk jew hekk, meta titla' biex tibqa' hemm, mhux behsiebni mmur magħhom.

PAWLU: (*wara xi waqtiet*) Magħhom?

CHER: Harry u l-Mummy. Wara li jiżżewġu.

PAWLU: Harry?

CHER: Ma kontx taf? Se jiżżewġu fi Frar. Għall-ħabta tal-Karnival. Għandu xi *business* bil-kompjuters – *programmer systems*, jew ma nafx xiex. Ma naħsibx li qatt iltqajtu. Għamel biss xi xahar Malta. Possibbli ma kitbitlekx?

PAWLU: Le.

CHER: Qaltli li se tiktiblek hawnhekk qabel telqet. Billi taf kemm ma tantx tkampa fl-istess indirizz int. Jien żgura li kitbitlek infatti; rajtha jien stess. Bilfors irċevejtuha...

PAWLU: Nirċievu hafna ittri hawn. Mhux dejjem nifthuhom kollha...

DENNIS: Li jiġu f'ismu! Il-bqija dejjem!... Dan l-aħhar kellna ruxxmata korrisondenza. Sirna popolari hafna!

CHER: Naf. Nimmaġina. Missieri dejjem kien popolari hafna... f'ċerti klikek. Mhux għax jien insegwi l-letteratura wisq – ma nemminx f'dak in-nejk. (*tieqaf*) Qatt ma qrajt xejn minn tiegħek infatti. Min jaf; forsi xi darba jkolli xi ftit hin x'nahli...

DENNIS: Ara kif ġiet – tajjeb hekk?.

CHER *tiehu l-ġwejnah imsewwi.*

FREDERICK: Jien kont qrajt wiehed.

PAWLU: Wiehed? Ah, mill-kotba tiegħi.

FREDERICK: (*pronunzja bil-Malti*) Ir-Redux.

PAWLU: Ir-Redux?

FREDERICK: (*jihmar – jinduna li harbitlu*) *Redux (bil-Latin).* Kelli għall-Matrikola. Għall-eżami.

PAWLU: Ah – qrajtu ta' bilfors mela.

Pawsa.

Jara li lil CHER *ftit jogħgobha dan id-diskors, aktar ikompli ma'* FREDERICK.

PAWLU: U ghedt spiċċajt is-*Sixth Form* int mela.

FREDERICK: (*vag*) M'ilux hafna...

PAWLU: U, x'int taghmel sabih issa?

FREDERICK: Kont dhalt...

CHER: (*malajr*) Qed jistudja l-liġi.

PAWLU: Tajjeb – Appik! Dalwaqt niġi b'zonnok jien ukoll! Bejn divorzji, mandati, kwereli u malafama!...

CHER: (*akkuża – mhux bi ftahir*) Frederick mhux se jmiss divorzji b'idejh. Ma jemminx fihom.

PAWLU: Sintendi. Bilfors! – Il-Liġi mela, eh? Mhux faċli. Ma ntikx tort ma jinteressakx il-Malti.

FREDERICK: Però kont ghaddejt mill-Matrikola. Ġibtu 'A'.

PAWLU: 'A', eh? Tajjeb fil-Malti mela.

FREDERICK: Insomma.

PAWLU: U l-letteratura? Togħgobok?

FREDERICK: U hekk.

PAWLU: U l-ktieb, għoġbok? Tieghi? Studjajtu ghedt, le?

FREDERICK : (*attent li jippronżjaha tajjeb bil-Latin*) Ir-*Redux*? Iva.

PAWLU: *Redux*... Imma intom “Ir-*Redux*” issibuh.

FREDERICK: Hekk kulhadd isibu.

PAWLU: Mhux qed niehu għalija tahsibx. Anzi! Itik ċertu komfort; laqam kultant jista' jkun sinjal ta' intimità, apprezzament ukoll. (*pawsa*) Allura – int kif sibtu?

FREDERICK: Xiex? Ir-*Redux*... Ir-*Redux*? Insomma.

PAWLU: M'għoġbokx.

FREDERICK: Heqq – studjajtu. Mhux jekk ghoġbokx wara kollox.

PAWLU: Hekk hu; tghid int, la ta' bilfors...

FREDERICK: Le, ma nghidx m'ghoġobnix. Jekk tqis iż-żmien meta nkiteb... U għadu relevanti.

PAWLU: Hekk hu – trid tqis iż-żmien. U r-relevanza. Heqq... ma grajtx xi haġa oħra tiegħi? Aktar reċenti; bhala sfond letterarju, biex tara kif żviluppa l-awtur? Wara ghoxrin sena?

FREDERICK: Ma kellix żmien...

CHER: Ma tafx kif ghabbewna xogħol! U kulhadd biss minn tiegħu jimpurtah!

FREDERICK: U kulhadd jistenniek iġġib A's.

PAWLU: Le; ma nlumekx minn daqshekk. M'iniex nistenna biss eloġji! Ili li qtajt qalbi hekk jew hekk.

FREDERICK: Hemm min jgħid li tixbah xi ftit lil Updike.

CHER: Frederick...

PAWLU: Skużi? Lil min? Lil Updike?

FREDERICK: (*lil* CHER) X'fiha?

PAWLU: Ah – trid tghid nixbah lil John Updike! Minn wiċċu? Jew mill-kitba?

FREDERICK: (*lil* CHER) X'ghedt?

PAWLU: Le, hallih. X'qal? Trid tghid li *Redux* jixbah lil xi rumanz ta' Updike.

FREDERICK: "*Rabbit Redux*". Hemm donnu ċertu xebh.

PAWLU: "*Rabbit Redux*". Ah – ta' John Updike! Ċiss, mur obsor! Hawn min jaqrah mela lill-Updike ukoll! U... fiex nixbhu nghidu ahna?

FREDERICK: Mhux biss fl-isem – it-tema wkoll. Fejn naf, ghandek imbagħad dik ix-xena mal-prostituta...

PAWLU: Il-qahba. Hekk hu. Ghandna l-qhab in komun.

FREDERICK: Ridt nghid it-tema kollha wkoll...

PAWLU: It-tema wkoll naturalment. U ghandek raġun. U ghandek kuraġġ ukoll. Kulhadd hekk jghid. Imma minn wara dahri. (*imur fuq l-ixkaffa bil-kotba – johroġ ktieb*) “*Rabbit Redux*”! Abrakadabra! X’combination! U *first edition* ukoll! (*jiftah il-ktieb*) 1971! *History!* U dan hdejh: “*Redux*”! Tieghi! Kumbinazzjoni ohra! L-ewwel edizzjoni wkoll – dik li bieghajt lill-*publishers!* Dik li minnha qatt ma dahhalt sold iehor minnha wara! Avolja bieghu l-eluf kull sena għall-iskejjel!... Mill-1972! X’kumbinazzjoni! Naf x’qed tistaqsu – f’mohhkomm! Liema ġie l-ewwel – “*Rabbit Redux*”... jew ir-*Redux* tieghi? John Updike... jew jien? U la diffiċli – impossibli! – tiddeċiedi, tafu xi jsejnhulha dik daż-żminijiet? *Synchronicity!* *Synchronicity!* Is-sindromu tas-sinkroniċità! Ara dik naqta’ rasi li ma għallmuhielkomx il-Politechnic, jew x’jghidulu issa, il-*Junior College*. Naqta’ rasi!...

CHER *ma tissaportix aktar,° tinza’ l-ġwejnah u tibda fittex l-iehor biex tohroġ.*

FREDERICK: Nahseb ahjar immorru. Se jibdew ir-*rehearsals*.

PAWLU: Ghandek raġun. Skużawni. (*ipogġi l-kotba lura f’posthom*) Stenn, hawn... (*johroġ xi kotba ohra mill-ixkaffa. Idur, ihares lejhom, donnu qed jiddeċiedi lil min se jaghtihom. Lil* FREDERICK) Ha, hudhom.

FREDERICK: Ghalija?

PAWLU: Ikollok ċans, aqrahom. Forsi xi darba taqrahom hi wkoll... (*CHER iddur u tkompli hierġa*) Hudhom. L-ahhar xoghlijiet tieghi. (*ifittex fl-ixkaffa*) Hawn, u dan, dan l-ahhar wiehed li ktibt. Jalla hux ġa *out of print*...

FREDERICK: U le mela...

PAWLU: Le, hudu – tibżax...

CHER: Ġej, Freddie?

PAWLU: Kont qed niċċajta. Ghandi xi iehor id-dar. Hawn, ha. Hudhom.

CHER: Hudu! Dak l-aħjar wiehed hekk jew hekk...

PAWLU: *Right!* Ha... (*imma jieqaf zopptu, harstu fuq* CHER)

CHER *thares lura lejh.*

PAWLU: Ghedt l-aħjar wiehed?...

Pawsa.

CHER *iddur u tkompli thaffef 'il barra u ma terġax thares lura.*

Bil-mod il-mod, PAWLU jerhi l-ktieb minn idejh, imma għajnejh isegwuha sejra.

FREDERICK: (*ma jafx x'jagħmel, jiehu l-ktieb*) Grazzi. (*idur u jmur wara* CHER)

Sa fl-aħhar PAWLU jiċċaqlaq; jifrex fil-bieb.

PAWLU: (*bla ma jgħajjat*) Cheri. L-aħjar wiehed ghedt?...Kif taf?
— Mela qrajthom kollha?... Kollha, Cher? Liema qrajt?...Meta? Cher!...

Idur lura 'l ġewwa. Jgħaddi minn hdejn DENNIS qisu ma jarahx u jmur ipogġi fuq l-iskrivanija.

PAWLU (*jitkellem wahdu*): Qrathom. Qrathom kollha mela. Qrathom kollha.

It-Tmien Xena

Tidhol MELDA.

Tieqaf għal xi waqtiet thares lejh ma' l-iskrivanija. Ftit sekondi warajha jitfaċċa CAMERAMAN, imma għandu

ordnijiet biex jistenna barra.

Bla kliem xejn MELDA tghaddi minn hdejn DENNIS qisha ma ratux, tmur lejn il-loker u tipprova tifthu.

PAWLU *jgholli rasu.*

MELDA *tipprova ddawwar xi numri fuq il-katnazz.*

MELDA: Ergajt bdilt il-combination?

PAWLU: Xi trid minn hemm? (*iqum bil-mod*)

MELDA: Il-combination.

PAWLU: Hemm m'hemm xejn ghalik...

MELDA: (*furjuża*) Il-combination, Paul! ISSA!

PAWLU, *mahsud, jerga' jintelaq lura bil-qieghda.*

MELDA: Issa, Paul!

PAWLU: Dawk tieghi!

MELDA: Xejn m'hu tieghek hawn! Qed tifhimni? – Xejn iżjed!

Taf kemm ili nċempel hawn: hadd ma jirrispondi telefown? Hadd? Ġennewni bit-telefonati – u f'nofs il-konferenza! Taf kif ġabuni l-pulizija – iċemplu kull hames minuti?... Kull hames minuti! Sahansitra heddewni... heddewni... Lili! U proprju – proprju meta tiela' biex naqra l-*paper* tieghi, proprju kif tiela, jibaghtu l-pulizija hemm fuq, quddiem kulhadd, biex ikellmuni! Quddiem tliet mitt ruh – quddiem il-*cameras* tat-*televisions* kollha! Waqt li qed jirrekordjaw kollox. U dan kollu ghalix? Biex intihom sodisfazzjon ta' dak li qed taghmel int hawnhekk! Tajba, mela kif; jien hemm fuq nipprova nsalva ġieh dan l-istazzjon, il-ftit ġieh li baqaghlu, minhabba fik!...

PAWLU: Minhabba fija xe...

MELDA: MINHABBA FIK, IVA! U jien hemm fuq nipprova niskużak, nipprova nsalvalek wiċċek, u int titnejjek hawn! 'Qas biss ċans naqra l-*paper* tieghi ma kelli! Ġimgha xoghol...

Ricerka, kitba... għal ġieh wiċċek! (*toħroġ mazz karti mill-briefcase: il-‘paper’*) 'QAS BISS KELMA LI HI KELMA!... X'tahseb? Li int biss taf tikteb? Li tghid INT biss hu vanġelu? Tajjeb! Jekk ix-xogħol tiegħi ma jiswa xejn, tajjeb... (*iċċarrat il-karti u tarmihom ma' l-art*) Imma int daqshekk ukoll – ma rridekx aktar hawn ġew!

Tmur lejn il-plakka fejn huwa kkunnettjat il-kompjuter u tiġbed il-wajer. Tiskunnettja wkoll il-wajer mill-kompjuter u tixhethulu għal wiċċu.

MELDA: Daqshekk kitba hawn ġew! Dan stazzjon tar-radju! Daqshekk intellettwalizzmu bażwi! Jekk hemm bżonn indoqqu diski minn fil-ghodu sa fil-ghodu, kif jagħmel kulhadd. Imma daqshekk! Qed tismagħni? Daqshekk! Tajba... Taf kif waqqajtli wiċċi l-art? Imma ta' l-aħhar Paul – din ta' l-aħhar! Aqbad kollox u itlaq 'il barra... Itlaqli 'l barra!

Ġemgħa ta' nies titfaċċa fil-bieb mill-passaġġ, kif ukoll mill-istudjows l-ohra. Xi ġwienah ta' anġlu jidhru wkoll minn wara l-folla.

DENNIS *jipprova jagħlaq il-bieb u jagħmillhom sinjali biex iwarrbu.*

MELDA: (*iddur fuq kulhadd*) X'intom tagħmlu hawn? Hadd m'għandu x'jagħmel hawn? Jien biss nahdem hawn? Ta' xiex qed inhallaskom – biex toqoghdu tmemmsu u tlabalbu!? Barra – kulhadd barra. (*tersaq u twarrabhom 'il barra, issabbat il-bieb f'wiċċ kulhadd*) Barra! Morru u aghmlu li għandkom tagħmlu! Barra!...

Iddur fuq DENNIS. Billi kien ġewwa jipprova hu wkoll igerrex lil kulhadd barra, isib ruhu għadu ġewwa magħha. Mument ta' paniku.

DENNIS: Melda...

MELDA: Barra! Int ukoll! Mieghek... mieghek niddilja wara!
Barra!

DENNIS *jahtaf il-pum, jiftah u jtir 'il barra fil-kurutur.*

PAWLU: Trid ta' l-anqas tisma'?...

MELDA: Le. Ma rridx. 'Qas kelma wahda. Mur.

MELDA *tpoġġi ma' l-iskrivanija tagħha. Tara t-telefown iteptep. Kwazi awtomatikament terfa' r-riċevitur. Tisma' ma nafux xiex għal xi waqtiet.*

PAWLU *jqum bil-wieqfa u jaghti pass lejn il-bieb.*

MELDA: Yes. — Qed nisma'. (pawsa – tiehu nifs qawwi donnha ċediet telfa) — Ok. F'idejk mela!

Dlonk terġa' tnizzel it-telefown lura f'postu.

Pawsa.

Tahseb; tipprova tiehu deċiżjoni ta' malajr.

MELDA: (bla ma thares lejha) Mur, Paul.

PAWLU: Immur? (pawsa) Fejn?

MELDA: Ma jimpurtanix. Imma hawn ġew ma terġax tidhol.

PAWLU: U l-affarijiet tiegħi?...

MELDA: L-affarijiet tiegħek? (tkun se terġa' tisbel, imma dlonk kalma) Ejja għada; ġib erba' kaxex u ġorr kollox. Ta' l-aħhar imma.

PAWLU: Kollox. Ġo erba' kaxex?...

MELDA: Kemm trid! Mur issa. Haffef.

PAWLU *jersaq lejn l-iskrivanija tiegħu. Jiġbor xi karti minn fuqha u jitfagħhom ġo folder jew fajl.*

MELDA: Halli. Mur – haffef. Ma se nmisslek xejn. Ejja għada.

PAWLU: (jagħlaq il-fajl. Idur – imma xihaga tippreokkupah. Jindika l-loker) U dawn? Dawk mhux se nhallihom hawn...

MELDA: F'g'ieh kemm hemm, Paul! Mur qabel ikun tard wisq!
(tqum u tersaq fuqu, kwaži trid timbuttah lejn il-bieb) Mur!

PAWLU: Immur meta rrid jien! *(jimbuttaha lura)* Ghalfejn din l-ghaġla?...

Imma r-risposta jaraha hekk kif il-kliem bilkemm jilhaq johroġ minn halqu.

Id-Disa' Xena

Fil-bieb jitfaċċa s-SURĠENT; warajh hemm ŻEWĠ KUNTISTABBILI ohra donnhom telġhu taraġ ilebbtu. Hekk kif tkompli x-xena nergħu naraw xi nies jingemgħu barra l-bieb...

IS-SURĠENT, *tahbita wahda mal-bieb tal-ħġieġ u jibqa' diehel.*

SURĠENT *(jinjora lil PAWLU)* Miss Melda? X'naghmlu ahna?

MELDA *tqum bil-wieqfa u taghmillu sinjal b'rasha – iva.*

IS-SURĠENT *jagħmel sinjal lit-tnejn ta' warajh, li jidhlu fil-kamra u jersqu dritt lejn l-iskrivanija u l-loker ta' PAWLU.*

MELDA *ddur u taghtihom daharha, ma tridx tara dak li taf li se jiġri.* PAWLU *jinduna x'se jagħmlu u jersaq għal fuqhom.*

PAWLU: Tmissu xejn! *(imidd idejh fuq spallet IS-SURĠENT)*
 M'ghandkom ebda dritt!

Iż-żewġ KUNTISTABBILI, donnhom miftehmin, iduru fuqu f'daqqa u jahtfuh. PAWLU *jissielet b'kemm għandu hila imma t-tnejn malajr inizzluh wiċċu 'l isfel fl-art, hekk li ma jistax jiċċaqlaq.*

PAWLU: Halluni! Tmissu xejn! Ja bghula! Halluni!! eċċ...

SURĠENT *(hdejn il-loker – sab il-katnazz magħluq)* Iċ-ċavetta?

Jew xiex? Il-*combination* ta' dan.

MELDA: Bidilha...

SURĠENT: Nisgassawh allura?...

MELDA: Stenna!

*Tmur lejn il-kexxun ta' l-iskrivanija ta' PAWLU. Issib in-
'notebook' żghir, tqalleb fih.*

MELDA: (*tghaddi n-'notebook' lis-SURĠENT*) Hawn..

SURĠENT: Prosit.

PAWLU: X'intom taghmlu? Tmissu xejn! Dawk tieghi! Tieghi personali! Ghidilhom, Melda! Kien fil-kuntratt! Il-posta f'ismi tibqa' tieghi! U tieghi biss!! Tieghi biss!! Melda ghidilhom!

*IS-SURĠENT idawwar in-numri tal-combination. Jiftah il-
l-oker bil-herra u minn go fih itiru 'l barra ruxxmata pakketti
ta' ittri.*

SURĠENT: Il-ġiežuhanin!... Da' x'ghandu hawn? X'il-mnieghel ghandu?!

*PAWLU ntebah li fethulu l-oker u jithabat u jitqabad aktar
bis-sahha, hekk li kważi jirnexxilu jahrabihom – jaghti
daqqa fl-istonku lil wiehed mill-pulizija u dlonk l-iehor
ifajjarlu daqqa go dahru hekk li PAWLU jaqa' lura mghaxxex
fl-art. Imma digà jidher li lest iqum ghal ohra.*

1 KUNTISTABBLI: Haffef, Surġent! Dan minghul! Se noqtlu jekk jerga' jerfa' idu!

SURĠENT: Tmissuhx! Qed tifhem! Ara x'qed nghidlek, Cauchi!

2 KUNTISTABBLI: Tmissuhx kif? Qisu barri! – Haffef!

SURĠENT: Fejn se npoġġu dawn kollha?

MELDA: Hudu kollox! Hudu l-oker b'kollox.

SURĠENT: Il-oker b'kollox?

MELDA: Iva! Qed nghidlek jien! Hu kollox – haffef imma! (*toħroġ fil-bieb – lil DENNIS*) Mur għinu.

DENNIS *jingibed lura.*

MELDA: Dennis – għinu qed nghidlek! Issa!

DENNIS *jeżita għal ftit, imbagħad jagħmel kif tgħidlu.*

SURĠENT: (*reġa' sakkar il-loker*) Aqbad minn hemm.

Iqandluħ lejn il-bieb.

Jidhol WARDEN.

WARDEN: Eh, sieheb... Surġent, dik il-*patrolcar* tagħkom?...

SURĠENT: Le, ta' Gerit! Hawn, ejj' aġhti daqqa t'id. Qisu mitruħ dan! Eġja!

DENNIS: (*pront jitlaq kollox*) Grażzi, hej!

IS-SURĠENT u l-WARDEN *johorġu bil-loker u jwaqqfuh barra l-bieb.*

1 KUNTISTABBLI: (*jghajjat*) X'se naghmlu b'dan, Surġent?

SURĠENT (*jidhol lura u jmur hdejhom*) Żommu. (*johroġ par manetti*) Żommu sew!

PAWLU *jdur u jithabat imma l-pulizija sa fl-ahhar jirnexxilhom bi tbatija jimmanettjawlu jdejh, ghalkemm mhux wara dahru.*

SURĠENT: (*idur fuq wiehed mill-KUNTISTABBLI*) Halliħ għaliġa issa! Int mur ma' dak u niżżlu l-loker.

2 KUNTISTABBLI: (*jerħi lil PAWLU u jqum*) F'idejk!

SURĠENT: Haffef.

It-2 KUNTISTABBLI *johroġ barra.*

SURĠENT: Jekk jiċċaqlaq did-darba jien intaptaphielu.

Imma PAWLU donnu m'ghadx għandu sahħa jitniffes.

Hekk kif it-2 KUNTISTABBLU u L-WARDEN johorġu bil-

loker.

SURĠENT: Il-kompjuter tiegħu?... Liema hu?

MELDA: (*tindikalu l-iskrivaniġa ta' PAWLU*).

SURĠENT: (*lill-L1 KUNTISTABBLI ma' ġenbu*) Mur; hudu – u erga' itla'! Haffef.

MELDA *dlonk tersaq lejn il-bieb tal-passaġġ fejn hemm IL-CAMERAMAN jistenna; tidher tghidlu xihaga u hu immedjatament jgholli u jdawwar il-kamera ghal gol-kamra.*

L-1 KUNTISTABBLI *jerhi bil-mod lil PAWLU u jqum.*

SURĠENT: (*ideffes irkopptu fis-sinsla ta' dahar PAWLU*) Int ara titniffes. Diġa' ghandna bizzejjed biex nibagħtuk għaxar snin habs! Ara titniffes!

Għall-ewwel PAWLU ma jiċcaqlaqx, imbagħad iwerżaq – imma hija twerżiqa stramba; aktar milli ta' għadab, donnha twerżiqa ta' sfida, kwazi jiddiehak.

PAWLU: *Too late! Too late, Surġent! L-ghasfur lehaq tar! Diġa' tar! U mohhu ma tixorbuhulux! Mohhu ma tixorbuhulux! U ma tistghux tibbalzmawh – l-anqas Surġent! Mohhu ma tibbalzmawh qatt!*

L-1 KUNTISTABBLI *jhaffef 'il barra bil-kompjuter.*

SURĠENT: X'inhu jghid? Da' – da' ha xihaga dal-ghodu. Ara ma tghidlix mhux imdamdam wahda sew dan!

MELDA *tohrog telefown ċellulari u tabda tagħfas numru.*

MELDA: Ma ha xejn. Tista' titilqu, Surġent.

SURĠENT: Nitilqu! Jekk m'ghandix nitilqu issa!...

MELDA: (*tghid xihaga fit-telefown lil xi hadd li rrisponda, imbagħad, waqt li tistenna*): Jekk jitolqek, Paul trid twegħidni li ma tagħmilx aktar hmerijiet. Se jitolqek. Ok? Imma daqshekk hmerijiet għal-lum. Paul, smajtne?

PAWLU: Smajtek.

SURĠENT: X'jigifieri se nitilqu! Da' jinzel maghna sejjer, ara taħseb!

MELDA: Mhux hekk kien il-ftehim, Surġent. Jien naghtik li trid imma ebda arresti – ebda sensazzjonalizmi minn barra dal-hitan!

SURĠENT: Dak tghidu int.

MELDA: Iva – jien nghidu, Surġent! U jghidhulek ukoll min bghatek. Jekk trid tkellmu tista' tkellmu issa stess. Imma hadd m'hu hiereg immanettjat minn hawn – ibqa' ċert!

SURĠENT: (*jerġa' jagħfas fuq PAWLU li jidher donnu se jipprova jqum*) Ara tiċċaqlaq int għax daqs wurdiena ngħaffġek!

MELDA *tagħmel sinjal lill-CARMERAMAN biex jersaq qrib.*

MELDA: Inkun minnek noqgħod attent x'ngħid u ngħmel, Surġent.

SURĠENT: Xiex?...(*jgħolli rasu u jilmah il-kamera*) Itfi dik il-kamera int!

MELDA: (*tgħaddi t-telefown lis-SURĠENT*) Hawn kellmu. Ghidlu x'ġara.

IS-SURĠENT *ihares lejn it-telefown, imbagħad lura lejn il-kamera...*

SURĠENT: Itfi dik il-kamera, għedtlek... Lil min ċempilt?

MELDA: Inkun minnek inwieġeb. Inweghidek li Paul mhux se jħabbtek aktar. Hawn! (*titlaqlu t-telefown f'idu.*)

IS-SURĠENT, *għajn wahda fuq PAWLU l-oħra fuq il-kamera dejjem ippuntata fuqu, ipoġġi t-telefown ma' widintu.*

SURĠENT: Hello?... (*pawsa – malajr jiddirtta*) Yes, Sir!/ Iva... L-ittri sibniehom. / Iva... Il-kompjuter ukoll. / Kollox. Iva... / U 'l dan Pawlu Schembri? / Insomma... Tana battikata. Kellna nimmanettjawh. / Bilfors, Sir!... / Iva, lil Pawlu Schembri... /

Kien qed jirreżisti... / Iva... tlieta qeghdin... / Imma ma stajniex... / *Yessir!* ...Iva, hawn wiehed bil-kamera. Taghhom. Ta' l-ahbarijiet nahseb!

MELDA: (*tersaq*) Jimporta? (*tehodlu t-telefown*) Hello, Ray... Le... Xejn ... Ma ġara xejn. Niżgurak / Hadd ma wegġa' le... / Thabbilx rasek mill-kamera. M'hu se jidher f'ebda ahbarijiet. Ma tarax, Ray. Ok... Intom hadtu li ridtu, le?... / Niżgurak; ikollkom b'zonn xihaga tista' torbot fuqna. / Iva... Grazzi. Jimporta tghidlu jhallih issa? *Thank you...* (*tkun se tghaddi t-telefown lis-SURĠENT–tiehdu lura ghal mument wiehed*) U by the way, is-Surġent ghamel mill-ahjar, nista' niżgurak. Ma kenitx sitwazzjoni faċli hawnhekk – wiehed ikollu jammetti. / Iva, le – m'ghandna ebda *complaint* – anzi! Grazzi, Ray. Ċaw. (*taghti t-telefown lis-SURĠENT li jidher qed jigi ftit f'tiegħu.*)

SURĠENT: Yes, *Sir?*... / Ok, *Sir!* – Nahseb li Ok... / Le, kollox *in order...* / Le, hadd... Żgur! *Thank you, Sir!* – Ok! (*jghaddi t-telefown lil MELDA.*)

MELDA: Hello? Le – l-anqas xejn! Niżgurak. (*tghaddi t-telefown lura lis-SURĠENT*)

SURĠENT: ... *Yessir?* / Ok! Nghaddi kif nidhol... / *Thank you! Yessir!* Minnufih... (*jagħti t-telefown lil MELDA.*)

SURĠENT: *Thank you... Thank you, Miss Melda...* (*ihares lejn PAWLU li għadu fl-art bla ma jitharrek.*)

MELDA: Jimporta thollu?

Jerġghu jidhlu ż-żewġ KUNTISTABBLI.

2 KUNTISTABBLI: X'naghmlu, nehduh?

SURĠENT: Le... (*johroġ cavetta*) Hawn. Hollu.

2 KUNTISTABBLI: Inholluh?... Lil dak?!

SURĠENT: Iva, Cauchi, lil dak u ejja ha mmorru! (*Lil MELDA – isellem*) *Thank you, Miss Melda!* ...Ejja, Cauchi... Haffef. Imxi

int.

L-1 KUNTISTABBLI *jitlajja ghal xi waqtiet fil-bieb, imbaghad jgholli spallejh u jharrek ghal wara S-SURĠENT.*

It-2 KUNTISTABBLI *donnu jirrealizza li jekk ma jhaffefx se jsib ruhu wahdu jehodha ma' PAWLU. Jaghti pass lej, imma m'hu xejn żgur minnu nnifsu, ghalkemm PAWLU ghadu mhux qed jitharrek.*

SURĠENT: *(minn barra) Cauchi!*

It-2 KUNTISTABBLI *jagħmel l-ghalmu u jinżel hdejn PAWLU. İzda hekk kif ipogġi idu fuq il-manetti, PAWLU jwerżaq u jdur għal fuqu.*

It-2 KUNTISTABBLI *jwerżaq imwerwer hekk kif PAWLU, ghadu gharkopptejh, jagħmel għalih, jinbah qisu kelb u jipprova jigdmu.*

2 KUNTISTABBLI: *Miġnun! Dak miġnun! Ha... Hollu int jekk trid!*

PAWLU *jinbah wahda ta' l-ahhar warajh hekk kif it-2 KUNTISTABBLI jiżgiċċa 'l barra.*

L-Għaxar Xena

MELDA: *(ċapċipa sarkastika) M'hawnx għalik. Bravu. Ma rnexxilekx tirkbah l-ahhar tentazzjoni. Ridt tagħmel bravura ta' l-ahhar. Kuntent issa? X'se tagħmel issa? Tmur fl-ewwel għassa tal-pulizija li ssib u tispjegalhom li għandek bżonn ihollulek il-manetti?*

PAWLU: *Ittradejtni.*

MELDA: *Salvajtek trid tghid.*

PAWLU: *Ittradejtni. Kif jagħmlu n-nisa kollha.*

MELDA: Jekk tippreferi taraha mil-lenti ġenerika, patologika tieghek...

PAWLU: Taraha minn fejn taraha, tradiment jibqa'.

MELDA: ...Hażin taghmel.

PAWLU: Tradiment iehor. U fuq kollox ma żammejtx kelmtek. Kellna ftehim, Melda! Dawk l-ittri kienu tieghi.

MELDA: Ma żammejtx kelmtek int.

PAWLU: Taf li kienu tieghi!

MELDA: Int ksirtu l-ftehim. Ksirtu kull darba li rfist hawn ġew; kull meta ridt u kif ridt. U ma' min ridt! Lilek qatt ma missni fdajtek...

Jidhol DENNIS. Dal-kliem iżda jidher li jżommu milli kien se jghid u jissomma.

Harsa lejn PAWLU u jdur biex johroġ.

MELDA: X'gara? Le, tista' tibqa'. Ma gara xejn. Ma qed nghidu xejn, hekk jew hekk, li mhux ġa tafu... Mhux hekk, Dennis?

DENNIS: (*jgholli spallejh – imma f'lehn u hemm xafra mhux soltu juriha ma' MELDA*) Kont ġej niskuża ruhi... la trid taf.

MELDA: Ah. Imma issa reġa' bdielek. Min jaf ghaliex.

DENNIS: La trid taf, kont ġej nghidlek li ddeċidejt li nitlaq.

MELDA: Titlaq? U ghaliex ghandek titlaq int?

DENNIS: Hsibt li dak biss jissodisfak issa.

MELDA: Hsibt hażin.

DENNIS: Hsibt li sa fl-ahhar tkun ġibtha veru żewġ. La sejjer Paul m'ghandekx bżonni lili.

MELDA: Jew forsi, la sejjer Paul, m'ghandix ghalfejn nehles minnek!... Hsibt hażin imma. Ghaliex? Tahseb li kont inżommok hawn ghax Paul kien jahseb li ghandi ghalik? Tahseb li Paul kellu xi poter li jżommni milli naghmel li ghandi naghmel kieku kelli nasal ghall-konklużjoni li xoghlok m'intix

taghmlu kif suppost? Qed tistmaha wisq l-influenza li Paul jista' qatt ikollu fuqi...

DENNIS: Ma kellix dik l-impresjoni...

MELDA: Kellek x'kellek – kienet impresjoni hażina! M'ghandekx għalfejn tmur int. Anzi; irridek il-lejla stess tiehu l-programm tieghu int. (*tifaghlu fajl quddiemu*) Hawn. Ghandek kollox. Aqrahom u pprepara kollox int. Linda taghmel xoghlok. U minn għada inti *Assistent Head of Programms*.

PAWLU: Prosit! Mela ghandi nassumi li veru nista' nibda nirreġistra ghax-xogħol minn għada.

MELDA: Mil-lum stess jekk trid.

PAWLU: Mela veru; did-darba bis-serjetà.

MELDA: Bis-serjetà kollha.

PAWLU: Taf li nista' nfittex il-qorti, hux? Taf li nistgħu naghmlu l-ġimghat, xhur shah ta' litigazzjoni?... Taf kemm se tiġġenera antipatija mas-semmiegha tieghi?

MELDA: Nirriskjaha. Basta ma narakx aktar hawn ġew.

PAWLU: U barra?... Tkun trid tarani barra?

MELDA: (*tinjuraħ. Lil DENNIS*) Il-lejla f'idejk. Għada jkollok il-kuntratt il-ġdid. Sal-lejla jkun lest. Jekk ikun hemm xi klawsola li jehtieġ niddiskutuha, ċempilli.

DENNIS: Xi klawsola? Min qallek li se naċċetta?

PAWLU: Tkunx iblah, Dennis.

DENNIS: Ghaliex? Tahseb li?...

PAWLU: *Don't be stupid!* Jekk se taghmel xi ġest ta' protesta inutli minhabba fija, mhux se nibqa' nafulek! Offritlek *job*, hudu! U daqshekk! Taf tajjeb li min jaf xi jrid ikun biex tilhaq hawn ġew! Speċjalment jekk ma tkunx mara!

MELDA: Smajtu? *So – don't be stupid.*

DENNIS: *I'm not fucking stupid!*

MELDA: Naf. Ghalhekk: il-*job* huwa tieghek jekk tridu. Jekk le, noffrih lil Linda. Fil-fehma tieghi inti aktar adattat. Imma issa f'idejk. *Anyway* – (*thares lejn l-arloġġ*) Hames minuti ohra inti on. Mur ipprepara. (*taghtih lura l-fajl.*)

DENNIS *jeżita, imbaghad jiehu l-fajl.*

DENNIS: *I'm not fucking stupid! (u bla ma jistenna aktar jidhol fl-istudjow.)*

PAWLU: Kieku nista' – kieku jdejja mahlulin – kont naghtik punt u ċapċipa. Il-mossi tieghek huma dejjem hekk sottili, dejjem hekk ippjanati. Qatt ma titferfex jew turi x' inhu veru jimmotivak. Hux l-ghira... jew il-*business woman* li warajha tistahba. Brava – Brava, Imelda!

MELDA: U int – il-mossi tieghek? Ma ridtx titghabba bil-piz tas-sagrifiċċju nobbli u leali tieghu – il-protesta inutli tieghu! Li ma tmurx issib ruhek obbligat – li ma tmurx tikkommetti ruhek imqar b'xi sens iraxxibbli ta' fedeltà banali!

PAWLU: Tattakka – biex ma jkollokx ghalfejn tiskuża ruhek...

MELDA: Ta' xiex? Dak li qed tistenna? (*tpoġġi mal-kompjuter fuq id-desk taghha*) Li nghidlek jiddispjaċini?

PAWLU: Taf ta' xiex.

MELDA: Ta' l-ittri u l-kompjuter?

PAWLU: Fost affarijiet ohra.

MELDA: Hekk jew hekk dawk jerggħu ituhomlok.

PAWLU: Ma nkunx irridhom meta – min jaf meta! – ituhomli. Jekk qatt!

MELDA: U dwar il-kompjuter thabbbilx rasek. Dal-ghodu ssejvjajtlek il-*hard disk* kollu fuq tieghi.

PAWLU: Eh – issejvjajtli l-*hard disk*? U dal-ghodu da'?... Jigifieri

t-tradiment kien ilu ppjanat minn dal-ghodu! Diġà!

MELDA: L-importanti li ssejvjajthulek.

PAWLU: Kif stajt? U l-*password* biex tiftah il-fajl?... Aah, irnexxilek issir tafha wkoll.

MELDA: M'ghandix għalfejn inkun nafha.

PAWLU: ...Int li taf kollox!

MELDA: Naf nużah kompjuter – aktar minnek.

PAWLU: Le... mhux tafha. Xi hadd qalhiekek.

MELDA: M'ghandi bżonn hadd min jghidli...

PAWLU: U l-unika persuna li tista' tkun tafha... hi dak! (*ihares lejn DENNIS fil-kamra wara l-ħġieġ*) Hu biss dejjem ikun hawn jarani nixghel u nitfi l-kompjuter. Hu wkoll – kompliċi fit-tradiment! (*bil-ponn fuq il-ħġieġ*) *Et tu, Brutus!*

MELDA: Hemm int – ara tiffitjahiex f'xi novella anti-femminista ohra tieghek. Hawn. (*toħroġ CD mill-briefcase*) Hawn – għandek kollox hawn.

PAWLU: Ma rridhiex! Grazie! (MELDA *xorta tipprova tpoġġihielu fil-but, iżda hu jdur u ma jhallihiex.*)

PAWLU: Għedtlek ma rridhiex! (*hekk kif idur itajrilha s-CD minn idha.*)

MELDA: Paul, m'ghandix hin x'nahli! Jekk tridha hawn... (*titbaxxa biex tiġborha iżda PAWLU jilhaq qabilha u jpoġġi siequ fuqha*)

PAWLU: Ma rridhiex għedtlek!

MELDA: (*tqum*) *I give up!*

PAWLU *jghaffeġ id-disketta. Imbagħad jagħtiha daqqa ta' sieq u jtajjarha mal-ħajt.*

Pawsa.

MELDA: Prosit. Tajjeb. Aghmel int... Aghmel int. (*tersaq lejha - harsa lejha il-manetti*) Għandi nahseb li m'ghandekx bżonn l-

ghajnuna tieghi biex tholl dawk il-manetti l-anqas?...

PAWLU: Le! M'ghandix bżonn!

MELDA: L-anqas! X'se taghmel, tibqa' hekk ghomrok kollu?

PAWLU: Hekk jew hekk ghomri kollu hekk! Imdorri!

MELDA: *Right!* F'idejk mela. Aghmel int! Biss inkun minnek nipprova nibda nahseb ftit kif se tohrog minn hawn u kif se ssuq!

PAWLU: Niehu taxi jekk hemm bżonn.

MELDA: Ghal ghomrok kollu?

PAWLU: ...Jekk hemm bżonn! Insib xi hadd iehor igerrini minn hawn ghal hemm, kif u meta joghgbu hu! Kif u meta jiddeċiedi hu. Ghaliex? Ghaliex mhux jien ukoll? Ma tkunx l-ewwel darba f'dal-pajjiż mishut – kulhadd imdorri jgebbduh minn inniehu – igerruh!

MELDA: Ah, qed nara li rgajt ġejt f'tieghek! Bdejt tiggostak firwol tal-vittma! Jekk trid tibqa' hawn, ibqa'. Li kont minnek però ma nitlajjax. Dawk jaf jerġghu ifettillhom jiġu lura jfittxu x'gara minnhom il-manetti. U did-darba jekk jiġu jgorruck 'l barra, mhux se nindahallhom. Ċaw. Paul; ma nistax ngħid *it's been nice knowing you*.

PAWLU: Heqq – xi trid taghmel. Jiena wkoll. Mur. Imma għad nerġghu niltaqghu, tibzax.

MELDA: M'ghandix nihodha bhala theddida din għandi nassumi.

PAWLU: Le. Xortina imma. Destin.

MELDA: Destin. *Right!* (*hierga*) Issa nara nsiblekx xi hadd iwasslek id-dar...

PAWLU: Issibli xejn! U mur hudu!...

MELDA: Hasra li flok manetti m'ghamlulekx sarima!

Tohrog.

Il-Hdax-il Xena

Telefown iċempel fuq l-iskrivanija ta' MELDA.

PAWLU *jersaq lejh ,jibqa' wieqaf quddiemu donnu jipprova jahseb u jara x'jista' jagħmel biex jinħall mill-manetti.*

Iċ-ċempil tat-telefown jieqaf.

PAWLU *jpoġġi ma' l-iskrivanija – iħares madwaru jipprova jiġi f'tiegħu. Fuq, fit-'technical area' DENNIS jiġi hdejn il-ħgieġa jħares lejh.*

Jerġa' t-telefown.

PAWLU *jkun se jerfa' r-riċevitur b'idejh it-tnejn, hekk kif*
 CHER *titfaċċa fil-bieb, anġlu bla ġwienah jew 'make-up'.*

PAWLU *pront jitlaq it-telefown f'postu u jersaq eqreb ma' xifer l-iskrivanija, jipprova jahbi jdejh.*

CHER: Hi.

PAWLU: Hi. / Lestejtu?

CHER: Iva. Sejrin.

Tieqaf, donnha tistennieh ikompli hu. Għalxejn.

CHER: Int kont sejjer xi mkien?

PAWLU: Sejjer? U fejn tridni mmur?

CHER: Le, għax aħna konna herġin... Int kont hierēġ?

PAWLU: U għaliex trid taf?

CHER: *(bla paċenzja)* Xejn. Miss Melda qattli li għandek bżonn lift xi mkien...

PAWLU: Għaliex? Tgħidlix li ġa bdejt issuq.

CHER: Għaliex le? Kieku stess? Qed jgħallimni Frederick jekk trid taf.

PAWLU: Ah! U x'inhu jgħallmek iktar?

CHER: *(iddur biex titlaq)* Jien ġejt noffrilek. Hsibtu ġralek xihaga

minn kif tkellmet dik.

PAWLU: Ma ġrali xejn – kif qed tara.

CHER: Ovvja: għadek l-istess kajboj li dejjem kont.

FREDERICK (*jitfaċċa frisk frisk fil-bieb*): Allura, fejn sejrin?...

PAWLU: Imkien.

FREDERICK: Qaluli kellek bżonn rikba.

PAWLU: Qalulek ħażin.

CHER: Imxi, Fred; tahlix żmien ma' dan.

FREDERICK: X' ġara? (*jagħti żewġ passi 'l ġewwa*) X' kien dak l-ghajat kollu l-ewwel?

Telefown iċempel.

PAWLU: Ma ġara xejn għedtlek!

PAWLU *jimbotta s-siġġu tar-roti 'l ġewwa ma' l-iskrivanija u jersaq eqreb lejn it-telefown.*

CHER: Imxi!...

PAWLU: Morru – m'intomx taraw li għandi x'nagħmel!

CHER: Naf – dejjem kellek x'tagħmel int! Tibżax – m'iniex se ntellfek aktar mill-hin prezzjuż tieghek!

Tohroġ bi FREDERICK warajha.

It-Tnax-il Xena

PAWLU *jibqa' jħares warajhom għal ftit, imbagħad johroġ idejh minn wara l-iskrivanija u jerfa' r-riċevitur.*

PAWLU: (*kważi rassenjat*) Hello.

LEHEN: (*fuq l-ispeaker*) Hello, Paul. X'minnek?

CHER *titfaċċa lura fil-bieb..*

CHER: ...U int tahlilix il-hin tieghi aktar! Naf tajjeb li ma jimpurtak

xejn minni – kif qatt ma mpurtak qabel! U jekk forsi ghaddielek minn mohhok tiddedikali xi *song* il-lejla – issa li skoprejt meta veru twelidt jien – toqghodx tiehu l-inkomdu timpusturani iżjed! M’iniex se nkun qed nistennieha llum. La llum u la qatt aktar. Illum... illum tmintax-il sena tard wisq!

Tieqaf ghal bosta sekondi thares lejh, ir-riċevtur f’idejh it-tnejn. Wiehed ghandu jassumi li l-manetti qed tarahom.

Pawsa.

LEHEN: (*l-istess*) Hello, Paul?

PAWLU: (*jirrispondi, imma ghajnejh jibqghu fuqha*) Hello.

Eżasperata, mifxula u ma tistax tifhem x’inhu jiġri, iddur u tohroġ ’il barra fl-istess daghdigha li dahlet biha.

Pawsa.

LEHEN: Qed tismaghni, Paul?

PAWLU: (*jaghfas bil-mod buttuna fuq it-telefown – ipoġġi t-telefown fuq l-iskrivanija u jitkellem fuq l-ispeaker*) Qed nisimghek.

LEHEN: Milli jidher l-inkwiet jiġri warajk int, Paul.

PAWLU: Int tiġri warajja.

LEHEN: Forsi ghax jien il-kuxjenza tieghek.

PAWLU: M’ghadekx l-Anglu Kustodju?

LEHEN: It-tnejn. Ghala le? Żewġt ilhna f’persuna wahda... jew żewġ persuni f’lehen wiehed. Kwazi trinità. Misteru iehor. (*pawsa*) Veru li hadulek kollox, Paul?

PAWLU: X’haduli? — Min?

LEHEN: Miskin Pawlu Pasparawlu.

PAWLU: X’haduli?

LEHEN: U ma tistax twahhal kollox fija, veru?

PAWLU: Fejn taf x'haduli?

LEHEN: Naf kollox. Ghedtlek. Misteru.

PAWLU: Misteru mela.

LEHEN: Gidba però. Jew misteru faċli; frott it-teknoloġija, Pawl. Naf li meta tispjega ruhek titef hafna mill-poter, mis-sahha li tikkmanda. Żball li tiddimistifika ruhek. Però nahseb li ntbaht, le? Jien spirtu s-santu iehor – nidhol wara l-bibien maghluqa kollha. Ghax it-teknoloġija tinsab f'ponot subghajja – il-gugarelli taghkom il-bnedmin huma l-ponot tas-swaba ta' l-allat. U jien infiltrajthom kollha: kull kompjuter, kull internet u intranet, kull network, kull fajl teknoloġiku, indirizzi u direttorji tat-telefown, il-banek... iva sahsitra l-banek; m'hemmx *password*, m'hemmx kodiċi li ma sibtlux irkaptu. Ghalhekk incempel meta rrid, lil min irrid. Ghalhekk naf is-sigrieti taghkom ilkoll. Minn Maltacom sa Kastilja, mill-Ghirgenti sal-Palazz l-Ahmar, mill-Isvizzera sa l-Isvizzera tal-Mediterran, mill-Vatikan it-Tieni sal-Palazz San Anton. Kollox jinsab f'ponot subghajja.

PAWLU: U taf kollox?

LEHEN: Kollox.

Pawsa

PAWLU: X'taf fuq Cheri?

LEHEN: Aah... Tammetti allura li jien naf kollox.

PAWLU: X'taf?

LEHEN: Mhux biss x'taf li jghodd però, Paul. Wiehed jista' jkun jaf kollox...

PAWLU: (*jaqtaghlu; kalm, rassenjat*) Taf x'naf jien?... Trid taf x'naf?

LEHEN: X'taf?

PAWLU: Li int m'int hadd. Taf kollox – kapaçi tiftah il-bibien kollha, forsi kapaçi toqtol ukoll...

LEHEN: Ah, forsi trid taf fejn se npoġġi l-bomba li jmiss, nghidu ahna, Pawl?

PAWLU: ...Lil min trid u fejn trid. Imma jekk irrid jien lilek nista' ninjurak...

LEHEN: Trid taf fejn? Lilek nghidlek jekk trid...

PAWLU: Le, ma rridx.

Hekk kif IL-LEHEN ikompli, PAWLU jqum u jersaq lejn il-bieb tal-hruġ. Jieqaf għal sekonda – ihares lura għal ġol-kamra donnu jrid jagħti l-ahhar harsa hemm ġew u johroġ.

LEHEN: (*ikompli*) ...Ma naghmillekx kundizzjonijiet ibsin Paul lilek. Lilek nifhmek jien – jien biss nifhmek. Nifhem kull kisra ta' lehnek, kull inflezzjoni ta' kelma minn tieghek. Għax jien naf nidhollok f'ruhek, jien naf il-*password* għal ġo ruhek u qalbek. Nidhollok fil-hsus u l-hsibijiet tieghek kollha jien, Paul. Kull kelma li qatt ktibt u kull kelma li qatt tista' tikteb. Jien nafhomm fil-hin eżatt li tahsibhom, fil-hin eżatt li tiktibhom. Kull xewqa u emozzjoni... Paul?... Hello, Paul... Paul...

(pawsa – IL-LEHEN jinbidel, isir lehen ta' tfajla)

Ċaw, Paul. Missek ta' l-anqas sellimt qabel tlaqt. Ma ġara xejn. Nergħu niltaqgħu, Paul. Lilek ma nhallikx tahrabil.

Klikk tat-telefown jitqiegħed f'postu.

Ftit sekondi, imbagħad jinstema' l-beep-beep-beep tat-telefown sa ma jingħalaq is-siparju.

IT-TIELET ATT

Tard dak il-lejl.

Id-dar ta' CHER: id-dar fejn tweled u għex PAWLU.

Il-kamra ta' l-ikel; darba kienet gabuba, iżda saqqfu biċċa sew mill-ġnien biex kabbruha. Fl-isfond, loġġa tagħti għal ġo bitha ċkejna: dak li baqa' mill-ġnien. Il-bieb tal-bitha huwa miftuh.

Hemm habel ta' l-inxir, b'fuqu mdendlin xi lożor, par jeans u xi xugaman. Minn hin għall-iehor se tagħmel ix-xita, forsi ġa beda jraxxax xi ffit,

Kollox f'nofs dalma. Taraġ fuq il-lemin jagħti għal fuq: f'ras it-taraġ bozza mixgħula.

Bieb fuq ix-xellug għall-intrata.

Xi dawl tal-lejl diehel ukoll mill-bitha u jdawwal kemm kemm ix-xena.

Fuq il-mejda ta' l-ikel hemm Bambin kbir tax-xemgħa fil-maxtura, imdawwar bil-ġulbiena u xi xemgħat, wahda minnhom mixgħula.

Fl-isfond, kemm kemm tinstema' kanzunetta taljana (stil sittin, sebghin, forsi ta' Lucio Battisti.)

L-Ewwel Xena

PAWLU jinsab gharkubbtejh ma' hajt tal-loġġa, sikkina f'idu donnu qed jipprova jhaffer hofra żghira fil-hajt, forsi xi tliet pulżieri għoli mill-art. Il-manetti għadhom ma' jdejh, iżda l-katina li tghaqqadhom hija maqsuma. Il-boots

neżagħhom u jinsabu mitluqin fl-art hdejh.

Wara ftit iqum u jmur mal-mejda. Jiehu wahda mix-xemgħat u jixegħlha max-xemgħa ġa mixgħula.

Joghla l-hoss tal-kanzunetta minn fuq.

PAWLU *jieqaf.*

Jersaq lejn tarf it-taraġ, jaħsibha x'jaqbad jagħmel. Jagħti pass jew tnejn biex jitle' t-taraġ bla hoss, iżda jerga' jibdielu. Jinzel u jerga' jmur lura fil-bitha. Hu u hierēg ihoss ix-xita se tibda traxxax, jiehu xugaman mill-habel ta' l-inxir u jmur ipogġi fir-rokna fejn kien qabel u jerga' jkompli jhaffer, ix-xugaman fuq rasu.

Ikompli jahdem bil-mod, metodikament, donnu m'ghandux għaġla, u forsi wisq anqas tama li jilhaq l-ghan ta' mohhu.

Tieqaf il-kanzunetta.

PAWLU *jieqaf ukoll. Imbagħad, donnu jaf il-kanzunetta li jmiss x'inh, jibda jkantaha hu wkoll taht l-ilsien.*

PAWLU: *Fiori rosa – fiori di pesco, c'eri tu...*

KANZUNETTA: *(minn fuq) Fiori rosa, fiori di pesco, c'eri tu...*

PAWLU: *(ikompliha) ...Fiori nuovi stasera esco, ho un anno di più... (u jkompli jkanta taht l-ilsien waqt li jissinkronizza ruhu mal-kanzunetta hekk kif din tkompli) Stessa strada, spessa porta, scusa, se son venuto qui questa sera, ecċ.*

Il-bieb fl-ewwel indana jinfetah u jifrex id-dawl għat-taraġ.

Il-kanzunetta issa tinstema' tajjeb.

PAWLU *jitfi x-xemgħa imma jibqa' bil-qieghda fejn hu. Jistenna.*

CHER *tinzel it-taraġ, tilbes karkur hija u niezla. Tixgħel id-dawl tal-kċina u tmur lejn il-bitha u tibda taqla' l-inxir. Thares madwarha, donnha tfittex xihaga: ix-xugaman li ha*

PAWLU *u li issa qieghed mistohbi tahtu.*

PAWLU: (*inizzel ix-xugaman minn fuq wiċċu*) Hi, Cher.

CHER *tinhasad u tingibed lura.*

CHER: (*bilkemm tiflah tghajjat*) Int? X'int taghmel hawn? Kif dhalt?

PAWLU: Kelli ċ-ċavetta.

CHER: X'ċavetta?

PAWLU: (*iqum bil-wieqfa u jaghtiha x-xugaman*) Baqghet ghandi, mindu tahieli missieri, seklu ilu.

CHER: X'int taghmel hawn?

Iddur, tidhol bl-inxir u tmur tqeghidhom fuq il-mejda.

PAWLU: (*diehel warajha*) Meta tiġġieled għaliha daqs kemm iġġelidt għaliha jien, tibqa' żżommha, ibqa' ċerta. Baqghu ma biddluhiex is-serratura l-anqas. (*jibqa' fil-bieb tal-bitha*) Hawn ġew iva, imma. Biddlu kollox. Kont taf li hawn kien ġnien darba? Saqqfuh u serqu l-art minnu biex ghamlu dil-kamra. Biex hallew dik il-gabuba ta' bitha.

CHER: X'int taghmel hawn?

PAWLU: Ma kellix fejn immur. Ghedt ta' min nerġa' nġhaddi s'hawn. Kelli impressjoni li ma kien hawn hadd. Ghedt forsi ma tiddejjaqx bil-kumpanija. F'gheluq snienek. Dal-ghodu ghedtli li ommok hallietek wahdek.

CHER: Ghedtlek aktar minn hekk dal-ghodu.

PAWLU: Kultant fis-sahna nġhidu hafna affarijiet li m'għandhomx jinghadu.

CHER: U ma niftakarx li stedintek hawn.

PAWLU: ...U wara jiddispjaċik li tkun ghedthom.

Ebda tweġiba.

Il-kanzunetti minn fuq jieqfu.

CHER *tinduna u istintivament tersaq lejn it-taraġ.*

PAWLU: Ta' l-anqas jien jiddispjaċini.

CHER: Ma missekx ġejt hawn il-lejla.

PAWLU: Probabbli le. Ma kellix fejn immur. (*jinxtehet gharkubbejh hdejn il-Bambin fuq il-mejda – jgholli jdejh bil-manetti f'att ta' supplika*) Sanctuary!

CHER: (*mhux żgur fehmet*) Oh, please! – Kemm ilek hawn?

PAWLU: (*iqum*) Mhux hafna. Ma kellix arloġġ... (*iġebbed mal-manetti*)

CHER: Ghadek ma rnexxilekx tehles mnnhom?

PAWLU: Sibt sega fil-karozza u qsamt il-katina. U spiċċajt qsamt ċ-ċinga ta' l-arloġġ ukoll. — Fejn taf fuq il-manetti?

CHER: Ċemplet Melda. Qaltli x'ġara dal-ghodu, meta tlaqt mill-istudjows. Tidher tinkwieta hafna fuqek.

PAWLU: Hekk tahseb?

CHER: Qalet ċemplet kullimkien fejn stajt tmur – fejn tmur is-soltu. Fejn kienet taf li kont ġej hawn?

PAWLU: Min jaf. Taf taqra l-imhuh forsi, jew ghandha xi spija – wiehed mill-hafna!

CHER: Jew basret.

PAWLU: X'ghedtlet? Taf taqra l-imhuh.

CHER: Tieghek ta' l-anqas. (*thares 'il fuq lejn it-taraġ*)

Hemm dell ta' xi hadd inkwadrat fir-roqgħa dawl hiereg mill-kamra fl-indana ta' fuq. PAWLU *ma jarahx.*

CHER: (*aktar biex tkun qalet xihaga qabel ma tiddeciedi x'se tghidlu*) Ghax ma tmurx ghandha? Tidher li tifhmek.

PAWLU: Ghandha? Ghand Melda?

CHER: Tidher li tifhmek sew! U tidhru li tixirqu lil xulxin.

PAWLU: Qed tiċċajta! Tidher li ma tafhiex!

CHER: Żgur mhux anqas milli naf lilek! Kemm kontu ilkom ma' xulxin?

PAWLU: Qeghdin tajjeb! It-tifla taghmilha ta' huttaba għall-missier!

CHER: Ma qed nagħmel xejn minn dan. Kienet biss idea. Aghmel li trid – kif dejjem ghamilt wara kollox. X'gejt tagħmel hawn?

PAWLU: Ghedtlek: *Sanctuary!* (CHER *tinjoraha – aktar serju*) Ghedt forsi norqod hawn il-lejla.

CHER: Hawn? Qed tiċċajta!

PAWLU: Ghaliex le? Lejl wiehed.

CHER: Le!

PAWLU: Kemm nerga' nara l-post. Forsi niftakar. Ingedded xi memorji.

CHER: X'tiftakar? Meta ghamilt ghomrok tipprova tinsa!

PAWLU: Ghandek żball.

CHER: Jew, x'tiftakar!

PAWLU: Min kont. (*jersaq lejn ir-rokna tal-kamra fejn kien poġġa jhaffer qabel*) Hawnhekk – hawnhekk ma kienx hawn il-herza tal-bir?

CHER: Fejn? X'bir?

PAWLU: Hawn minghalija. Fil-ġnien kien hawn tarġa gholja, issimentjata. Hemm kienet il-herza tal-bir.

CHEREI: Ma nafx. Għalfejn trid taf?

PAWLU *jinżel għarbubbejh u josserva ż-żewġ hofriet li ghamel fil-hajt.*

PAWLU: Hawn kien. Ċert.

CHER: Dawk int ghamilthom dawk il-hofor? X'int tfittex?

PAWLU: Kieku nghidlek ma temminnix. Kont taf li din l-art kienet tieghi? (*ihares donnu jkejjel b'ghajnejh xi linja invizibbli, jindika b'idejh xi fruntiera li taqsam l-art*) Ibda minn hemm...

CHER: X'art? Id-dar?

PAWLU: Biċċa minnha. ...S'hawn.

CHER: Mid-dar? Kif biċċa?

PAWLU: Il-ġnien kien tieghi kollu. U l-bejt ukoll. U fuq is-setah. Imbagħad Bertu kellu l-artijiet l-oħra kollha ta' taht is-soqfa.

CHER: X'int tghid?

PAWLU: Iz-ziju Bert. Konna qsamniehom – id-dinja kollha konna qsamnieha – jien u hu – qsamna kollox bejnietna. Id-dar kollha, minn fuq s'isfel. Hu kien ha ta' ġewwa u jien ta' barra. Jien kont l-Amerka u hu kien ir-Russja! Kienet logħba – logħba li għamilna għomorna kollu nilagħbu hawn ġew. Logħba serja imma; jien bl-armata tas-suldati tal-plastik, ajruplani u tankijiet tal-kartun, kollha Amerikani – u hu kollox Russu. Sahansitra flus konna nistampaw – dollari u rubli! U konna gwerra kontinwa... saħansitra gazzetti konna nippublikaw! Jien bl-Ingliż bażwi u hu bir-Russu kkupjat minn dizzjunarju! U kemm kienu jitghajru Kruschev u Kennedy minn fuq dawk il-gazzetti!

CHER: Kontu daqsxejn... hekk.

PAWLU: Hekk kif?

CHER: Hekk. Strambi.

PAWLU: Kont se tghid innerdjati... Jista' jkun. Konna niehdu kollox bis-serjetà imma, dik veru. Ukoll dak iż-żmien. Televixin bil-kemm kien għadu dahal. Konna nehdeu bil-logħba tal-gwerra – xahar wara xahar, sena wara sena...

CHER: X'naqbad nghidlek... Interessanti? U għalhekk ġejt il-lejla? Biex tara x'fadal mit-territorji tieghek?

PAWLU: Kieku kien hawn hija kien ikun pront ifakkarni li issa l-
gnien sar tieghu, issa li saqqfuh... U konna naghmlu *xi Bay of
Pigs* ohra!

CHER: X'inhi — *Bay of Pigs*?

PAWLU: Xejn. Ftit storja... Mhux daqshekk interessanti ghalik
forsi.

CHER: Dal-hofor ghalfejn?

PAWLU: Ghax hawnhekk, xi mkien f'dal-hajt, hdejn il-herza tal-
bir, konna dfinna lil Kennedy.

CHER: (*ixxengel rasha*) *I see*. Ma missnix staqsejt.

PAWLU: Hawnhekk, fit-22 ta' Novembru, 1963. Kien ritratt ta'
Kennedy mqasqas minn 'Time Magazine', u mwahhal fuq il-
kartun. Bilkemm tliet pulzieri. U wara li qatluh, wara li sparawlu,
ma stajniex nilagħbu bih aktar. U dfinnieh hawnhekk ġo kaxxa,
jew landa, ma niftakarx sew. Wara mbagħhad, wara però donnha
l-logħba bdiet tiqras. Ma baqğhalniex l-istess heġġa, l-istess
gost.

CHER: Nista' nimmaġina. Le, il-verità hi, ma nistax nimmaġina.
Xi stennejt il-lejla imma? Li se terġa' taqla' lil Kennedy mill-
qabar u ssib il-gost li tlift?

PAWLU: Ma nafx. Ghedt kieku nsibu forsi nista' nemmen li dak
iż-żmien tassew eżista xi darba.

CHER: Biex tara – jien imbagħhad ma niftakar ebda żmien bħal dak
fi tfuliti – għalkemm tfuliti kienet il-bierah. U mhux tort in-
nuqqas ta' immaġinazzjoni.

PAWLU: Jisgħobbija.

CHER: Ta' l-anqas. – Jekk niftakar sew meta rranġaw hawn...
kemm? hames snin ilu, ftit qabel mietet in-nanna, jekk niftakar
sew kienu sabu xi toys tagħkom fil-ġnien.

PAWLU: Fejn? X' toys?

CHER: Ma nafx eżatt. Fil-hamrija sabu ma nafx kemm-il suldat, dak żgur, għax baqa' xi tnejn fuq il-bejt. Imma fil-hajt ukoll kienu sabu xi kaxxa żghira, xi landa... Minghaliya kienu qed ihaffru trinka fil-hajt biex jghaddu xi dawl, jew xihaga ...Niftakarhom jghidu sabu xi landa tas-sardin...

PAWLU: Landa? Jew bott – tal-*baking powder*?

CHER: Landa, bott!... Fejn naf. Imma jkolli ngħid dak kien li qed tfittex.

PAWLU: U x' għamlu bih?

CHER: Xiex?

PAWLU: Lil Kennedy?

CHER: X' għamlu bih?...Fejn naf! Wara daż-żmien kollu. Però jkolli ngħid dak kien li sabu.

PAWLU: Mela tard wisq...

CHER: (*aktarx wahedha*) Ma stajtx nifhem għala.

PAWLU: ...Hekk jew hekk. — Għala xiex?

CHER: Ma stajtx nifhem għaliex in-Nanna kienet bkiet tant dak inhar.

PAWLU: Kienet bkiet?

CHER: Telgħet fuq, fil-kamra tiegħek... Issakkret hemm u ma nafx kemm damet ma nizlet. Forsi kienet qed tibki għalih — għal Kennedy... Kulhadd kien ihobbu, jghidu.

PAWLU *jdur iħares 'l fuq lejn it-taraġ.*

Jersaq lejn l-ewwel taraġ, imbagħad jieqaf, ipoġġi.

PAWLU: Hekk hu. Kulhadd kien ihobbu.

Pawsa.

CHER: Biex ġejt, bil-karozza?

Tibda kanzunetta oħra ta' Battisti minn fuq.

PAWLU: Lucio Battisti. Ma kontx naghmlek thobbbhom it-Taljani.

CHER: Lucio biss. U da' l-aħħar.

PAWLU: Tieghek? Id-diski?

CHER: Tieghek. Taf li tieghek.

PAWLU: Ma kontx nobsor li kienu żammewhom. Wara daż-żmien kollu.

CHER: In-Nanna kienet qaflet il-kamra kif hallejtha dak inhar li tlaqt, bl-imbarazz tieghek b'kollox.

PAWLU: Kont tlaqt pjuttost għall-għarrieda.

CHER: Naf. Bhal halliel fil-lejl.

PAWLU: Min jaf kemm smajtha dik l-istorja. Ma hafritlix.

CHER: Nahseb hafritlek. Ma nsitekx imma. Baqgħet iżzommha magħluqa, tistenniek tiġi lura. Ghaliex qatt ma ġejt?... (PAWLU *ma jwegibx – ixengel rasu*) Kellha tkun il-Mummy, wara li ġiet hawn bija, wara li nfridtu, li reġgħet fethitha u naddfitha. Kienet hi li ġabret l-imbarazz tieghek u hbiethom min-Nanna fuq il-bejt. U baqgħu hemm sa ma mietet. Imbagħad riedet tagħtihomlok. Jien ma hallejthiex.

PAWLU: Int ma hfirtlix mela. Imma dak kont nafu.

CHER *ixxengel rasha, trid tghid le imma mhux ċar għalxiex.*

PAWLU: Ma tridnix nibqa' hawn il-lejla?

CHER: Le.

PAWLU: Qiegħda wahdek – jekk trid nghinek fil-hwejjeg. Naf nahsel u nonxor...

CHER: (*iebsa*) Le! (*trattabha ftit*) Ghandek biex tmur id-dar?

PAWLU: Biex immur... għandi. Fejn immur, ukoll. Imma mhix dar. Qatt ma kelli dar mindu ommok u jien... (*jieqaf*) Imma dik

storja ohra. (*iqum*) Ipparkjajt hawn wara. Nghidlek is-sew rajt mutur tal-pulizija barra l-garax. Ghedt ahjar ma nissugrax. Ma tafx kif – xortija bażwija tant li kulma jonqosni nsib xi pulizija jarani ghaddej b’dawn il-manetti u nispiċċa Kordin.

CHER: Forsi ahjar tmur issa. Qabel ifettilu jiġi lura...

PAWLU: Min?

CHER: Min... il-pulizija – tal-mutur.

PAWLU: Ah, imma jekk nibqa’ hawn żgur ma jaranix hiereġ. (*jaraha tinhasad*) Le, sejjer. Però ghandi bżonn nuża l-kamra l-baxxa. Ili nżommha mindu dhalt. Ma ssugrajtx nitla’ fuq u nqajmek...

CHER: M’hemmx ghalfejn fuq. Ghamlu kamra tal-banju hemm, kif tohroġ mill-kċina fuq wara.

PAWLU: Ah, serquli biċċa territorju iehor. X’kien hemm hemm? Tghidlix. Il-gallinar.

CHER: Ghamlu *toilet* u biċċa doċċa. Ma kienx hemm spazju ghal aktar. Ghamillhom kollox iz-ziju Bertu.

PAWLU: X’ghedtlek! Annessjoni ohra minn tieghu! U l-imperu tieghi dejjem jickien! Povru Pawlu Paspawlu.

CHER: (*hija u ghaddeja minn hdejn l-indana tat-taraġ; forsi b’lehen aktar gholi milli jehdieg*) Ejja, dak il-bieb tat-*toilet* ghadu jehel.

Johorġu.

It-Tieni Xena

Il-bieb fl-indana ta’ fuq jinfetah bil-mod. Xi hadd johroġ mill-kamra u jinżel it-taraġ kemm jista’ jkun bla hoss. Ma jinkixifx malajr min hu. Naraw figura pjuttost twila, liebsa par boots suwed, u tingharaf uniformi ta’ pulizija.

Meta sa fl-ahhar jasal isfel naraw li hu FREDERICK. F’idu

jgorr elmu abjad ta' pulizija tat-traffiku.

Ikun kwazi wasal hdejn l-antiporta meta tidhol lura CHER.

Thaffef ghal hdejn bla hoss.

CHER: Tmurx, Freddie! Dalwaqt sejjer!

FREDERICK: Ahjar le...

CHER: Ma kienx se jdum.

FREDERICK: Naf. Smajtkom. Imma ahjar immur. (*jitbaxxa u jbusa*) Ċaw. Incempillek fil-ghodu.

CHER: Ċaw... (*tbusu*) Ċempilli kmieni!

FREDERICK: Ċaw. *Happy birthday.* (*idur – jiftah l-antiporta bil-mod. Jiftakar: idahhal idu f'but tal-qalziet u johroġ mazz żgħir ċwievet*) Hawn. Ghidlu jipprova dawn.

CHER: Xiex?

Jinstema' toilet jiflaxxa. Bieb jinfetah iзақзақ.

CHER: Frederick! Ridt nghidlek xihaga...

FREDERICK: Incempillek! Inwieghdek! Malli jisbah.

FREDERICK *jinhall minn magħha malajr u johroġ.*

It-Tielet Xena

CHER *taghlaq il-bieb ta' l-antiporta warajh hekk kif* PAWLU *jitfaċċa fil-bieb tal-kċina.*

Għal mument it-tnejn jieqfu fejn huma.

CHER *tipprova tifhem laħaqx ra jew sema' xi haġa.*

PAWLU: (*pass 'il ġewwa*) Sejjer mela...

CHER: (*riesqa lejha – fuq kliemu*) Allura, sejjer?...

Jieqfu.

Minn barra hoss ta' mutur qed jistartja; tentattiv jew tnejn

sakemm iddur il-magna, imbaghad il-hoss tal-mutur sejjer sa ma jitbieghed.

Skiet.

PAWLU *jersaq lejn it-taraġ, ihares 'il fuq fejn issa jista' jara l-bieb tal-kamra miftuh berah fl-indana.*

PAWLU: Tinkwetax. Hekk jew hekk kont naf.

CHER: Xiex? (*imbaghad*) Ghaliex ghandi ninkwieta? Ma jimpurtanix.

PAWLU: Ma kontx naf li kien tieghu l-mutur imma. Hux tieghu kien? (*pawsa*) Ghaliex ma ridtx tghidli li hu pulizija?

CHER: Daqs kemm tingwalaha magghom dan l-ahhar!

PAWLU: Qatt ma ngwalajtha – ma' ebda awtorità.

CHER: Naf, ir-ribell etern. Kif tara – skond iz-zokk il-fergha.

M'ghandekx ghalfejn toqghod tippriedkali mela, mhux hekk?

PAWLU: Ma kellix intenzjoni nippriedka. U issa ghalaqthom it-tmintax, le? Daqqu l-ghaxra u kwart nissopponi.

CHER: Dalwaqt. Il-'*Lucky Birthday*'. Ironika... Kieku taf kemm...

PAWLU: (*xi waqtiet*) Allura — x'tahseb? Inbidel xihaga?

CHER: Xi tridu jinbidel?

PAWLU: Kif issibek? Issa li int mara... Mara...matura nassumi?

CHER: Tajjeb. (*tieqaf – xi waqtiet sakemm tintebaħ xi jrid jipprova jghid*) Tajjeb hafna. Hekk jew hekk, ili li mmaturajt. Ma kellix ghalfejn naghlaq it-tmintax biex nimmatura.

Pawsa

PAWLU: Ilek. Ghaliex — daż-żmien kemm jimmaturaw malajr it-tfajliet ta' mparek?

CHER: Jiddependi. Miç-ċirkostanzi. Ghaliex? Jinteressak tkun taf? Kemm kienu jimmaturaw kmieni fi żmienek? Skond il-

Mama hi wkoll kienet immaturat malajr; int u hi, it-tnejn kontu maturi hafna. Maturi biżżejjed biex ikollkom lili.

PAWLU: (*Hekk hu.*)

CHER: Hekk jew hekk – ghaliex trid tkun taf? Ġejja xi novella oħra? Jidhirli li ilek li ktibtha din l-istorja. Ma tridx toqgħod tirrepeti ruhek.

PAWLU: Hekk hu. Però, kieku kelli nerga' niktibha, kont inbidel xihaga, min jaf.

CHER: Tgħid int, kont tipprova toqgħod aktar attent. Ma tinqabadx. U ma jkolloxx min jiġi jakkużak tmintax-il sena wara bl-iżball li ghamilt.

PAWLU: L-iżbalji! — Emminni, nahseb li wasalt għall-konkluzjoni li li tiżbalja m'hix it-traġedja li kulhadd jahseb li hi, Cher.

CHER: Mela – li ma titgħallimx mill-iżbalji? *Clichè* enormi – ma tahsibx? Imbagħad, ġejja minghandek. (*titfagħlu ċ-ċwieviet fuq il-mejda*)

PAWLU: Le. Li jghakkisni, li jinkwetani hu li hlief żbalji m'ghamiltx. Ghax dejjem fittixt li niżbalja. Biex nara x'jiġri... meta niżbalja. (*jiġbor iċ-ċwieviet mill-mejda*) U l-verità hi li kważi kważi kieku ma niżbaljax ma nahsibx li kont nista' naċċetta l-hajja kif jghixha kulmin ma jiżbaljax – kulmin jippreferi t-triq witja.

CHER: Ipprovahom. Għall-manetti.

PAWLU: (*jipprova ċ-ċwieviet*) Qatt ma kont min jien tassew. Qatt ma kont jien... jien. Kont biss dak li kelli nagħmel. Li kelli nagħmel kien jehtieġ isir. (*hall l-ewwel manetta*) Abrakadabra! ... Ma kelli ebda kontrol fuqi – fuq min kont, jew min hsibt li kelli nkun. Imma ma kellix għażla. Issa – m'ghandix għalfejn inkun dak li kont. Issa nistaqsi biss lili nnifsi: Jien xi rrid issa? X'irrid nagħmel issa? Semplicement li ma niżbaljax? Ma

naħsibx li jkun biżżejjed. Però – nixtieq kieku ma niżbaljax miegħek issa. Minn issa 'l quddiem ta' l-anqas.

CHER: U x'tistenna minghandi – x'nista' ngħidlek, li ma niżbaljax l-anqas?

PAWLU: Kif nista' nippretendi minnek dak li jien stess...

CHER: (*taqtagħlu*) Nahseb li tard wisq, hekk jew hekk. Skond iz-zokk il-fergħa.

Pawsa

PAWLU: Għal xiex – tard wisq?

CHER: (*taħsibha, imbagħad*) Ċerti żbalji darba tagħmilhom. U tinqabad minnufih. *It runs in the family* milli jidher.

Pawsa.

PAWLU *jħares lejha. Hall l-aħhar manetta. Jitlaqha fuq il-mejda.*

CHER: (*bla ma thares lejha*) ...Għedtlek. Ili li mmaturajt.

Pawsa.

PAWLU: U... kemm ilek?

CHER: Sitta, seba' ġimghat.

PAWLU: Int ...żgura?

CHER: Ċerta.

PAWLU: Hu jaf?

CHER: Le.

PAWLU: Ghaliex? Għandu dritt...

CHER: Kif jindiblu ż-żminijiet! Issa niġġieldu għad-dritt tar-raġel.Ukoll f'din.

PAWLU: U qabel konna nfittxulu t-tort. Ukoll jekk ma kellux...

CHER: Fuqi qed nitkellmu – mhux fuqek!

PAWLU: Skużani.

CHER: ...Jew fuq ommi!

PAWLU: ...Egoist naf. Skużani.

CHER: ...Fuqi! U fuqu. U ma rridux ikun jaf! U tistaqsinix għaliex.
Jien naf x'għandi naghmel... U wara kollox, ma nixtieqx nid-
diskutiha mieghek, Ok?

PAWLU: Ok.

CHER: Ma rridx niddiskutiha.

PAWLU: Kif trid.

CHER: Ma nafx għalfejn għedtlek. Hlift li ma ngħid lil hadd! Lil
hadd!

PAWLU *jirraŋġa xi ftit ruhu biex johroġ. Imur ipoġġi ċ-
ċwieviet fuq il-mejda.*

Pawsa.

CHER: Ara dalghodu!... (*imma tieqaf*)

Pawsa.

CHER: Irrid naħsibha ftit, hekk jew hekk. Għandi ftit żmien.

PAWLU:(*jissograha*) Ftit ġimghat...

CHER: Tistaqsinix kif u x'fatta! U ma rridekx taħseb li... li konna
irrisponsabbli! La trid taf, mhux tort tiegħu. Nehħiha minn
rasek li tort tiegħu, qed tifhem? M'huwix it-tip!...

PAWLU: Nemmek...

CHER: Żgur? Mhux qed tgħid hekk issa?...

PAWLU: Le. Meta kont daqsu jien... (*jieqaf*) Imma se nerġa' fuqi...

Xi waqtiet...

CHER: Meta kont daqsu int xiex?

PAWLU: Meta kont daqsu ma kontx it-tip jien l-anqas. Mhux it-tip
li jiġri wara t-tfajliet. Mhux it-tip li jinnamra faċilment. Ma'
min ġib u lahaq. Kont pjuttost... pjuttost mans.

CHER: (*b'nofs tbissima*) Mans?... Int?

PAWLU: Mans. Mhux il-cowboy rozz, il-bhima salvagga, irresponsabbli u paranojka li sirt wara. Kont mans... u nafda. Nafda hafna.

CHER: U x'gara? Biex sirt hekk... salvagg?

PAWLU: Forsi dak li jigri lil kulhadd. Ma bqajtx aktar mans u innocenti. Immaturajt xi ftit, xi ftit iz-zejjed. Aktar ma tkun mans forsi aktar timmatura bl-ikrah.

CHER: Forsi hemm cans ghalija mela. Qatt ma kont mansa wisq jien. Tort tieghek.

PAWLU: Jiddispjacini.

CHER: (*tgholli spallejha*) Hekk jew hekk drajt minghajrek. Drajt minghajr m'ghandi 'l hadd.

PAWLU: Skuzani. Naf...

CHER: U naf nghaddi minghajr hadd, jekk hemm bzonn!

Pawsa

PAWLU: Jimporta nissogra nghidlek *clichè* ohra zghira?

CHER: Ghid.

PAWLU: Int ghadek... zghira, Cher. (CHER *pronta tqum*) ...Skuzani!

CHER *timxi lejn it-tarag*.

PAWLU: ... Skuzani. Però mhux hekk facli tghix wahdek, Cher. L-anqas jekk tkun ta' l-azzar...

CHER: Le. Komplì, gèjja... (*taqbad it-tarag*) Qed nisimghek.

PAWLU: L-anqas jekk tkun ta' l-azzar; l-anqas jekk jirnexxilek tiffissa fuq xihaga li taghmilha l-uniku ghan ta' hajtek... (*jieqaf*)

CHER *tkompli tiela' t-tarag*.

CHER: Komplì, qed nisimghek!

PAWLU: (*ihares 'il fuq warajha u jkompli*) ...Jigrilek, jigrilek li

flok tibqa' dak li tkun, issir dak li trid taghmel, dak li ghamilt l-ghan ta' hajtek. U għall-bidu tbatu u tiġġieled u tiksirha ma' dak u ma' l-iehor – għax dak li trid taghmel huwa importanti, importanti hafna – u hadd hliefek ma jista' jagħmlu. Taf li hemm mistoqsija wahda, importanti, li trid tistaqsi – imma ma tafhiex, l-anqas int! U kollox tiffittja u tghawġu u ddawru biex jitfassal skond il-pjan u l-ghan tieghek. Sakemm issir espert ta' kif isserrep mal-labirint li int biss taf fejn jista' jwassal... kieku mqar taf tistaqsi l-mistoqsija li taf li int biss tista' tistaqsi. Sakemm jasal iż-żmien meta inti u ddur f'dak il-labirint, ma tiltaqa' qatt aktar ma' hadd. Ukoll kieku trid tistaqsi, m'hemm hadd lil min tistaqsi – kieku mqar taf x'għandek tistaqsi.

(ipogġi fuq l-ahhar tarġa, jistenna lil CHER) Sakemm jum wiehed tqum u ssib li nsejt għaliex dhalt f'dak il-labirint fil-bidu nett... Għalfejn bnejtu. U tinduna wkoll li wara kollox ma jiddispjaċikx li ma tafx. Ma jimpurtakx aktar. U wisq anqas jimpurtak li ddur lura biex terġa' tipprova toħroġ. L-anqas kieku trid jew tista'.

CHER waslet lura f'ras it-tarġ; qed iġġorr kaxxa kbira tal-kartun; tinzel bi tbatija, tarġa tarġa tirriskja minn hin għall-iehor li taqa'. Imma ma tghajjatlux biex jghinha.

PAWLU: U billi nsejt kif tibki, taghmel bhat-tfal żgħar u tibda twerżaq u tghajjat, tagħti bis-sieq, u tiġri u tixher kulma jiġik f'halqek: Giddieb! Giddieba! A liba! Giddieba! Pufta lkoll li intom! Kulma jiġi f'isienek. U aktar ma hu oxxen u hamallu, aktar ma tistmerr dak il-kliem, aktar twerżaq u tghajjat... Qahba ta' mara l'int! Fejn kont! Giddieba! Ma' min mort? Ghidli ma' min mort, ja qahba? Ghidli ta' min hi dit-tarbija!

CHER, waslet kważi isfel, tinfixel u kważi taqa' l-ahhar targiet. PAWLU jismaghha u jdur jilqaghha qabel ma taqa' għal fuqu.

Bla ma riedet CHER *ghajtet ghajta ta' biza' u rabja – PA!*

PAWLU: Cheri!

Jispićaw it-tnejn fl-art, bil-kaxxa titgerbeb hdejhom.

PAWLU *jqum u jghin lil* CHER *tpoġġi fuq l-ahħar tarġa.*

PAWLU: Weġġajt?

CHER: Le. Kemm kemm l-ghaksa.

PAWLU: Fejn? Weġġajt?

CHER : *(toġħrok l-ghaksa)* M'hi xejn.

PAWLU: Żgura? *(idejh fuq qaddha)* Imtedd ftit...

CHER: M'hemmx għalfejn. Ma ġara xejn.

PAWLU: Żgura?

CHER: Iva. Ma ġara xejn. Tiffittax.

PAWLU: *(jieħu ftit ir-ruħ – kwazi jghajjat magħha)* Mela qed tiġġennen tinzel b'dik il-kaxxa? Li ma kontx belha! Ghandek xorti ma ksirtx għonqok...

CHER: Mhux int – dak l-ghajat kollu! Tiġi tghid lili!

PAWLU: Ghax m'ghedtlix nghinek? Issa kieku korrejt?

CHER: Kieku korrejt affari tieghi!

PAWLU: Hekk trid issolviha l-problema?

CHER: U għaliex le ? Kieku stess! Affari tieghi!

PAWLU: Mhux issa – mhux minn issa 'l quddiem...

CHER: Smajtni? – Ghedtlek: affari tieghi – u tieghi biss!

PAWLU: U jien għedtlek le...

CHER: AFFARI TIEGHI BISS!

PAWLU: LE, CHER! *(jipprova jahkimha, imma taħrablu. B'anqas rabja)* Qatt aktar, minn issa 'l quddiem, Cher. Qatt ma tista' tkun wahdek, aktar, lanqas jekk tagħzel int stess.

CHER: Ghaliex le!

PAWLU: Qatt aktar wahdek, Cher!

CHER: GHAMILT GHOMRI KOLLU WAHDI, PA! GHALIEX
LE?

Mal-kelma 'Pa', PAWLU jieqaf zopptu.

CHER: ...Ghaliex le?

PAWLU jersaq pass lejha.

CHER: Le! Tmissnix! ... Mur!

PAWLU: (*jieqaf – donnu ma jafx x'jaqbad jghid – x'jista' jaghmel
aktar*) Ghandek raġun... Ma missnix ġejt hawn.

CHER: Le. Stenna!

*Donnha ma tafx ezatt xi trid tgħid. Tilmah il-kaxxa li niżżlet
minn fuq u xi affarijiet li waqghu minnha.*

CHER: Hawn. Dawn – dawn tieghek.

PAWLU: Xiex?...

CHER: Hudha. Dik tieghek. Rigal tal-Milied. Tmintax-il sena tard.

PAWLU jersaq lejn il-kaxxa.

Jinżel gharkubbtejh hdejha u jwaqqafha dritta.

Jigbor dak li waqa' minnha: album tad-diski.

PAWLU: Battisti... (*jaqra l-qoxra*) 'I Giardini di Marzo' ... 'Anna' ...

CHER: 'Acqua azzurra, Acqua chiara'. Dik toghġobni...

PAWLU: Jien ukoll...

CHER: Lill-Mama wkoll.

PAWLU: (*diska ohra*) "Abbey Road."

CHER: John Lennon. Kienu qatluh ukoll ghandujkun.

PAWLU: Ghandujkun...

CHER tohroġ mill-kaxxa mazz fajls qodma u mazzez ta'

karti marbutin b'zigarelli.

CHER: L-ewwel kitba tieghek. Il-manuskritti. Hemm id-dati kollha...

PAWLU: Ah, iva. Mela baqghu jeżistu.

CHER: Ir- 'Redux' ukoll... U hemm id-dati meta bdejtju. 1970.

PAWLU: I970. Aaa! Il-prova saflahhar! (*ikun se jibda jholl iż-zigarella meta:*) Il-komiks... Żammewhom ukoll! (*Jitlaq il-manuskritt. Qisu tifel żghir johroġ komik wara l-iehor mill-kaxxa*) 'Treasure Island'!... 'Moby Dick'! 'Les Miserables'! 'Ivanhoe'! 'Dr. Jekyll and Mr. Hyde'!... Kollha – żammewhom kollha!...

CHER: Frederick qalli xi whud minnhom huma *collectors items*. Saru antikwarjat. Jiswew il-flus ukoll...

CHER *tipprowa terġa' ttih il-manuskritt iżda* PAWLU *ma jagħtix kas.*

PAWLU: Jiswew il-flus. Nimmaġina. ... Jiswew il-flus ukoll. Dak iż-żmien meta kont inġemmagħhom kienu jiswew ferm aktar. Tibda minn hemm – immaġinazzjoni u avventuri fl-istampi... U tispiċċa hawn... (*il-manuskritti*) tletin – erbghin sena wara... tfittex id-dati.

Xi mkien fid-dar iċempel telefown.

PAWLU: Dak it-telefown?

CHER: Iva. Probabbli l-Mama. Kellha ċċempel. (*thaffef biex tmur tirrispondi – tieqaf għal mument*) Stenna. Daqt ġejja.

PAWLU: Forsi ahjar immur.

CHER: Daqt ġejja.

PAWLU: Nohroġ il-kaxxa fil-karozza. Għal-lest.

CHER *tohroġ.*

PAWLU *jitfa' lura fil-kaxxa l-affarijiet li hareġ minnha, u jehodha hdejn l-antiporta. Imur fil-bitha jġib il-boots u*

jqeghedhom fuq il-kaxxa.

Jerfaghha biex johrog, meta tidhol lura CHER, telefown bla fil f'idejha.

CHER: Ghalik.

PAWLU : Ghalija? (*ikun se jersaq biex jiehdu*) Ahjar le. Ma nafx x'naqbad nghidilha...

CHER: (*xorta tnewwillu t-telefown*) Mhix il-Mummy.

PAWLU: (*jiehdu*) Melda?

CHER: Le. Ma nafx.

PAWLU: Min mela?

CHER: Ma nafx. (*hekk kif PAWLU jtella' r-ricievitur lejn widnejh*)
Ghalik staqsa.

PAWLU jnizzel it-telefown – imbaghad deciz, jaghfas buttuna u jaqta' l-linja. Jaghtiha lura t-telefown.

CHER: Ghaliex? Min kien?

PAWLU: Ma nafx.

CHER: Allura ghaliex ma tridx tkellmu?

PAWLU: Storja twila. Storja twila hafna.

Xi waqtiet, waqt li PAWLU jaqbad il-boots, ipoggi fl-art u jipprova jibda jilbishom.

Imma mhux donnu jsib irkaptu – CHER tersaq u tinzel gharkopptejha hdejh biex tghinu. Ghall-ewwel ihalliha, imma hekk kif jaraha tisforza tipprova tlibbislu l-ewwel boots, iwaqqafha.

PAWLU: Halli. (*jiehu l-boots u jarmih lejn il-bitha – jiehu l-iehor u jaghmel l-istess bih*)

PAWLU: M'ghandix bzonn butsjiet. (*jiehu l-manuskritti hoxnin marbutin biz-zigarella u jarmihom ukoll lejn il-bitha*) U l-anqas dawn. Daqshekk manuskritti.

CHER *taghti pass biex donnha tmur tigborhom minn taht ix-xita.*

CHER: Se jixxarrbu!...

PAWLU: Hallihom, Cher.

CHER *tisma' minnu.*

Pront jerga' jcempel it-telefown. CHER terfa' r-ricievitur imma qabel tirispondi, thares lejn missierha.

PAWLU: (*ixengel rasu*) U daqshekk telefowns. Daqshekk mikrofni ghalija.

CHER: Forsi ghalija. Frederick...

PAWLU: Ghalija. Naf. Imma daqshekk. Daqshekk irrispondejt.

M'ghandix aktar x'nghidilhom. Ma kontx onest magghom. Hekk jew hekk; kulma kelli kienu mistqosijiet. Qatt twegiba wahda li hi wahda.

CHER: Forsi. U forsi huma bhalek. Kellhom biss mistoqsijiet. Kulma riedu li xi hadd lest jismagghom. ...Bhali.

CHER u PAWLU *jistennew, jisimghu c-cempel tat-telefown. Imbaghad, donnha tiftakar, CHER titlaq it-telefown quddiem missierha u tmur lejn il-mejda.*

PAWLU, *kalm, jistenna t-telefown jieqaf.*

CHER *mal-mejda, tixghel ir-radju u tfittex stazzjon.*

Jieqaf it-telefown.

PAWLU: X'int taghmel?

CHER: L-ewwel haga li qalli kien biex nixghel ir-radju. Fuq l-istazzjon tieghek.

PAWLU: Hu kien mela. X'ghedtlek?

Sa fl-ahhar CHER sabet l-istazzjon. Tgholli l-volum biex nisimghu l-ahhar parti minn "I've got you, Babe."

PAWLU: X'hin hu?

CHER: U kwart. Preċiżi.

PAWLU *jersaq lejha*. CHER *pass lejha*.

PAWLU: Nista' nghidlek *Happy birthday*, Cher.

CHER: Ghidli. (*Jitghannqu*) Imma trid tghidli dik l-istorja...

PAWLU: X'istorja?

CHER: Dik l-istorja twila li ma ridtx tghidli.

PAWLU: Mhux ma ridtx nghidhielek. M'ghandekx żmien... ridtni mmur, Cher, insejt?

CHER: Le. Ghandi ftit żmien.

PAWLU: Ghandek ftit żmien? Imma ftit ġimghat biss forsi?

CHER: Ftit ġimghat?... (*tifhem – deċiżżjoni li ilha li ghamlitha*)
Le. Aktar. Hafna aktar.

PAWLU: Jalla

CHER: Millennju jekk hemm bżonn.

PAWLU: Jalla.

CHER: Jalla, Pa.

Ir-radju jerġa' jibda jdoqq 'I've got you, Babe.'

CHER u PAWLU *mghannqin, slow dance sat-*

TMIEM

